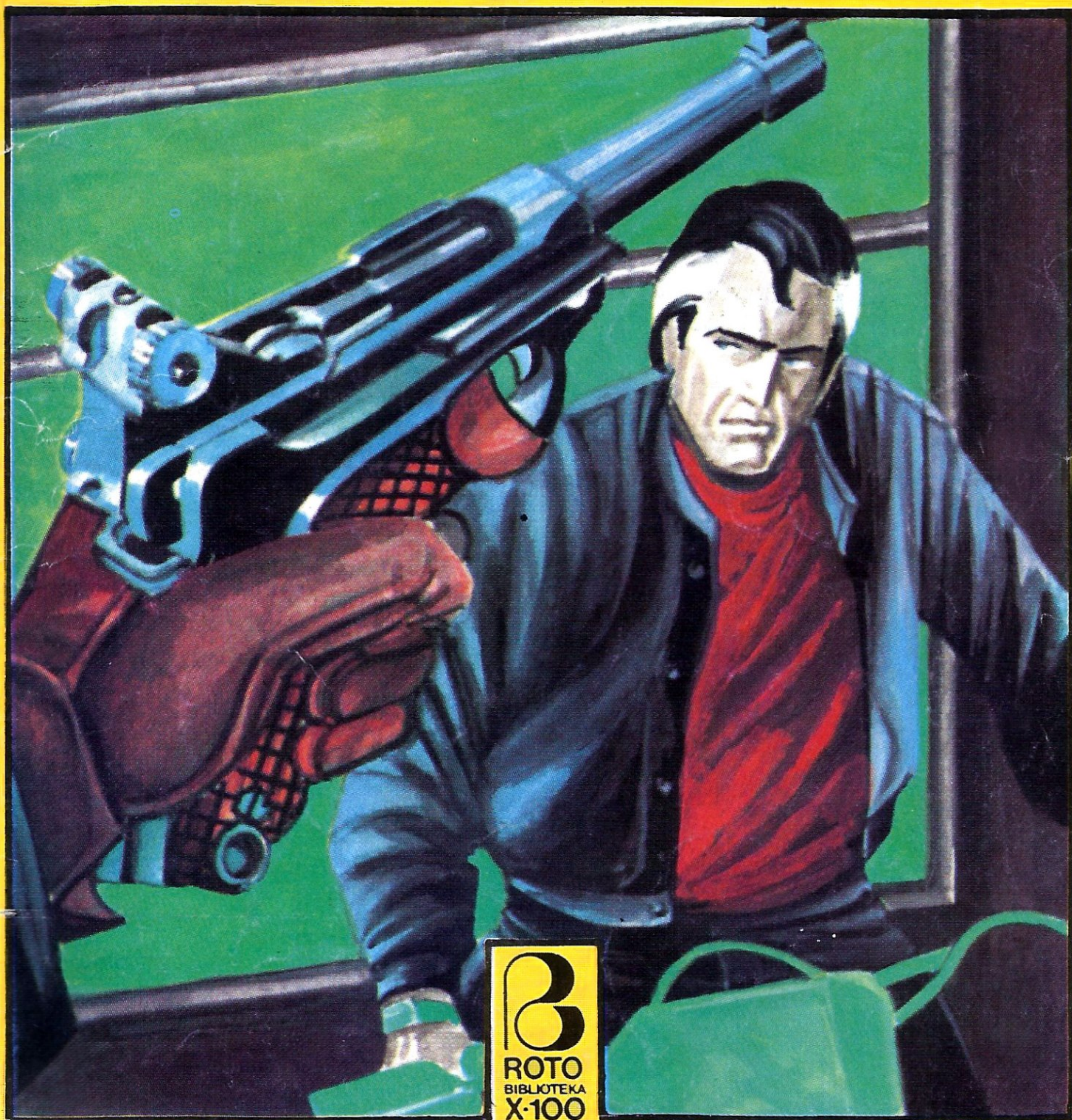

LUN, KRALJ PONOĆI

FREDERIK EŠTON

LUN I ISTAMBULSKI TANATOS

BROJ 13 ● 330 DINARA

LUN – KRALJ PONOČI

13

1987

F. Ešton

LUN I ISTAMBULSKI TANATOS

X-100

Urednik izdanja

Gradimir Pašćanović

Recenzent

Pavle Popović

Izdaje i štampa: NIŠRO »Dnevnik«, OOUR Izdavačka delatnost, Bulevar 23. oktobra 31, Novi Sad, telefon (021) 621-555 ● žiro-račun 65700-603-6350 ● Direktor NIŠRO »Dnevnik«: **Jovan Smederevac** ● Rukovodilac OOUR Izdavačka delatnost: **Ilja Vojnović** ● Glavni i odgovorni urednik: **Todor Đurić** ● Urednik Redakcije knjiga: **Milorad Predojević** ● Tehnički urednik: **Juliš Arvanitić** ● Sekretar Redakcije: **Zdenka Karabasil** ● Korektor: **Sava Malešević**

Tiraž: 50.000 primeraka

F. Ešton

LUN I ISTAMBULSKI TANATOS

I

Bila je jedna od onih retkih majskih noći kad se na ulice Londona spušta magla uprkos gustim i niskim oblacima, koji nailaze sa jugozapada. Izgledalo je kao da se magla stvara u uskim ulicama, prolazi i samim kućama, pa se otuda izvlači i prigušuje ulična svetla. Pločnici su već bili vlažni i zbog toga tamni, kao da ih je orosila sitna kiša.

Iz Valensli rouda jedan snažan muškarac srednjeg rasta stiže do ugla Morland rouda i prvo pogleda u njegov slepi deo na desnoj, južnoj strani, pa zastade i osmotri ka Krenbruk roudu. Nekoliko automobila skretalo je otuda i usporavalo vožnju, ali oni nisu privlačili pažnju neznanca. On je motrio pešake i već je bio siguran da ga niko nije mogao pratiti neprimećeno, jer bio je obišao deo Manor parka, presekao ceo Krenbruk i obišao jezerce u Valentajns parku. Na tom putu usred noći kretao se zamršenom linijom i bio je siguran da ne postoji čovek koji bi ga sledio neprimećen. Još nešto mu je ulivalo sigurnost, a to nije moglo biti nevažno. Na grudima, ispod revera sakoa imao je uključen policijski tokivoki aparat i pratio je sve policijske poruke.

On pride kapiji visoke ograde, koja je opasivala vrt luksuzne, ali ne velike vile, čija zadnja strana je bila okrenuta crkvi na Hjuron Mevsu. Stajao je tako nekoliko trenutaka proveravajući je li mu se lula ugasila. Baš kad ju je gurnuo u džep, u vrtu se ogласi rezanje dva snažna psa. Noćni posetilac izvadi paketić uvijen u masnu hartiju i preko kapije baci psima nekoliko komadića mesa. Čuo je kako se psi otimaju o plen, a onda opet nastade tišina. Vraćajući papir u džep čovek se još jednom osvrnu, a onda pogleda na svoj ručni sat. Bližila se ponoć.

Iz džepa pantalona čovek izvadi svežanj ključeva i potraži pravi pa otključa kapiju. Za sobom je opet zaključa, kao oprezan vlasnik kuće. Otključa i ulazna vrata, pa uđe u hol opet ne propuštajući da ih za sobom zaključa. Prođe prostranim holom krećući se nećujno u cipelama s donovima od meke gume, a onda se pope uz stepenište po debelom tepihu ne paleći nijednu svetiljku, jer je kroz prozore dopiralo slaba svetlosti s ulice.

Na spratu se nalazila prostrana soba, čiji je jedan deo zauzimala povelika biblioteka, a drugi pisaci sto i udobna garnitura od četiri fotelje presvučene tamnom kožom. No, svemu tome noćni posetilac

nije posvetio mnogo pažnje, već malom džepnom svetiljkom potraži na zidu sliku, koja je predstavljala blago osmehnutu staricu oslonjenu na knjigu postavljenu na tronožni stočić.

Sve vreme čovek se kretao kao po dobro poznatom prostoru. On skide sliku pa je spusti na pod, a zatim otvori tapetima obloženu i dobro uklopljenu ploču iza koje se ukaza sef osrednje veličine. Sve što se do tog trenutka dogodilo, pokazivalo je da se radi o veštom i u sebe sigurnom obijaču. Lupež podesi šifru sefa i upotrebi dva ključa pa se skrovište nečujno otvori. Obijač izvuče vreću od tamnog platna pa počne da stavlja u nju plen iz sefa. Bilo je tu kutija s nakitom, svežnjeva vrednosnih papira i nekakvih vrećica očigledno ispunjenih nekakvim prahom.

U jednom trenutku blesnuše svetla i provalnik se trže. Kod vrata su stajali muškarac i žena u pižama.

– Vi, gospodine Torne?! – iznenađeno uzviknu muškarac.

– Da... Dakle, tako? – reče obijač ustajući.

A onda iznenada pokrenu ruke. Čuše se siktavi zvuci pištolja s prigušivačem. Torn ispali ceo šaržer i svaki kuršum pogodi žrtve. Sve se dogodilo za svega nekoliko sekundi. Dok su se ubijeni muškarac i žena još grčili u samrtnom ropcu na podu, obijač vrati pištolj pod pazuhu i nastavi da puni svoju vreću.

A tada se na stepeništu začu bat trčućih koraka više ljudi. Obijač se trže i unezvereno se osvrnu. Naglo odluči da otvori prozor i zato jednim trzajem odgurnu zavesu i pruži ruku ka dršci utvrđivača prozorskog okvira. No, u tom trenutku kroz prozor ga zaslepi svetlo snaž-

nog reflektora. On pade na pod i prođe nekoliko trenutaka dok mu se vid izbistri.

– Podignite ruke, inspektore Torne! – preseče ga oštar i njemu dobro poznat glas inspektora Skotland jarda Kliva Brauna.

Nekoliko trenutaka zločinac se dvoumio da li da potegne revolver i svemu učini kraj, ali snaga i hrabrost ga izdadoše i on klonu. Držeći ga na nišanu svog revolvera, inspektor Braun ponovi naredbu zločincu da podigne ruke i da se okrene k zidu.

– Odavno je trebalo da se obračunam s tobom, Klive...

Osećao sam da mi s tvoje strane pretila opasnost, iako si podlo skrivao svoje sumnje – govorio je Torn držeći podignute ruke i okrenut zidu dok ga je jedan policajac pretresao.

Oduze mu pištolj i stavi lisice na ruke, a onda pogleda inspektora Brauna koji mu naredi:

– Smesti ga u fotelju. Prvo saslušavanje obavićemo odmah ovde. Dole u kolima su dva momka iz tehničke ekipe, pozovite ih da preduzmu potrebne poslove – odgovori inspektor Braun i prvi sede u kožnu fotelju.

Najbliži policajac privede Torna i gurnu ga u fotelju naspram Brauna.

– Eh, slavni inspektor Devon Torn... Trulež u srcu Skotland jarda! – uzdahnu inspektor Braun.

– Ti ne možeš da shvatiš – reče Devon Torn. – Došao sam da proverim jednu sumnju koja se potvrdila. U sefu sam našao hrpu vrećica heroína...

– I zato si kao običan ubica, bez dvoumljenja, pucao i ubio ono dvoje – pokaza Braun na leševe ispod kojih su se širile barice krvi.

Jedan policajac je po pisaćem stolu redao predmete uzete od uhvaćenog zločinca. Inspektor Braun naglo ustade jer beše ugledao nešto neočekivano. On sa stola uze lepo izgraviranu metalnu pločicu sa natpisom »Lun, kralj ponoći«. Dobro se sećao onih dana kada se prvi put čulo o Lunu. Tada je Braun bio tek mladi policajac početnik, ali imao je priliku da učestvuje u istrazi povodom pljačke banke pre gotovo jedne decenije. Od tada je Braun i sam bio u prilici da progoni Luna, ili čak i da s njim sarađuje, iako nikada nije video njegov pravi izgled. No, pored svega toga bio je siguran da inspektor Devon Torn ne može biti Lun ni po izgledu, ni po godinama starosti, ni po svemu ostalom, a najmanje po zločinačkom, hladnokrvnom ubistvu.

Razgledajući tablicu inspektor Braun upita:

– Hteo si da je ostaviš ovde i na Luna »svališ«^{OS} svoj prljavi posao?

– Ne želim s tobom da razgovaram ni o čemu – odgovori Torn. – Ti me mrziš, Klive? Mrziš me zbog Evelin... i zbog mojih uspeha kakve ti nikada nećeš imati... i zbog mojih odela...

– Moglo bi se reći da te mrzim, ali bolji izraz bi bio da te prezirem. Ja te se gadim, Devone! – oštro reče Braun.

Odmah zatim on pride pisaćem stolu i uze telefonsku slušalicu. Pozva Skotland jard i zatraži višeg inspektora Reda Šerbruka.

– Ne znam da li je u redu da ga budimo u ovo doba – reče dežurni inspektor.

– On je budan i nalazi se u svojoj sobi tu blizu tebe. Već je obavešten o tome šta se ovde događa – objasni inspektor Braun.

Čekao je nekoliko dugih minuta, a onda iz slušalice začu promukli Šerbrukov glas:

– Dobro je što si se javio, Klive, jer baš sam hteo da te zovem. A sada me dobro slušaj! – naglasi viši inspektor Šerbruk.

– Sav sam se pretvorio u uho – nasmeja se Braun, jer mu nije bilo prvi put da sluša slične Šerbrukove reči.

Njih dvojica su se često sukobljavali, ali nikada na štetu discipline i posla. Zajedno su pripremili i uspešno hvatanje Torna, iako je na tu »nesuvislu«^{OS} ideju došao sam inspektor Braun. Desilo se nekoliko provala i pljački tamo gde je zbog nečega već obavljana policijska istraga. Kliv je otkrio da je gotovo uvek spominjano ime uspešnog inspektora Devona Torna. No, to je bila redovna pojava u prvoj istrazi. Posle pljački Torn nije postizao takve uspehe. Svaki put je provalnik imao ključeve ulaza u stanove, ili šifre sefova i ključeve trezora. Inspektor Braun je jednom, dok je u besanoj noći razmišljao o svemu, zaključio da je neko bio u prilici da u prethodnim istragama sazna sve što treba pa i da uzme otiske ključeva.

Tako je bilo i ovoga puta. U kući stranog diplomate bila je izvršena provala i pokraden je nakit domaćice. No provalnici nisu otkrili sef. Otkrili su ga inspektori Kliv Braun i Devon Torn, ali se diplomata izgovarao da trenutno nema šifru, jer se ona menja svakog dana, a donosi je kad mu treba iz ambasade. No, Braunu nije izmakla činjenica da se u jednom trenutku Torn zadovoljno osmehnuo spazivši nešto na ivici vrata jednog ormara uz samu šarku. Malo kasnije, kad je Torn izašao, Braun je pogledao onaj deo

vrata ormara u biblioteci i otkrio zabeleženu šifru sefa. Primetio je da Torn krišom uzima otiske ključeva nađenih u domaćinovom džepu.

Eto, tako je počela operacija uhođenja inspektora Devona Torna. Možda bi se sve završilo drugačije da je iko naslutio takvu nesrećnu okolnost da diplomata i njegova žena iznenade provalnika i prepoznaju inspektora Torna, zbog čega su odmah morali da umru.

Sva ta sećanja prošla su kroz Braunov mozak još dok je njegov sagovornik smišljao kako da saopšti ono što je trebalo.

– Slušaj dobro – ponovi viši inspektor Šerbruk.

– To si već rekao, Rede – osmehnu se Braun.

– Jesam li? – zbunjeno upita Šerbruk. – Onda slušaj!

Braun odole želji da mu kaže da eto opet ponavlja iste reči, pa samo izgovori:

– Slušam!

– Ja sam izvestio šefove o svemu što se događa.

– Nisi li požurio? A i ovo je gluvo doba za takve izveštaje – ne izdrža Braun. – Još nisam dobio ni prvu izjavu ovog bednika.

– Nećeš je ni dobiti...

– To i on kaže, Veruje da ga mrzim.

– Ovakav razgovor nema svrhe. Pošto se radi o smrti stranog diplomate i provali u njegove prostorije, stvar preuzima druga služba – objasni viši inspektor Šerbruk. – Oni su već na putu. Predaj im sve kako si našao, objasni šta treba, odgovori na njihova pitanja i potpiši obavezu o trajnom čuvanju tajne...

– Zar i to treba?! – iznenadi se Braun.

– Treba – odgovori Šerbruk. –

Imam već iskustva u vezi sa sličnim stvarima. Moraćeš da daš reč i pismenu obavezu da ćeš zaboraviti sve što znaš o ovome što se sada dogodilo i sve što je u vezi s Tornom...

– Ali tek tako ćemo biti još više osramoćeni. Nismo sami otkrili zločinca u svojim redovima, čim nam se oduzima istraga – upade Braun.

– Možda se nikad neće ni znati da je Torn bio zločinac.

– Rekao si »bio«, ali on »jeste«. On je živ i kriv...

– Opet vodimo uzaludan razgovor. Imaš li kakvih pitanja – umornim glasom reče Šerbruk.

– Već su ovde – odgovori Braun i spusti slušalicu.

Na vratima biblioteke stajala su dva nepoznata čoveka s pištoljima u rukama, a iza njih dva oficira u uniformama i s mašinskim puškama spremnim za paljbu.

– Sedite odmah za taj sto, inspektore Braune – naredi jedan od prispelih.

– Ne sećam se da smo se ikad videli – odgovori Braun, ali se spusti u udobnu stolicu kod pisaćeg stola.

– I nismo se videli. No, ja sam video vaš dosje i fotografiju u njemu pa vas prepoznajem. Potpisaćete ovaj dokumenat i možete da odete na zasluženi odmor – dodade nepoznati prilazeći stolu.

Braun uze pruženi list papira i pročita zabeleženi tekst, a onda čuteći izvadi svoje starinsko naliv pero i potpisa dokumenat.

– Za kršenje potpisane obaveze bili biste oštrije osuđeni nego ovaj momak krvavih ruku – pokaza nepoznati na Torna.

Inspektor Braun klimnu glavom i osvrnu se da vidi svog policajca, ali

njega nije bilo. Nepoznati shvati šta Braun hoće, pa mu objasni:

– Vaši ljudi su već otišli na posebnu pripremu, kako bi mogli da potpišu dokumenat kakav ste vi već potpisali. Vas smatramo sposobnim da razumete i čuvate važnu državnu i vojnu tajnu. I zapamtite: provalu su izvršila nepoznata lica i istraga se vodi. To je sve što ćete saznati iz štampe i od bilo koga drugoga. Naravno, držaćete se obaveze iz potpisanog dokumenta – zaključiti nepoznati.

Izraz radoznalosti na licu ubice Torna izmeni se u izraz zadovoljstva i on glasno reče:

– Samo da se oslobodim tebe, Klive! Onda nek umrem.

Devon Torn se probudio u postelji u maloj sobi bez prozora ne sećajući se kako je u nju dospeo. Još tamo, u kući njegovog krvavog zločina, čim je izišao inspektor Braun, jedan od nepoznatih agenata mu je ubrizgao neku injekciju, posle koje se Tornova svest brzo ugasila. Sada je na stočiću pored ležaja, koji ga je podsećao na vojnički, video stvarčice iz džepova odela obešenog na naslon stare stolice. Tu je bio i njegov ručni časovnik sa svetlećim brojčanicom. Nedostajao je samo automatski pištolj se prigušivačem, ukraden još u jednoj istrazi u Hedleju. Na stočiću je bio i Tornov novčanik s dokumentima, a uz njega karta policijskog inspektora.

Pitao se šta sve to može da znači. I zašto su ga pustili da mirno spava sve do deset sati. Nije bio vezan, što je značilo da se ne očekuje pokušaj bekstva, ili samoubistva. I baš dok je razmišljao o zagonetnom položaju, Torn začu nepoznati glas:

– Gospodine Torne, spremite se da izađete pred šefa!

Zločinac pogleda zvučnik ugrađen u sam zid i osmotri prostoriju razmišljajući o tome da bi to što ga je nevideni sagovornik oslovio sa »gospodine« moglo da bude dobar znak. No, moglo je da znači i obratno. Jedan inspektor Skotlandjarda mogao je da pomisli i na to da se u interesu ugleda londonske policije može doneti odluka da on zauvek nestane. No, i to je bolje nego javno sramoćenje i suđenje.

Torn se brzo spremi jer u uglu je bio lavabo s hladnom i toplom vodom, a uz njega kabina toaleta s primitivnim, ali praktično ugrađenim tušom. Na sredini sobice bio je mali, rasklimani sto i on prinese k njemu stolicu oslobođenu odela i sede očekujući.

Vrata se otvoriše i začu se zvuk koji otkri da su metalna. Jedan čovek smrknutog pogleda i obučen u radno odelo od grubog modrog platna ude noseći komplet posuda uglavljenih u držač.

– Vaš doručak – reče nepoznati i na stolu ispred Torna ostavi ceo komplet, a onda bez reči izađe.

Torn ne stiže da upita gde se on to nalazi. Doručak je bio obilan, što je moglo da znači da će to ujedno biti i ručak. Torn zato pojede koliko je mogao. U jednoj posudi nađe tri pakovanja voćnog soka, pa jedan ispi, a dva ostavi na toaletni stočić kod ležaja pretpostavivši da će ga opet zatvoriti u ovu prostoriju.

Sve vreme imao je osećaj da ga neko posmatra, ali nije mogao da otkrije ni otvor za osmatranje, ni objektiv televizijske kamere.

Razmišljao je o tome šta da odgovori na pitanja o svojim zločinima i da li da sve prizna, ili da smisli neku uverljivu priču o svom, možda

malo nastranom, ali poštenom gledanju na dužnosti jednog policijskog inspektora. Navodno, shvatio je da se strani diplomata bavi krijumčarenjem heroina i hteo je da se u to uveri na ne baš dozvoljen, ali efikasan način. Pitao se vredi li da kaže da je pucao u žrtve zato što mu se učinilo da drže oružje u rukama... No, baš tada njegove misli prekide dolazak onog istog čoveka koji mu je doneo doručak.

– Hajdemo – reče ovaj i pokaza k vratima.

Torn poslušao i ustade, ali nije propustio da proceni ima li njegov čuvar oružja i kako bi se suprotstavio njegovom eventualnom pokušaju bekstva, ili napadu. Kao da pogađa njegove misli, nepoznati reče:

– Ne pomišljajte na kakve gluposti, jer stalno nas posmatraju. Bekstvo je nemoguće, a ne bih voleo da vam slomim kičmu, ili izbijem oko.

– Gde se nalazimo? – upita Torn.

– Bez pitanja! – ljutito odgovori čuvar i grubo gurnu Torna, zbog čega ovaj jedva ostade na nogama u niskom betonskom tunelu u koji stupiše.

Nakon desetak jardi nadoše se pred vratima teretnog lifta, kojim se popeše do sledećeg betonskog tunela. Malo dalje zastadoše pred oljuštenim zardalim vratima. Pratilac pokuca i ne čekajući odgovor gurnu vrata.

– Udi! – naredi zatvoreniku, ali sam ostade u tunelu.

Torn se nađe u prostoriji malo većoj od one u kojoj je prethodno bio zatvoren. Bila je belo okrečena. U sredini se nalazila obična stolica. U uglu pored uskih metalnih vrata nalazio se udoban naslonjač a uz

njega uzan stočić s jeftinom pepeljarem.

– Sedite na stolicu! – začu se naređenje iz skrivenog zvučnika.

Torn poslušao grozničavo razmišljajući. Sve što se sada događalo bilo je neobično. Jedan inspektor Skotland jarda mogao je da uoči razliku između ovoga što ga okružuje od onoga što je trebalo da očekuje. On toga trenutka oseti nekakav nedređeni strah. Pitao se zašto se više boji sada, kad je za strah bilo mnogo više razloga u onome što se dogodilo prošle noći. No, njegove misli prekide zvuk otvaranja vrata kod naslonjača.

Čovek koji uđe imao je zamršenu i neposlušnu kosu s ponekom sedom vlasu, ali uredno potkresana brada i poveliki brkovi bili su mnogo više sedi. Bio je u kućnom kaputu od mekog i toplog sukna.

On pride naslonjaču, osmotri Torna, koji ustade čuteći u nedoumici, a onda po turski prinese ruku srcu i pozdravi:

– Alah selamet!

– Alah razi olsun... Alah kerim.

– Nisi uzalud proveo one godine u Istambulu, Torne – osmehnu se pridošlica i spusti se u naslonjač.

Iz dubokog džepa kućnog kaputa izvadi veliku, zlatnu tabakeru i otvori je, pa ispruži ruku i pozva Torna:

– Dodji i posluži se. Turske su, ali najbolje. Znam da si strastan pušač... I prinesi svoju stolicu bliže.

Govorio je i dalje turski u osmanli dijalektu. Torn pride, pokloni se i zahvali po turski, pa uze cigaretu.

1. Bog ti bio spas (turski)

2. Bog odobrić (stpozdrav)... Kako bog da (tur).

– Možemo li da nastavimo razgovor na turskom, ili se plašiš da nećeš uvek uhvatiti pravi smisao? – upita nepoznati.

– Znam dobro osmanli, ali razumem i govor svih grupa zapadno-hunske i istočnohunske grupe jezika... Ali sada sam uzbuđen i okolnosti čine svoje... Možda bih se sigurnije izražavao na engleskom – odgovori Torn.

– Onda govorimo engleski – osmehnu se nepoznati. – Ja sam Englez, pravi londonski Kokni, ali sam i musliman. za tebe sam sada i zauvek Vahid Gek Alp...

– Razumem, gospodine! Za mene ste beglerbej.

– Velika si ti hulja, Torne – nasmeja se Vahid Gek Alp. – Ne dozvoli da te opet upozoravam, jer nisi u prilici da grešiš. U Istambul ne bi smeo da me osloviš tom titulom, pa ne čini to ni ovde.

– Razumem, efendija! – pocrvene Torn zbog greške, jer on je stvarno govorio turski tako da je bilo teško otkriti da nije Turčin.

– Odavno si bio čovek o kome sam vodio brigu. Zato si službovao u obezbeđenju ambasade u Istambul. Zato si učio turski jezik i Kur'an... Zbilja, jesi li postigao kakav veći uspeh? – upita Gek Alp.

– Jesam... Jezik znam, kao što malopre rekoh. I Kitab imao ceo u glavi. Znam ga bolje nego mnogi hodže i imami. Ovo nije hvalisanje – odgovori Torn.

Vraćala mu se hrabrost. Ovako započeti razgovor ulivao je nade u postojanje spasonosne niti za koju se treba uhvatiti.

1. Beglerbej – gospodin nad gospodom, ujedno titula paše (tur.).

– Pa da proverimo makar delić te tvrdnje – nasmeja se Gek Alp. – Koje reči za pakao znaš, Torne.

– Sedam ih je, gospodine – odmah odgovori Torn.

– Kaži mi ih zajedno s engleskim tumačenjem.

– Džehenem, što znači ponor, dubina, najčešće se upotrebljava. Koren joj ima značenje velike dubine i ponora. U istom značenju je reč džehim, koja znači žestoku vatru, oganj. Seir dolazi od reči se'r što znači naložiti vatru... nabrajao je Torn.

– Ne objašnjavaj, već kaži samo preostale reči – upade Gek Alp.

– Sekar, hutame, leza i havije, ili gaja – brzo izgovori Torn.

– O, aferim! – pohvali ga Gek Alp. – A sad mi reci šta je o raju rekao Muhamed.

– Božji poslanik je učio da je dženet širok kao nebesa i zemlja. »Požurite oprost vašega Gospodara i dženetu, čija je širina – nebesa i zemlja«. »Pa kad je raj širok kao nebesa i zemlja, a gde je onda pakao?«, pitali su ga. On im je odgovorio: »Kad se dan rodi, gde je onda noć?«.

– Izgleda da si se trudio. Zamisli da je pred tobom sedda. Kaži mi iza kojeg ajeta se čini i učini je – traži Gek Alp.

– Sedda se čini iza četrnaestog ajeta – odgovori Torn i ustade.

Podiže ruke i izgovori: »Alahu ekber«, a onda se spusti na zamišljenu seddu i tri puta izgovori: »Subhane rabijel-a'la«, a onda opet reče: »Alahu ekber«.

– Veruješ li da se u svakoj prilici i pri svakoj molitvi možeš ponašati kao pravoverni? – upita Gek Alp.

– Da bih to mogao, godinama sam učio. Siguran sam da mogu – živnu zločinac.

1. Bog je velik (turski).

Sada je već u njemu narastala nada. Zar ceo razgovor nije obećavao još života čoveku koji je napravio najteži zločin koji može da poćini jedan policajac?

– Je li taćno da si ti ćovek bez skrupula i morala, Torne? – upita Gek Alp gladeći svoju sedu bradu.

– Takav sam – mirno, ali odlučno potvrdi Torn.

– To znaći i da si slabić, prevrtljiv i nesiguran.

– To nije isto. Umem da budem ćvrst i hrabar... Ako nešto ćelim, to i ućinim... Umem da budem zahvalan i veran ćoveku koji bi me zaštitio... – govorio je Torn.

– A ja ti nešto verujem, a nešto ne – prekide ga sabesednik. – No, to me ne zabrinjava. Meni treba iskusan policajac, koji ume da bude podlac i zloćinac najgore vrste. A moja je stvar da mu ne uspe da me izda i na meni dokazuje svoje zloćinaćke sklonosti.

– Verujem... Ćim ste ovde i posle svega...

– Ti samo slutiš. Imaš instinkt ćivotinje i znaš gde ti može biti spas.

– Mislim da ste u pravu.

– Sve što kod tebe za druge znaći manu, zloćinaćku sklonost i nemoral najvećeg stepena, za mene je traćeni kvalitet – osmehnu se Gek Alp. – No, videćemo imaš li slabih strana.

– Mislim da nemam.

– Ja uvek znam kad lažeš. Do sada nisi. Jedna lać i ode ti glava – upozori ga Gek Alp.

– Mislim da to od mene zahtevate sada i od sada, pa zauvek – primeti Torn.

– Ćivotinja!... Instinktom pogaćdaš, zla krvi! To! To ja od tebe oćekujem!

– I imaćete to, ser! – odgovori Torn ustavši i zauzimajući voćnićki stav mirno. – Kunem se svim zlim i dobrim u meni. Kunem se Hristom i Alahom, Sotonom i Iblisom...

– Nek je tako – prekide ga Gek Alp i dade mu znak da sedne. – Ti si oćenjen. Voliš li svoju ćenu?

– Ne... Ne volim je više i ćesto sanjarim o tome kako je ubijam.

– Pa zašto to ne ućiniš?

– Imamo kći i sina. Oni je vole, a ja njih. Ona me lišava mnogih briga oko dece. I dobra je majka... ume da kuva... ne vara me i tako...

– Dakle, slaba taćka su ti deca?

– Jesu – priznade Torn.

– Kći ti je sada na ćasu klavira, a sin u školi u Vajtćepelu – primeti Gek Alp. – I neće biti dana ni ćasa kad neko meni potćinjen neće znati gde su. Ako izdaš, ili pogrešiš bilo u ćemu, gledaćeš kako ti deca umiru, a onda ćeš umirati sam. Dugo i u mukama... Tako će biti! Misli na dćehenem harik tu na zemlji.

Posle toga Gek Alp pljesnu dlanom i vrata iza njega se otvoriše. Pojavi se onaj smrknuti ćuvar.

– Telefon! – naredi Gek Alp.

Ćuvar se povuće i malo kasnije donese telefonski aparat vukući gajtan iz prostorije s druge strane vrata. Gek Alp je ćutao nekoliko trenutaka duboko zamišljen, a onda ustade i reće:

– Od sada si u mojoj slućbi. Ne pitaj je li ona legalna i ćija je, iako mogu da ti kaćem da radi za dobro kraljevstva. Zadrćaćeš i svoje sadašnje ime i sve dokumente, ali bićeš otpuštěn iz Skotland jarda. U našoj grupi ti si Dćafer Falih. Dobićeš sve dokumente na to tursko ime, koje, znaš to i sam, znaći mala reka. Bi-

1. Dćehenem harik – pakleni oganj (tur.)

ćeš šef jednoj devojci i jednom momku. Ona se zove Reta Hadli...

— Ali ona je... — zausti Torn.

— Da, slavni agent Intelidžens servisa. No, možda je i ona nešto zgrešila... Nešto krupno — nastavi Gek Alp. — Ona bi tebi bila šef da zna turski tako dobro kao ti i da poznaje običaje u Istambulu. Ovako ona će disciplinovano činiti sve što zatražiš. Čak će ti biti i ljubavnica, ako je poželiš. Vraški je lepa. Treći član grupe biće Sten Lengriš, kažnjeni i otpušteni policajac. On je zao po prirodi, ali takav nam i treba. Sada uči turski, ali ne napreduje baš sjajno. No, to će biti tvoja briga... Možda bi to bilo sve za sada...

— Smem li nešto da pitam? — ogłosi se Torn.

— Pitaj — klimnu glavom Gek Alp.

— Šta će biti sa mnom? Kakva je moja budućnost? — upita Devon Torn.

— Ha! Želiš da se odmah oslobodiš straha... Pa neka ti bude — poče Gek Alp polako i s prekidima, kao da odmerava šta treba, a šta ne bi smeo da kaže ovom čoveku. — Od sada za tebe najveći strah treba da izazove neuspeh u poslu i neispunjavanje mojih želja i zapovesti. Napustićeš London i retko ćeš se vraćati u njega, sem ako jednog dana zameniš mene i u Istambulu i ovde.

— To znači da ću biti odveden u Istambul — primeti Torn vedrim glasom.

— Nećeš biti »odveden«. Ti ćeš otputovati odmah posle jedne hirurške intervencije, koja će te učiniti uverljivijim muslimanom. Od ovog trenutka smatraj se turskim državljaninom, uspešnim trgovcem

Džeferom Felihom. Ime Devon Torn biće ono »lažno« i koristićeš se njime samo u nuždi. No, najbolje je da ga zaboraviš, iako ćeš teško zaboraviti da zločini koje si počinio ne zastarevaju u glavama tvojih kolega u Skotland jaru. Oni bi te »prosuli« u slivnik kao usmrdele pomije...

— Znam... Naročito me inspektor Kliv Braun ne podnosi — upade Torn.

— Ne pomišljaj na osvetu i zlo kad je reč bilo o kom iz Skotland jarda. To pamti uvek!

— Hoću li moći da vidim ženu i decu?

— Bićeš slobodan već do četiri popodne, jer do tada treba da primiš i proučiš uputstva, odabereš oružje i opremu, dobiješ novac i primiš sve one injekcije — odgovori Gek Alp.

— Injekcije! Kakve injekcije? — iznenađeno upita Torn.

— Pre svega radi se o vakcinama protiv nekih istočnjačkih bolesti, jer biće ti potrebna zbirka kartona o vakcinisanju, ako putuješ u Afriku, ili neke zemlje Azije. Pored toga, dobijaš injekciju o kojoj ne treba ništa da znaš. No, s obzirom da ćeš raditi na važnim poslovima, a imaćeš prilike da dodeš u iskušenje da pobegneš s hrpom novca, ili poželiš da raskineš s nama... — objašnjavao je strpljivo Gek Alp.

— To nikada ne bih učinio! — uzviknu Torn.

— I nemoj — nasmeja se Gek Alp. — Čuo si za američke injekcije, koje njihovim agentima služe kao neka vrsta svetskog pasoša...

— Da, njihova krv postane fluorescentna i nekim malim aparatom lako se proverava jesu li oni ljudi određene američke agencije — pokaza Torn svoju »obaveštenost«.

– I ti ćeš dobiti nešto slično, ali mnogo bolje – nasmeja se Gek Alp.
– Samo mi se ne zadovoljavamo samo fluorescentnošću. Imamo način da u tvoje telo smestimo samu smrt, koja mora da se drži pod kontrolom. Kako? O tome ni ja sam ništa ne znam. Jedino znam da umre svaki onaj koji se u određenim razmacima ne javlja našoj organizaciji. U nuždi i u diplomatskim institucijama pomoću šifre može da dobije pomoć. To je savršen sistem kontrole. Nikako se ne može dogoditi da naš agent prebegne protivniku i ostane živ. Njegovu smrt možemo da izazovemo svakog časa, ako radio-signalom pošaljemo njegov znak smrti... Imaćemo prilike da o takvim stvarima porazgovaramo i u Istanbulu. No, čudi me što nisi pitao kakvom vrstom posla ćeš se baviti

– To sam ostavio za kraj jer šta je da je, moram da ga prihvatim – odgovori Torn. – Siguran sam da će to biti nešto za šta sam ja sposoban kao bivši policajac i tajni obijač, a sada i ubica.

– O kakav si ti gad, Devone! – uzviknu Gek Alp. – Možda takvog još nisam sreo, a poznavao sam mnogo hulja svih vrsta. Možda mi se baš zato dopadaš. A danas sam dobre volje, pa ću zadovoljiti tvoju radoznalost.

– Biću vam zahvalan, efendija Gek Alpe – malo se podiže sa stolice Devon Torn.

– Prvo o meni. Ja sam samo za tebe Vahid Gek Alp. Ti znaš da Vahid znači jedinac... – malo počuta neobični Tornov sagovornik. – Imam i englesko ime, a i nekoliko turskih, od kojih je samo jedno pravo. No bilo gde i bilo pod kojim imenom da me susretneš, ponašaj se kao da me nikada nisi video. A

imaćeš prilike da me kao Gek Alpa pozoveš telefonom, ili radio uređajima. Dobijašće poruke od Gek Alpa i one će biti važne. I uopšte...

– Mislim da shvatam da će se raditi u uslovima potpune tajnosti – primeti Torn. – No, još ne slutim ko su protivnici.

– Znaš li šta je Tanatos? – upita Gek Alp.

– Dva su srodna značenja: po grčkoj mitologiji Tanatos je bog smrti, sin noći i brat sna, a tanatos je nagon smrti, mržnje, razaranja i sukoba među ljudima – odgovori Torn.

– Eto, to bi bio bog za tebe. No, nemaš sreće. Tanatos je nadimak čoveka koji se skriva negde u Istanbulu. Moja i tvoja dužnost je da ga uništimo i zavladaemo njegovim bandama, ili da i njih uništimo. O njemu znamo toliko koliko nam neprilika zadaje, a gotovo ništa da bismo ga našli i razotkrili – objasni Gek Alp.

– Sad znam ono najvažnije – reče Torn.

– Ima još nešto – nastavi Gek Alp. – Tanatosa traži i izvesni Donald Sikert... – Lun, kralj ponoći?... To me ne raduje. Teško bi mi palo ako bih morao da saradujem s tim izvikanim »lovцем« na zločince – bio je iskren Torn.

– Mi hoćemo i njega, isto kao i Tanatosa – dodade Gek Alp. Ne bih podneo da mi Lun ispred nosa »skine« Tanatosa. On je tek počeo, a ja ga tražim godinama. No, hvatanje Donalda Sikerta ne bi bilo manji uspeh od hvatanja Tanatosa...

– Raduje me što to čujem... No, kako znate da je Lun u Istanbulu? – upita Torn.

– Bilo bi teško i nabrojati sve službe i agenture koje traže tog zagonetnog čoveka. Iz nekog izvora

stigla su nam obaveštenja da je Lun bio u Istambulu, saznao nešto o Tanatosu i vratio se u London. Sada se smatra da je ili opet tamo, ili na putu. Nestala je i slavna naučnica Džejn Vittington. I ne bih se iznenadio ako ona sada s Lunom razgleda znamenitosti Istambula – odgovori Gek Alp. – No, ja sam se zadržao ovde duže nego što sam želeo. Ostavljam ti telefon pa možeš da se javiš supruzi, ili kome drugome. Već sutra lećećeš za Istambul. Alah emanet!

– Alah... – zausti Torn, ali tobožnji Gek Alp već nestade kroz vrata pored stola.

Samo koji minut sedeo je Devon Torn nepomično i sam u prostoriji koja je na njega neobično delovala. Sve ovo bilo je kao u bajci. Spasen od kazne za zločin, našao se pod moćnom zaštitom. Sam karakter Devona Torna učini da on sebi postavi pitanje nije li Gek Alp sam Tanatos, ili čak maskirani Lun... No, ko god da je, pa bio i šef nekog avelinjskog odreda Intelidžens servisa, on ga je spasao nečega što bi bilo gore od same smrti.

»Služicu!« – pomisli s rešenošću i osvrnu se misleći da li je to i glasno rekao.

II

Tog jutra Džejn Vittington probudila se u prostranoj sobi apartmana u »Hilton« hotelu u Harbiji. Sa devetog sprata hotela postavljeno na ovom uzvišenom i parkovima opkoljenom delu Galate pružao se pogled do udaljenih delova Istambula i preko Bosfora sve tamo do Iskidara. Prijatno jutro poslednjih dana maja i oblesci s mirne površine moreuza naterашe Džejn da zažmuri za trenutak.

Bila je to prva noć, otkako je sa Donaldom Sikertom stigla u Istambul, da ju je provela sama. Te noći on je morao da uradi nekoliko onih poslova koji zahtevaju okrilje mraka i u kojima bi prisustvo upadljive lepotice, slavne naučnice Džejn Vittington moglo samo da smeta, a i da bude opasno za nju samu. Sada je očekivala da se Donald Sikert, odnosno njen Lun, gospodar noći tako ga je zvala pojavi, pa da zajedno doručkuju.

Oslonjena na ogradu balkona i gledajući u daljine ona je razmišljala o tome da je ona ovde pod imenom Francuskinje Dine Šafil i s francuskim pasošem. Trenutak kasnije u mislima joj se, ko zna zašto, javi lice jedne žene sa slike u Topkapi saraju. Sećala se i detalja iz svoje prve posete davnašnjem dvoru turskih sultana. Naučno neobjašnjivo bilo je čudo u Plavoj mošeji i u Aja Sofiji gde su u ogromnim centralnim kandelabrima ugrađena nojeva jaja, zbog kojih u džamijama nema pauka i paučine, koju bi bilo vrlo teško uklanjati sa visokih svodova i kupola. Ona kao biolog još nije znala da objasni tu činjenicu, o kojoj je pročitala u dobrom francuskom bedekeru Istambula i čula od bašabaše, odnosno turističkog vodiča...

Kad je uspela da sredi misli o onome što je videla u izložbenim dvoranama Topkapija, ona uhvati sebe u želji da o svemu razmišlja s vedre, čak smešne strane. Pomisli na zlatom i dragim kamenjem ukrašeni nož s ugrađenim časovnikom pitajući se je li taj časovnik trebalo da pokaže kad će se oštrica zariti u nečije telo, ili izvući iz duboke rane. A onaj »strašno skupi« dijamant o čijem poreklu istorija ništa ne zna i

koji je procenjen na dve milijarde dolara izazvao ju je da upita Luna:

– Bi li uspeo da ga ukradeš?

– To nije uspelo nijednom velikom lupežu, pa ne bih hteo da ste knem titulu najvećeg na svetu – odgovorio je Lun šalom.

No, dodao je da zna kako bi to moglo da se izvede, ali da to nikad neće otkriti, pa makar šta se dogodilo.

Sada u vedrom raspoloženju Džejn pomisli da je ipak najveća atrakcija Topkapi dvora Harem sa svojih dvesta soba u kojima je vrvelo od lepotica pristiglih iz dalekih zemalja i sa prostora otomanskog carstva dok je bilo u punom sjaju i procvatu. Žalila je te davno nestale hiljade robinja lišenih pravih životnih radosti. Tešila se mislju da je život savremene Turkinje potpuno izmenjen i sličan životu žena u najcivilizovanijim i najslobodnijim zemljama sveta...

Toga trenutka do nje dopre Lunov glas iz salona, koji je kao i spavaća soba imao izlaz na balkon. Ona mu potrča u susret...

Dok su doručkovali, razgovarali su na francuskom i jedno drugo oslovljavali francuskim imenima. Džejn mu je pričala o svojim utiscima tokom protekla četiri dana, otkad su stigli u Istambul.

– Impresionirana sam onim što je postigao Kemal Ataturk. Da nije za svoju zemlju učinio ništa više od onog što je doneo Turkinjama, bilo bi dosta – pričala je Džejn. – On je zauvek otvorio vrata harema, zabranio feredžu, dao ženama pravo glasa i počev od 1930. omogućio im da se bave svim profesijama. Tako se dogodilo da Turkinje imaju

pravo glasa više od trideset i pet godina, a Italijanke, na primer, tek sedamnaest godina, dok ga Švajcar kinje, u samom srcu Evrope, nemaju ni danas...

– Sve je to istina – reče Lun. – No, stigla su i zla savremenog civilizovanog sveta. Posledica toga su česti razvodi.

– Čudno je da danas mlada Turkinja malo zna o tome kako je izgledao život u haremima, ali zato znaju sve o rok muzici i modernim igrama – reče Džejn. – No, priča se da još uvek postoje tajni haremi.

– Ne verujem – reče Lun i dade znak da razgovor o tome treba da izbegavaju. – Prostitucije ima, ali haremi... To ne verujem!

On tada ustade, uključi uređaj za ometanje prislušnih sprava svih vrsta i objasni:

– Ne verujem da bi iko u ovakvom hotelu rizikovao ugled aferom o otkrivanju prisluškivanja. No, za svaki slučaj, kad govorimo o onome što niko drugi ne bi smeo da čuje, štit ćemo se skremblerom.

– Zato do sada nisam ni pitala šta ti se dogodilo noćas i ima li šta novo – reče Džejn.

– Prvo ću da ti kažem prijatnu novost – odgovori Lun. – Sam je stigao svojim brodom. Hvali se da ima odličnu posadu od dvadeset i tri čoveka. Njih šest govore turski i spremni su da upadnu u svaku gužvu za svoga »reisa«. Roberta Kekstona. U šali ga zovu Ganer Bear. i već je svaki snažni član posade oprobao snagu sa svojim kape-tanom. No, niko od njih ne sluti da se iza imena Roberta Kekstona krije Samjuel Makferson.

1. Reis – starešina, poglavar, a i kape-tan broda (tur.).

2. Ganer Bear – Tobdžija Medved (engl.).

– Kad ću ga videti? – nestrpljivo upita Džejn.

– Već večeras – odgovori Lun.
– On će stanovati u »Topkapi« hotelu, koji se nalazi u starom Istanbulu u delu koji se zove Taskasap. Tamo sam unajmio i mali apartman za nas, ako bi iskrsla nužda da odemo odavde. Uređuje se i kuća u Azimkar sokaku. To je odmah iznad pristaništa na Sahil Jolu, gde je usidren Samov novi brod.

– Je li to zaista tako fantastična jahta o čijem ste se građenju dogovarali ti i Sam? – upita Džejn.

– Po izgledu »Valferton« je luksuzna jahta. Ni dobar konstruktor brodova ne bi otkrio šta sve može Samova »nova ljubav«. Ponosan je na to što ni carinski službenici, ni drugi posetioци, pa ni dobar deo posade ni ne sluti da jahta može i da zaroni kao prava, dobra i sigurna podmornica – pričao je Lun.

– No Džejn nasluti da on odugovlači razgovor kako bi završili doručak, pa tek onda govorili i o nečemu neprijatnom. A da je toga bilo zaključila je iz njegove napomene da će joj prvo kazati prijatnu novost. Zato ona sada upita:

– A šta je to što ne valja? Možeš da govoriš, jer ja sam završila doručak, a i ti si odložio i čašu i viljušku.

– Nije ništa strašno – osmehnu se Lun. – pronašao sam Zihu i njenog brata. Ona će danas izaći iz bolnice, ali Fred još mora da nosi gips na levoj ruci, pošto mu je slomljena...

– O čemu ti to govoriš?! – upade Džejn iznenađeno.

– Pre deset dana njih dvoje bili su žrtve napada grupe zločinaca. Fred je uspeo da je odbrani, ali u tući mu je slomljena ruka. Jedan od napadača je pucao u njega i ranio

Zihu u bedro – odgovori Lun. Zato ih i nismo našli u »Kalion« hotelu. Zbog napada su skrivali i svoju novu adresu.

– Pa kako si ih našao?

– Jedini izlaz bio je obraćanje policiji. Jedan juzbaša, odnosno policijski kapetan pomogao mi je da saznam šta se dogodilo i gde su sada Ziha i Fred – odgovori Lun. – Naravno, divio se mojim iznajmljenim kolima, kakva bi on voleo da ima da mu ne nedostaje još poprilično novca. Bio je srećan što sam ga »zamolio« da na dar primi bar jedan točak novog automobila u obliku hrpice franaka. I tako, »magarac natovaren zlatom« preskočio je prepreke i maglu do tvoje drage Zihe.

– Nestrpljiva sam da dode to veče – uzdahnu Džejn. – Šta ćemo učiniti da nam dan brže prođe?

Lun joj namignu i odgovori:

– Posle ćeš ti običi najbliže trgovine, a ja ću malo da odspavam...

– Nema ništa pre toga »posle« – nasmeja se Džejn. – Ti ovde u Istanbulu postaješ pravi pejgamber. Beše li to nešto kao mangup?

– Ne, pejgamber je božji poslanik, prorok – smeja se slatko Lun shvativši da je Džejn namerno pogrešila.

– Onda si ti šejtan – dodade Džejn odlazeći da se obuče.

*

Gotovo deset godina ranije Džejn Vittington bila je u Parizu zajedno s Lunom. I tada su njih dvoje nosili prezime Šafil, jer im je to omogućio obožavalac najlepše naučnice sveta Džejn Vittington, takođe biolog dr Serž Šafil. On je tada bio zaljubljen

1. Šejtan – davo (tur.)

u tamnoputu igračicu orijentalnih igara i trbušnog plesa Tahiru Kaun Mil. Ona je imala kći Zihu, koja je odrasla po najboljim internatima Francuske i Engleske, ali lišena topline domaćeg ognjišta i roditeljske ljubavi.

Dogodilo se da je tada Tahira otputovala u Istanbul i ostavila svoju već poodraslu kći Zihu u Parizu na brizi svom obožavaocu dr Seržu Šafilu. Još tada je sve postalo mutno i zagonetno što se tiče odsutne Tahire i njene kćeri Zihe. No, bilo je jasno da se u Parizu zatekla Džejn Vittington u očekivanju Lunovog povratka iz Marselja gde je progonio nekakvu bandu krijumčara narkotika. Duga priča je to kako se dogodilo da mlada naučnica upozna tamnoputu lepoticu, koja se tek zadevojčila i počela da izaziva divljenje svih muškaraca, koji bi je videli. U srcu Džejn Vittington planula je prvo zaštitnička, a onda i majčinska ljubav prema Zih. Možda je to bila posledica duge romantične istorije.

Igračica Tahira upoznala je u Londonu tada mladog Halima Nafiza, sina paše Šaćira Nafiza. Mladi Nafiz je živeo u kući čudnog čoveka, o kome je malo toga moglo da se dozna. Bio je to tajanstveni avanturista Oskar Čejfi koji je imao sina Baka. Mladi Turčin i Bak Čejfi bili su jedan drugom slični kao blizanci. I, kako to biva u dobro smišljenim bajkama, dogodilo se i u životu: najlepša meleskinja Evrope i već slavna igračica Tahira upoznala ih je obojicu i zaljubila se u Halima. No, da život bude što zamršeniji, u igračicu se zaljubio Bak Čejfi, koji je morao da guši tu ljubav i da je skriva pred svojim drugom, koga je smatrao i bratom.

Iz ljubavi Halima Nafiza i Tahire Kaun Mil rodila se devojčica, za koju je njena majka govorila da ima u sebi crnačke, arapske, turske i engleske krvi.

No, dogodilo se da je neudata igračica rodila i sina, zbog koga je prolila mnogo suza. Poverila je dr Seržu Šafilu da su mladi Turčin Nafiz i njegov engleski dvojnik Bak Čejfi počinili ljubavni zločin. Obučen u Halimovo odelo i imitirajući njegov glas, sa divnom igračicom se sastajao i Bak. I plod te maglovite veze, zatamnjene parama šampanjca i viskija, dimom hašiša i slepilom strasti, bio je dečak Fred Kaun Mil.

Brat i sestra su rasli u saznanju da ih je rodila jedna majka, iako im boja kože nije bila ista. Nesrećna igračica je umela da im objasni to »čudo« prirode. Ukazivala im je i na izvesnu sličnost u crtama njihovih lica. Ponosila se njihovom lepotom. Deca su brzo rasla.

Fred je završavao ekonomski tehnikum u Londonu, a Ziha je već bila prestala da se školuje. Postala je foto-model a svi su izgledi bili da će biti i filmska zvezda. Bile su to godine u kojima su se Džejn Vittington i Donald Sikert brinuli o to dvoje mladih bića. Činili su to tajno, a kada bi ih susretali, bili su za njih gospoda i gospodin Šafil, rodaci i prijatelji njihove majke.

Njihova majka je bila nestala. Poslednji put se javila pet godina ranije iz Istambula. Njeno pismo decu bilo je puno tuge, obećanja i nade, ali i straha. Jednoga dana stigla im je vest da je umrla. Posle toga, Ziha i Fred su osvajali stepenik po stepenik svog životnog puta, koji je mnogo obećavao. Tako su i nestali iz blizine Džejn i Luna.

Pet meseci ranije Lun je u Istanbulu saznao da su brat i sestra Kaun Mil viđeni tamo. Posle je dr Serž Šafil uspeo da obavesti Luna da su Fred i Ziha pošli da traže svoju majku i oca. Tako se dogodilo da je već teško bolesni biolog Šafil, koji je umirao na svom imanju blizu Liona, »pozajmio« svoj identitet prijatelju iz Londona Donaldu Sikertu. Čak su uspeli da načine prozirne i u običnim okolnostima nevidljive rukavice, koje su davale otiske pravog dr Šafila.

– Volela bih da nademo tu decu i da budem sigurna da nisu nesrećni – govorila je Džejn.

– Nisu oni više deca – primetio je Lun. – No, svejedno, ispuniću ti tu želju, ili, bolje rečeno, pomagaću ti da je ispuniš. I sam želim da ih vidim, a imam i onaj svoj razlog za ponovni odlazak u Istanbul.

Taj razlog bio je možda neobičan ali, kao i svi Lunovi razlozi od izuzetnog značaja. Do Luna su i ranije dopirale priče o međunarodnoj bandi zloglasnog Tanatosa, za koga se verovalo da živi u Istanbulu. Prilikom svog prethodnog boravka u gradu na Bosforu Lun je otkrio neke tragove, koji su mogli da ga odvedu do Tanatosa, tog zlog »boga« tame i sna.

To je, najkraće ispričano, bilo ono što je učinilo da tobožnji par francuskih turista Šafil luta od Revzi – paša čatezija do Kisten obale Mramornog mora. To poslepodne bili su odredili za obilazak slavni istambulskih fontana. »Voda je izvor života«, kaže Kur'an.

Već se bilo smračilo kad su se našli kod blistave Tophana fontane izgrađene, relativno kasno, u devetnaestom veku.

– Ostavimo je za neku drugu priliku, jer treba da stignemo na me-

sto susreta sa Zihom i Fredom – predloži Lun osvrćući se da nade neki taksi.

Nije voleo da vozi Istanbulom jer je rizik bio suviše veliki. Ne samo što se ne vozi istom stranom kao u Londonu, već se ne poštuje gotovo nijedno saobraćajno pravilo. I pravo je čudo što u ovom ogromnom gradu nema mnogostruko više saobraćajnih nesreća. No, ipak je Lun kod hotela ostavio iznajmljeni automobil da bi ga upotrebio kad mu zatreba u izuzetnim okolnostima. Taksi automobila je bilo dovoljno i mogli su se naći i vozači spremni, ne samo da čute, nego i da pomognu u svemu, pa čak i u zločinu, samo ako je kupac usluge široke ruke, spreman da dobro plati.

Džejn je već osećala umor i obradovala se kad Lun zaustavi taksi i na dobrom turskom jeziku naloži da ih odveze u Taskasap. Dok su se vozili, Lun je vozaču nagovestio da bi rado pronašao hrabrog momka, vlasnika taksija, koji bi mu stalno bio na usluzi.

– Koštalo bi vas to mnogo više nego da ovako zaustavite nekog vozača, jer ima nas, Alahu hvala, sasvim dosta – odgovori vozač.

Njegov pogled bio je vatren i izraz lica odlučan, ali postupci su mu bili odmereni i slični manirima najboljih londonskih taksi vozača. Zbog nečega Lunu se taj momak sviđeo, pa zato reče:

– Ipak, voleo bih da imam svog vozača i ujedno prijatelja dok sam ovde sa svojom suprugom. Kako se zovete?

– Ime mi je Almas Jahji efendi – odgovori vozač ni malo se ne uznemiravajući što je upao u pravu gužvu vozila, pri čemu se nije znalo kako će se rasplesti taj neobični saobraćajni džumbus.

Lun je znao da je vozačevo ime arapskog porekla i da Almas znači dragulj. Zato se ponada da to ime odgovara i karakteru tog čoveka pa mu pruži svoju posetnicu na ime dr Serža Šafila, hotelsku kartu »Hilton« hotela i svežanj najkrupnijih novčanica u turskim lirama.

— Od ovog časa ste u mojoj službi, efendi Jahji. Čekaćete me kad kažem, a odmaraćete kad budem znao da vam odmor treba. Ako imate telefon u kući, onda nećete morati da me čekate kod »Hilтона« — reče Lun tonom čoveka koji ume da zapoveda, ali i koji poštuje onoga sa kim saraduje.

— Stigli smo! — objavi vozač i zaustavi.

— Niste mi odgovorili na ponudu — primeti Lun.

— Ona je za mene zapovest, efendi Šafile — odgovori vozač gledajući Lunovu posetnicu i odmeravajući svežanj novčanica. — Od vas se ne nadam da ćete me uvaliti u zlo, pa binler jaša! Sledeći put imaću uz sebe i altipatlar.

Džejn ne beše razumela šta će to on imati uz sebe, pa upita Luna na francuskom šta znači reč altipatlar.

— Reč je o revolveru, a ta reč bukvalno znači šestopuc — na dobrom francuskom jeziku odgovori vozač pre nego što je Lun stigao da išta kaže.

— Vi dobro govorite francuski — primeti Džejn.

— Živeo sam i radio u Marseju da bih zaradio nešto novaca i obnovio kuću kod Mevlankapije. Tada sam se i oženio, madam — s ponosom odgovori vozač taksija.

1. Binler jaša! — Živeo hiljadu godina! (turc.).

2. Ovo je nešto (franc.).

— Ca c'est quelque chose. — nasmeja se Lun. A zatim na turskom naloži vozaču da ga čeka jedan sat, pa ako ne bude potreban neka ide kući. Vozač se evropski pokloni, otvori vrata da Džejn izade, a Lunu pruži posetnicu na kojoj je bila i Almasova fotografija.

*

Samjuel Makferson ih dočeka u salonu kod hotelskog hola i jedva stiže da ustane iz duboke fotelje, a Džejn mu se obesi oko vrata i razdragano uzviknu:

— Oh, čika Same! Tako se radujem!

— Zaboravljaš da sam ja ovde reis Robert Kekston — šapnu joj Makferson i pridržavajući je levom, pruži desnu ruku.

— Sedite, ovde je udobno — reče Makferson.

— Već je vreme da krenemo — odgovori Lun gledajući u veliki zidni sat iznad portirnice. — Neko nas čeka nedaleko odavde.

— Pričala sam ti o Zihi i Fredu — reče Džejn starom mornaru. — S njima treba da se sastanemo.

— Već znam sve, jer sam bio sa Seržom prošle noći. Zar ti on ne raportira o svemu što se dogodi kad nije uz tebe? — smeja se Makferson podižući svoju novu torbicu od tamnosmeđe kože.

Bilo je očito da je teška, pa ga Lun krišom značajno pogleda.

— Doneo sam ih. Ovde su — šapnu mornar.

Mislio je na pištolje i nešto drugog oružja, koje je po dogovoru Makferson trebalo da donese, jer putujući avionom Lun nije mogao da ponese nikakvo metalno oružje. Nekoliko hemijskih trik oružja

ipak nije bilo dovoljno. Dobri klasični pištolji su vrlo potrebni makar da se nekome ulije strah.

Od Sulukli čadesija spustiše se pešice pored bolnice do skvera iza Haseki Kamija. Na stazi između niskog šiblja ugledaše dve siluete za koje su pretpostavljali da su sestra i brat Kaun Mil. No, bili su daleko da spreče ono što ugledaše.

Nekoliko senki iznikoše odnekud i opkoliše Zihu i Freda, a dva automobila zakloniše vidik prema travnjaku. Tada se začuše pucnji.

— Čekaj ovde! — stiže da se obrati Lun svojoj dragoj Džejn i odmah potrča iako goloruk, jer ne beše uzeo pištolj iz Samove torbice.

Za njim potrča i krupni Makfer-son. Obišavši ona dva automobila nadoše se u gužvi i pesnice prora-diše iz sve snage i bez mnogo obzira. Na Luna i Makfersona se baci nekoliko snažnih ljudi, koji nisu mogli da shvate na šta su to nale-teli.

— Pramcem, po tikvama murda-re! — vikao je Makferson koristeći jednu od malog broja pogrđnih turskih reči koje je znao.

Lun ugleda dva napadača kako odvlače Zihu i baci se na njih. Uspeo je da je odmah otme i padne s njom u zaklon jednog grma. Uspeo je da je zadrži dok nije shva-tila ko je uz nju. Za to vreme Mak-ferson je raščišćavao bojište. Četiri napadača ležali su nepomično, možda mrtvi ili onesvešćeni, a dvo-jica su uzalud pokušavali da ustanu, jer su im bile cevanice po-lomljene mornarevim otimi zahva-tima.

Jedan automobil naglo krenu i nestade prema Haseki džamiji, a u drugi zaviri Makferson.

— Idi k njemu, a ja ću da nadem

Dinu — reče Lun na francuskom pomažući devojci da ustane.

Ona tada zarida, jer na stazi pre-poznade brata i kleče uz njega.

— Oni su ga ubili! — vrisnu ona.

Lun pride. Odmah je video krv na beloј košulji nesrećnog Freda Kaun Mila. No, bio je pogođen i u glavu, pa je odmah bilo jasno da je Fred već mrtav.

Iz pravca Milet čatezija čule su se sirene policijskih automobila. Lun povuče tamnoputu devojku ka na-puštenom automobilu napadača, ali ona se opirala odričući i pomi-sao da napusti brata.

— Same, donesi Freda. Eno ga onde sa strane — reče Lun Makfer-sonu.

Uspeo je da u kola uvede nes-rećnu Zihu tek kad Makferson u naručju donese leš njenog brata. S njim se spusti na zadnje sedište i doviknu Lunu:

— Vozi desno, pa dole ka obali!

— Zar treba da bežimo? Čuje se da dolazi policija — plačnim gla-som reče tamnoputa lepotica, koja još uvek nije mogla da shvati šta se dogodilo.

— Ne bismo učinili dobro da se nademo u rukama policije. Jednom te je Fred spasao, a sada je ubijen — odgovori Lun. Da je policija že-lela i mogla da te štiti, sprečila bi i ovaj tragični napad.

— A šta je sa Džejn? — upita Mak-ferson u uzbuđenju zaboravljajući da to ne sme ni da spomene.

Lun odmahnu rukom u znak da treba ćutati i iskosa pogleda de-vojku da proceni je li ona čula Mak-fersonovo pitanje. No, Zihina je samo bolno jecala.

Makferson londonskim slengom i dvosmislenim i samo njima ra-zumljivim govorom predloži da se ukrcaju na »Valferton« gde će de-

vojka biti dobro sklonjena. Lun mu odgovori da leš treba da ostane u kolima, koja će on odvesti dalje od obale i ostaviti, jer to je jedini način da se policiji, a onda francuskom konzulatu prepusti briga o sahrani. Lunu je bilo jasno da Zihha više ne sme nezaštićena da se kreće po Istambulu.

Uskoro su uspeli da uvedu devojku na ukotvljeni brod i da se oslobode tuđeg automobila i leša.

Već su bila gotovo dva sata od trenutka kad je Lun rekao vozaču taksijsa Almasu Jahji da ga čeka samo jedan sat. Lun nađe drugi taksi i odveze se ka Taskasapu.

Onoga trenutka kad je Almas Jahji čuo pucnje iz pravca u kome je otišao njegov novi poslodavac sa suprugom i nekim krupnim mornarskim oficirom, on pokrenu automobil i poveze ga oko bolnice. Na cvetni skver stigao je u trenutku kad su dva snažna muškarca odvlačili lepu Francuskinju u jedna kola. Ona je nešto vikala, ali u tuči malo dalje čuli su se novi pucnji i jauči, a nastavljala se zaglušujuća vika. Bilo je očito da to neko nasilno odvodi gospodu Šafil, pa Jahji zažali što nije poneo svoj »šestopuc« da bi mogao da je brani. Ovako mu ostade jedino da prati otmičare.

Izbegao je dva automobila koji su ga malo omeli da ostane iza onog koji je povećavao brzinu odvozeći otmičare i žrtvu. Umakao je i policijskom automobilu iz koga su davali znak da se sva vozila zaustave. Vozeći ka severu otmičari stigoše do Nišandži džamije, pa oko nje skrenuše u splet sokaka i dalje u pravcu Zlatnog Roga.

Bilo je očito da otmičari nisu očekivali da će ih neko pratiti, jer usporiše skrećući ulevo do Kurtaga Česme i nadoše se u Senas sokaku. Automobil se zaustavi pred kapijom visokog zida, iza koga se nalazila stara kuća s krovom na četiri vode načinjenim od crepa kakav se ne pravi već više od dvesta godina. To je Almas primetio zato što je o krovovima mnogo naučio mučeći se da obnovi svoju kuću kod Mevlankapije.

On zaustavi taksi iza gomile peska spremljenog naspram obližnje zgrade za nekakvu gradnju, pa sačeka sa ugašenim svetlima. Iz otmičarskog automobila nekoliko dugih minuta niko nije izlazio, a onda se pojavi jedan od njih vodeći otetu ženu. Pred njim se otvori kapija i on nestade. Malo kasnije se vrati i automobil otmičara krenu ka Ajvansaraju.

Pitao se šta da uradi. Odluči da izade iz automobila i poče da šeta pored zida iza čije kapije je nestala oteta žena. Iz jedne kuće izade mladić s tasom za prodavanje šerbeta i svega jednom čašom na njemu. Bio je to znak da je taj momak siromah do te mere da se može reći da nema ništa sem golog života. Jahji mu dade znak da priđe i kupi od njega onu čašu šerbeta. Dok ju je ispijao upita:

— Čija je kuća iza zida?

— Je l' ona stara? — pokaza momak prstom.

— Jeste, ona — reče Jahji i pruži momku sto lira rekavši mu da zadrži kusur.

Obradovani mladić, za koga je prvi noćni pazar prošao tako srećno, što je najavljivalo srećnu trgovinu cele noći, tihim glasom, kao da poverava opasnu tajnu ispriča:

– Pripadala je Sejfudin-begu, koji nije imao naslednika, pa je pripala vlastima. Prodata je nekom Amiru Hajaliju, za koga ne verujem da je pravoverni. K njemu dolaze nekakvi zli ljudi. Jedne noći su me udarili nogama u tur i prosuli mi šerbet.

– Neka im Alah sudi – uzdahnu Jahji. – A bi li im se ti malo osvetio?

– Eh, da mogu... Munafići! – odgovori mladić.

– Možda i možeš. No, sigurno je da ćeš zaraditi mnogo više ako meni pomogneš, nego prodajući čaj i šerbet. Hoćeš li?

– I ja bih voleo da jednom mogu deliti zekat.

I sam se zekatom spasavao od gladi – odgovori mladić.

Iz svežnja dobijenog od tobožnjeg dr Šafila Jahji izdvoji deset hiljada lira i pruži ih prodavcu šerbeta.

– Ovo je samo kapara – reče zatim. – A za svaki dan službe dobićeš po dvadeset hiljada i veliki dar ako budem zadovoljan. Ostavi tas i osmatraj ovu kapiju i kuću. Tamo su neki šejtani uveli meni važnu devojkicu. Hoći da znam ako je izvedu i kud je otišla. Pratićeš i nju samu i ako s njom bude njih više. Još da imaš motorcicl...

– Mogao bih da ga iznajmim od druga, koji živi u istoj kući sa mnom – upade mladić. – Zovem se Ethem Keprili i u sokaku mi svi znaju.

– Onda, dobri moj Etheme, uzmi taj motorcicl i čući na njemu sve

dok ne saznaš je li ko dolazio ili odlazio. Evo ti moja kućna adresa, pa dođi da javiš šta znaš. Ako nisam kući, biće moja hanuma – prihvati Jahji i odvoji još dvadeset hiljada lira.

Objasni mladiću gde će se nalaziti sledećih sat, ili dva i objasni mu kako da prati one zle ljude i da se dobro čuva od njih. Ne sme im ništa priznati jer bi ga ubili.

– Ne plašim se, a naučio sam da se snalazim i kad je neka muka – odgovori mladić glasom koji je otkrivao oduševljenje ne samo zbog zarade, već i zbog toga što mu je život pružio neku tajanstvenu šansu.

On pokaza čatmaru u kojoj živi u dnu obližnjeg dvorišta. Vozaču taksijsa dade i ključ od kapije kroz koju se mora proći da se stigne do njegovog ubogog staništa.

– Majka je uvek tamo i znaće gde sam – objasni na kraju.

Almas Jahji se vrati u svoj taksi gde sačeka da se vrati mladić sa lakim motociklom. Ethem Keprili zauze stražarsko mesto oslonjen na drvo između dve kuće.

Lun je Almasa Jahjia zatekao na mestu na kome ga je ostavio.

– Vozi ka Galati – naredi i ne sluteći da se vozač te noći nije odmarao.

– Prvo ću da kažem šta imam, a onda da vozim – reče Jahji na francuskom.

Lun ga radoznalo pogleda i klimnu glavom u znak odobravanja. Kad je čuo Jahjinu priču, Lun ga pohvali i naredi:

– Vozi u Senas sokak!

– Da li da prodemo pored moje kuće, pa da uzmem svoj altipatlar? – upita vozač.

– Imam i za tebe dobar revolver, koga ti odmah i poklanjam – odgo-

1. Munafići – dvoličnjaci (tur.)

2. Bogati muslimani su po Koranu dužni da svake treće godine iznesu deseti deo godišnjih plodova, pa neka sirotinja uzima.

Čatmara – kuća od pletera, obično oblepljena blatom (tur.)

vori Lun i pruži mu već napunjeno oružje i kutiju metaka.

Vičnim pokretima vozač pregleda oružje i zadenu ga za pojas, a onda pokrenu automobil. Dok su se vozili Lun je razmišljao da li da vozaču kaže da je to revolver nađen u automobilu u kojem je ostao leš nesrećnog Freda Kaun Mila. Sam Lun je zadržao pištolj koji je uzeo od Makfersona i za koji je imao nekoliko vrsta municije i prigušivač što ga je činio gotovo nečujnim oružjem.

— Slušaj, Almase — počeo Lun na turskom. — Ovo što se događa pretvorilo se u opasan zaplet. Moram ti reći da i meni i mojim prijateljima, pa zato i tebi, preti smrtna opasnost. Sada je prilika da ti ja »ukradem« automobil. Platiću ti ga tako da možeš kupiti dva nova. Ti bi mi u tom slučaju dao reč da ćeš ćutati o svemu što znaš i o meni samom.

— Ja sam u tvojoj službi, efendija — osmehnu se Almas. — Ne znam zašto, ali čini mi se da ne služim zločincu, već plemenitom čoveku. Zato ostajem uz tebe, pa Alah kerim.

— Nek bude srećno ovo naše prijateljstvo. Kunem se da nisam nečastan, niti zločinac, ali znaj da je opasno biti moj prijatelj. O tome ću ti pričati kad budemo imali više vremena — zaključio Lun.

Već su zalazili u Sanas sokak.

III

Onog trenutka kad su Lun i Makferson jurnuli ka travnjaku skvera, Džejn Vitington je instinktivno zastala zbog Lunove želje da ostane tamo, ali je malo kasnije potrčala.

1. Alah kerim — Kako bog da (tur.)

Iznenada su se na nju bacila tri čoveka. Jednog je iz sve snage udarila bridom dlana po vratu i on je pao, ali druga dvojica su bili grubi i veoma snažni. Uspeli su da je uhvate za ruke i uvuku u kola. Jedan od njih je naredio vozaču:

— Kreći!

Malo kasnije vezali su joj ruke i grubo je srušili na pod automobila sličnog malom autobusu. Takva vozila u Istambulu su pripadala taksi službi za grupe od pet do šest ljudi koji žele da idu u istom pravcu. Onog napadača koga je Džejn bila oborila karate udarcem, bili su uvukli u kola i on je psovao i pretio ote-toj ženi.

— Ućuti! — viknu mu najmanje šezdeset godina star, ali još uvek snažan čovek, koji je imao guste, ali neusukane brkove. Oni su mu skrivali usta. Dugu, umašćenu i pomalo sedu kosu pokrivala je crna beretka. Bio bi to prilično neupadljiv tip da mu crne oči nisu neobično sevale motreći na sve strane. Bilo je očito da on komanduje ovom grupom zločinaca.

— Dozvoli mi, Amire, da ti nešto kažem — reče jedan od tri napadača.

— Nemaš ti šta meni da kažeš jer vidim šta se dogodilo — grubo odgovori stari stasiti otmičar.

— Ipak... mislim da smo uhvatili pogrešnu devojkicu. Ona je tamnoputa i videli smo njene fotografije i film dok je ležala u bolnici — reče onaj što ga je Džejn bila udarila.

— Pa osvestite se! — uzviknu stari. — Zar mislite da ne shvatam da smo upali u zasedu? Čordova grupa je stradala, a onda se oglašila policija, što znači da obezbeđenje s te strane nije radilo. Dakle, dobro sam video da je Fred Kaun

Mil ubijen, ali i tri momka iz Cordove grupe. Njega samog prosto je satro nekakav medved u mornarskoj odeći. Sirene su se oglasile... Pa šta nam je ostalo nego da bežimo?

– A ova žena? – upita otmičar.

– Ona?... Ona će nam možda spasti glave, jer lepšu nisam video od kada gledam žene – odgovori stari zločinac.

Džejn je mogla samo da pogađa šta to znači, ali radovala se što neoprezni otmičari makar malo osvetljavaju razloge svoga napada. Iz njihovog razgovora bilo je jasno da su pratili sestru i brata Mil, ili su nekako saznali gde će oni biti, pa su hteli da ih uhvate ili ubiju. No, bili su iznenađeni munjevitim napadom Luna i Makfersona pa su se povukli s njom kao slučajnim plenom. To saznanje moglo je da koristi u nekom trenutku pa je Džejn o tome razmišljala kad su je izveli iz automobila i kad ju je uz ljutite pretnje onaj stari uveo kroz kapiju visokog zida.

– Unakaziću te, ako se opireš, devojko! – zapretio joj je zločinac.

– Inače tebi će uvek biti dobro dok na ovom svetu zlatom plaćaju ženske obline i lepuškasto lice. A ti si više nego izazovna i lepa. Čuvaj to! Razumeš?

Džejn se začudi otkud joj stranac govori na engleskom. Da li se ona nešto izbrbljala, pa on zna kojim jezikom se služi? Ili je samo čuo njene uzvike u trenucima kad se nehotično upotrebljava maternji jezik? Ona ipak odluči da govori francuski, pa reče:

– Engleski znam sasvim malo. Ja sam Francuskinja.

– Ecoute, petite. ... – zausti on na francuskom, pa opsova nešto na turskom i dodade: De gre, ou de force....

Stranac verovatno zaključi da je suvišan napor da se služi francuskim, koji je očito slabo govorio, pa je samo grubo trže za ruku. Njegovi ljudi ostadoše u automobilu i Džejn iz dvorišta začu kako taj automobil ode dalje.

Otmičar je odvuče do mračnog otvora uz zid stare i neosvetljene kuće pa džepnom lampom osvetli stepenište od starog, iskrzanog kamena koji je vodilo u podrum. Odvuče je do spremišta za ugalj i drvo, pa je veza uz preostali deo ograde od trulih letava, koje su se ipak čvrsto držale jer su bile ojačane komadima zardale bodljikave žice.

Iako vezanih ruku, Džen je uspela da mu prikači mikroprimopredajnik u obliku semenki trave koje se hvataju za odeću jedva vidljivim kukicama. To njoj samoj nije moglo da koristi jer bili su joj uzeli torbicu u kojoj je imala jedan od Lunovih minijaturnih primopredajnika u obliku ženske pudrijere. No, nadala se da će možda Lun čuti signale i tako naći njen trag.

Otmičar se beše popeo nekim unutrašnjim stepeništem, ali je mogla da čuje kako se on služi radio primopredajnikom, jer je ponavljao rečenice, pa u prekidima slušao, što je značilo da je njegov radio-uređaj jedan od onih koji su bili u širokoj upotrebi pre dvadesetak godina. Govorio je turski i ona je

1. Ecoute, petite... – Slušaj mala. De gre, ou de force... Milom, ili silom (franc.)

razumela samo: »Nesreća... žena je dragulj... nikada i nigde... Želim da to... da što pre...«

Iz toga se moglo naslutiti da on želi da što pre odvedu njegovu zarobljenicu. I nije prošlo ni tri četvrti sata, a otmičar se vrati. Odveza je i izvede u dvorište gde je prihvatiše nečije snažne ruke. Sada su uz nju išla dva čoveka.

— Izbiću ti sve zube... — zapreti joj jedan od njih na turskom i dodade nešto nerazumljivo za zbunjenu Džejn.

Uspela je u mraku da opipa rub okovratnika svoje bluze od lake svile, ali nije našla više nijedan mikro-predajnik, mada je mislila da joj je tu onaj koji, kad se pritisne noktom, emituje isti znak više sati.

U toku naredna tri sata otmičari su se smenjivali dva puta, odnosno menjao se i automobil. No, sve to ona je samo mogla da čuje ili opipa vezanim rukama, jer lice joj je bilo prekriveno nekom vrećom, a usta vezana krpom koja je zaudarala na motorno ulje i benzin. Zbog čekanja u mestu i prekida vožnje ona više nije mogla da zaključi koliko daleko su se odvezli.

U toku vožnje dogodio se i incident koji nije sasvim razumela.

— Taj momak kao da nam se prilepio — rekao je jedan od razbojnika u automobilu.

— Uspori tako da prode napred, pa ga malo potkači — odgovorio je drugi.

Tada se čuo udarac automobila u nešto i kola se malo zaneše, a onda su nastavila dalje uz brdo, što je Džejn mogla da oseti po nagibu sedišta.

— Taj više neće ustati... — rekao je onaj prvi glas, pa je govorio još nešto nerazumljivo.

Konačno se moglo zaključiti da su kola zastala pred nekom kapijom, jer se začuo metalni zvuk vrata. Onda su točkovi gazili po podlozi sa pravilno raspoređenim neravninama, poput staze od betonskih ploča.

Kad su joj skinuli povez, zaslepila ju je svetlost. Tek posle nekoliko dugih trenutaka mogla je da vidi. Nalazila se u maloj ali dobro nameštenoj sobi s predmetima u istočnjačkom stilu i niskim minderlucima prekrivenim svilom i jastucima živih boja. Jedan visok, ružan crnac u zlatom izvezenoj odeći starinskog kroja stajao je uz zatvorena vrata.

Džejn se strese pitajući se da li ona to sanja, ili je stigla u samu prošlost. Sve je podsećalo na slike iz sultanskih harema. Ona, naučnica visoke klase, koja je često razmišljala o savremenim kategorijama vremena i prostora, znala je za svet parseka i milimikrona, atomskog jezgra i kosmičkih zračenja; smišljala kombinacije genetskog bio-inženjeringa i sanjala o čudima koja dolaze. Ali retko je razmišljala o čudima prošlosti. I sada se našla u njoj. Odbila je da poveruje svojim očima, ali stvarnost je bila isuviše upečatljiva da bi moglo biti reči o snu. Sećala se svakog časa od prošlog jutra, kad je dočekala Luna u luksuznom hotelskom apartmanu. Je li pod uticajem neke droge? Ili je hipnotisana?

Odbila je sve te mogućnosti jer je bila sigurna u svoju svest svakog trenutka te noći. Zato na turskom upita:

— Ko ste vi?

— Evnuh — odgovori Crnac smrknuto je gledajući.

— Gde se nalazim? — nastavi ona da pita.

– Razgovor nema!... Sutra dode gospodar... Njega čuješ – odgovori evnuh otkrivajući da i loše govori turski.

On joj čuteći pride i odveza joj ruke pa je odvede do uskih vrata obloženih uglačanim bakarnim limom. Otvori ih i pokaza joj prostorijsku iz dva dela. U jednom su bili ormani od rezbarenog drveta, a u drugom mali bazen od glinenih pločica obijenih na više mesta. Slavine su pokazivale da je to donekle neobično, ali upotrebljivo kupatilo. Na mramornim ispustima bile su bočice s mirisima i kutije sa svim onim sitnicama koje žene upotrebljavaju za šminkanje.

– Želi jesti? – upita evnuh.

– Da – reče Džejn, jer toga trenutka oseti da je gladna i seti se da je bilo zamišljeno da večeraju sa sestrom i bratom Kaun Mil i Makferansom.

– Kupati... obući fino... večerati – govorio je Crnac u infinitivima i uz svaku reč otpuštao po jedan prst iz stisnute pesnice. – Onda san... pokornost... To sve!

Naviknuta da brzo misli, Džejn zaključila da je za sada najbolje da posluša evnuhove zapovesti. Posle će već prema prilikama odlučiti kako da se ponaša.

Prvo je razgledala unutrašnjost ormana. Nađe dosta ženske odeće istočnjačkog kroja. Sve je bilo čisto i namirisano cvetnim mirisima, od kojih je prepoznala ružu i karanfil. Ona nađe neku vrstu duge noćne košulje za žene izrađenu od meke pamučne tkanine pa je izdvoji i počela da se svlači.

U tom trenutku uđe tamnoputa devojka i Dženj se trže.

– Šalju me da sam u tvojoj službi – reče devojka na francuskom.

– Ko si ti? Gde se nalazimo? – brzo upita Džejn.

– Marokanka... Živela sam u Francuskoj i prodana sam ovde. Ne znam gde smo. Niko ne zna – odgovori Arapkinja i prvo stavi prst na usta, a onda pokaza prema tavanu.

Kažiprstima obe ruke dodirnu uši što je trebalo da znači da ih neko čuje. Džejn klimnu glavom i reče:

– Pri kupanju mi nisi potrebna.

– Pokazaću ti gde je šta od potrebnih stvari, a služiću te kod večere – odgovori devojka. – A što si lepa! Bićeš gospodareva izabranica.

– I ti si lepa – osmehnu joj se Džejn i rukom joj dade znak da izade.

Pošto je poslušala evnuhove zapovesti Džejn je, misleći na to kakvi će biti prohtevi tajanstvenog gospodara, uspela da utone u okrepljujući san.

To što nisu na određenom mestu zatekli siromašnog prodavca šerbeta Ethema Keprilija povećalo je Lunovu i Jahijevu zabrinutost. On je možda jednostavno otišao da spava, ili, što je još gore, krenuo je za onima koji su oteli Džejn.

– Imam poluge za navlačenje guma na točkove, pa možemo da provalimo kroz kapiju. Inače je sokak pust i mračan. Hoćemo li? – reče Jahji.

– Ugasi motor i svetla, jer hoću da nešto čujem – odgovori Lun držeći dlan leve ruke uz uho.

Kad zujanje motora prestade, čuo je promukli glas, po kome se moglo oceniti da pripada starijem čoveku. To je mikro-predajnik, kakav je u

Istambulu imala samo Džejn Vittington, prenosio nečiji govor.

— odveli, da... Dogodilo se tako... Kao da je sam Iblis. umešao svoje prste — čulo se na turskom.

Onda nastupi ćutanje, pa nastavak govora potvrdi Lunovu pretpostavku:

— Odneću primopredajnik i otići... Prijem!

To je značilo da se neznanac služi jednom od onih starih radio-stanica, kod kojih se u jednom intervalu primalo, a posle prekopčavanja u drugom emitovalo ono što se želi. Čovek čije je reči prenosio mikro-predajnik podmetnut rukom Džejn Vittington mora da se služio slušalicama, pa Lun nije mogao da čuje i reči njegovog sagovornika. Neznanac nastavi:

— Moja je sreća što je Čord komandovao... Nisam kriv i nadam se da on ni tebe neće okriviti za poraz... Imali smo i malo sreće. Otelimo najlepšu devojkicu koju sam ikad video... Slušam!... Prijem! Javio se moj čovek, koji je bio na motociklu. On je video kad je mornarički oficir odveo devojkicu na jahtu koja se zove »Valferton«... Već je sve javljeno... Prijem!... Dok čoveka tamo nađu i dok on isposluje da se napadne strani brod... Ostavljen je osmatrač... Onda Alah emanet!

Dalje su se čuli zvuci nekakvog pospremanja, otvaranja i zatvaranja vrata i konačno koraci. Lun šapnu vozaču taksija da budu spremni, jer će neko izaći iz kuće.

Vrata kapije se odkrinuše pa se prvo pojavi točak bicikla, a onda i nezgrapno telo prilično ugojenog, ali i snažnog čoveka. Lun se nije dvoumio. Malo sačeka oslonjen uz

zid, a onda čoveka nagnutog nad biciklom udari obema čvrsto spojenim šakama. Zločinac muklo jeknu i pade preko bicikla. Jahji se nađe kod njegovih nogu i htede da ga uvuče nazad u dvorište, ali pokaza se da mu je za to potrebna i Lunova pomoć. Zajedno uvukoše i onesvešćenog i bicikl pa zatvoriše kapiju.

— Guši se... Slomljen mu je vrat — reče Almas Jahji.

— Nije — šapnu Lun. — Udario sam kako treba više po potiljku. Samo je u nesvesti i brzo će moći da govori. Bilo bi strašno da to ne može.

— Šta ćemo sada? — upita vozač taksija.

— Ti idi u svoja kola i budi na straži. Evo ti primopredajnik spreman za emitovanje i prijem, pa mi javi ako šta primetiš — odgovori Lun i pokaza kako se koristi usavršeni i doradeni američki mikro-pri-mopredajnik.

Jahji poslušao, a Lun odvuče onesvešćenog preko dvorišne kaldrme. U džepu starog razbojnika nađe ključeve i brzo se pokaza da jedan od njih otključava ulazna vrata stare kuće. Bila je oronula i bez nameštaja, ali svetlo se upali u prvoj sobi koja se Lunu učini pogodnom za razgovor sa zarobljenikom.

Za svaki slučaj Lun opipa puls i oslušnu rad srca onesvešćenog i zaključi da ga treba vezati. Dok je sa komadića kartona odmotavao jedva vidljivu nit, sličnu struku za ribolov ali mnogo puta jaču, on razmisli kako da ispituje zločinca. Da li da primeni zastrašivanje, ili svoje injekcije tricijanoaminopropena u kombinaciji sa još nekoliko preparata. Bio je svestan da je ovakve ljude teško zaplašiti jer se često više boje svojih gospodara, nego ijednog protivnika. Zato izvuče ku-

1. Iblis — Sotona (turski).

tiju, koja je imala nalepnicu insulina i izvadi patentni špric s mekim mehurom punim sredstva za slamanje volje koje stvara poslušnog čoveka i od najtvrdoglavijeg ljudskog stvorenja.

Dok je čekao da se zarobljenik osvesti i tricijanoaminopropen počne da deluje, začu se emitovanje vozačevog glasa.

– Stigao je moj nesrećni momak s polupanim motorciklom. Izgleda da su otmičari primetili kako ih prati, pa su ga propustili ispred sebe i udarili tako da je sleteo u nekakav kanal iza mosta preko Zlatnog Roga. To je bilo na prilazu pošumljenom delu Okmejdani visova – brzo izvesti Jahji. – Šta da radim s njim?

– Je li povređen?

– Ništa teže.

– Onda mu daj veću sumu novca i pošalji ga kući – zaključa Lun. – Ali reci mu da ga zadržavamo u službi jer je bio odan i spreman da se bori.

I ja mislim da tako treba – složi se Jahji.

Malo kasnije zarobljenik otvori oči i sede opipavajući glavu. Pogled mu je otkrivao nerazumevanje i čuđenje.

– Kako? – zausti on na engleskom, a onda nastavi na turskom. – Kako sam se našao ovde? Bio sam krenuo...

Lun mu otvoreno i na vrlo sugestiv način ispriča šta se dogodilo i šta se očekuje od zarobljenika, a onda upita:

– Govoriš li engleski?

– Da... Poreklom sam pravi londonski Kokni. Život me je vukao svuda i sada sam tu.

– Hoćeš li govoriti istinu? – pitao je dalje Lun.

– Govoriću istinu – kao pod hipnozom odgovori zarobljenik gladeći vezanim rukama kosu sa koje beše spala crna beretka.

Pravo ime bilo mu je Angas Ringvud, ali u Istambulu je živeo pod imenom i sa svim dokumentima Amira Hajalija, trgovca platnom na veliko. No, bio je to u stvari, širom sveta poznati plaćeni ubica. Njegovi podvizi ušli su u mitologiju zločinačkog podzemlja, terora i zavera.

– Kako si uspeo da tako dugo ostaneš neotkriven? – upita Lun.

– Imao sam i imam moćnog zaštitnika. Samo preko njega primam naloge i o meni zna samo on – odgovori Angas Ringvud, koji je sada isto toliko bio i Amir Hajali.

Lun odmah proceni da je ćutanje o velikom gospodaru zločina duboko u podsvesti ovog zločinca, pa zato reče:

– Znam za Tanatosa. I zahtevam da govoriš sve što ti znaš.

Ubrzo se pokaza da »slavni« plaćeni ubica stvarno vrlo malo zna o Tanatosu. Istina, bio je upućen u to da je u pitanju moćna ličnost, čija snaga je i u basnoslovnom bogatstvu koje i pritiče iz svih mračnih poslova sveta. Umešan je u plaćena ubistva, atentate i terorističke napade svake vrste, samo ako se bogato plaća, a najveći deo trgovine drogama u Turskoj i Iranu je u njegovim rukama. Priča se da ima ne samo mnogo ćerhana, odnosno javnih kuća, nego i tajni harem kakav nisu imali ni sami sultani u vreme najveće turske moći.

– A ime? – upita Lun.

– Ime mu niko ne zna – odgovori lažni Amir Hajali.

– A koja imena znaš? – pitao je dalje Lun.

– Znam Nemca Breda Dirksa, koji ovde živi kao Fikret Durzad – beg. Njegov je nadimak Hengmen. Postoji i Filipinac Nilō Akot. On kažnjava one koji pokušavaju da izdaju Tanatosa...

Hajalijeva priča je bila duga, ali i pored potpune pokornosti vrlo mutna. Znao je da postoje veze u istambulskoj policiji i da se sumnja na bimbašu Osmana Zijareka, odnosno jednog od zloglasnih majora koji su ubijali političke protivnike diktature u zemlji. Ali nikakvih dokaza Hajali nije imao. Pomoću svoje radio-stanice dobijao je šifrovane naloge koga i u kom delu sveta da ubije, ili kakvu otmicu da izvrši. Za svoje »usluge« dobijao je basnoslovno velike nagrade, ali nije znao od koga. Obećano mu je da će za tri godine biti oslobođen obaveza, jer je već imao šezdeset i dve.

– Bogat sam i kupio sam ovu kuću da na njenom mestu izgradim dvorac za uživanje. Dovešću svoju Grkinju i biće mi prava robinja – pričao je dalje.

Grkinja je bila Taisa Vanis, devojka iz grčke kolonije u Istambulu i jedna od žena izuzetne lepote i neobičnog karaktera. Ona je želela da se bogata vrati u Grčku i izvlačila je od starog ljubavnika mnogo novca ne sluteći da on zna njene želje i da joj sprema ropstvo u »zlatnom kavezu«. Tom prilikom bi joj uzeo već stečeno bogatstvo i umesto slobode dao hrpu dragulja i skupog nakita.

– Ovde je još živ pritajeni duh Osmanlijskih sultana. Svi čeznemo za starim sjajem, a mi Evropljani možda više od Turaka – pričao je

dalje Amir Hajali, odnosno Angas Ringvud.

Lun je sve snimao na minijaturnom magnetofonu, ali neke adrese i imena je beležio da ne bi morao da gubi vreme u preslušavanju traka. Trebalo je brzo i odlučno prodirati tek naslućenim putem ka istambulskom Tanatosu. No, za to je bilo potrebno vreme, a moralo se i mnogo štošta pripremiti. Za sve to vreme Džejn će biti u opasnosti, jer je bilo jasno da ju je Hajali poslao na dar samom Tanatosu ne bi li se iskupio za poraz te noći.

Tada se Lun seti da je Hajalijev uhoda otkrio da je spasena Ziha Kaun Mil odvedena na Makfersonov brod. Zbog toga bi stari morar mogao da ima neprilika. Trebalo je žuriti, a Lun je bio neodlučan šta da uradi sa zarobljenikom. Svest da je to mnogostruki ubica nije mu bila dovoljna da svojom rukom smrću kazni Ringvuda.

Zato ga natera da postavi radio-stanicu i pozove i njemu samom nepoznatu vezu. Hajali posluša i Lun preuze mikrofona od njega.

– Ovde je čovek koji se neće smiriti sve dok gospoda Dina Šafil, koju ste noćas preuzeli od Hajalija, ne bude slobodna... – počeo Lun da govori.

Prilikom svakog prekopčavanja čuo je samo odgovor da ga slušaju. Samo jednom ga upitaše je li on doktor Serž Šafil, koji se nedavno raspitivao za brata i sestru Kaun Mil. Toga trenutka Lun dođe do jedne pomisli, koja ga zbuni i zaprepasti. Njegov trenutni sagovornik je ili znao sve šta se događa u policiji ili je i sam bio u njoj.

»Dakle, Hajali je pogrešno mislio da se stvari događaju sporo«, zaključio Lun. Odmah shvati da treba spasavati što se da spasti. On kaza

1. Hengmen (hangman) – dželat (engl.)

Hajalijevu šifru i namerno otkri da je zločinac sve priznao.

– A sada milost u vidu jedne injekcije – reče Lun i poslušnom zločincu ubrizga injekciju zaborava. – Još malo i nećeš se sećati ničega. Tako se nećeš plašiti ni samog Tanatosa...

– Neću se plašiti ni samog Tanatosa – sada na engleskom reče zločinac i počeo da sklapa oči.

Lun istrča iz stare kuće i naredi svom novom prijatelju:

– Vozi! Pravac i najkraćim putem ka Marmara denizi.

– Moram znati nešto bliže označen cilj – reče Jahji.

– Pod Kumkapi i na pristanište. Brod se zove »Valferton« – objasni Lun.

Brzo stigoše na Vatan i spustiše se niz Mamik Kemal čatezi.

Iz sna ga je trglo grubo drmusanje i Amir Hajali, odnosno Angas Ringvud pokuša da ustane. Nad njim su stajali dva policajca u uniformama.

– Jesi li ti Amir Hajali? – upita jedan.

– Ne znam – odgovori ovaj.

– Ko je javljao radio-stanicom?

– Ne znam – odgovori Hajali opet pokušavajući da ustane, ali ga policajac nogom obori nazad na pod.

Drugi policajac nađe i počeo da razgleda primopredajnik još uvek uključen i podešen na odgovarajuću talasnu dužinu.

– Je li Francuz bio ovde malo pre? – upita policajac isključivši primopredajnik na prekidaču za napajanje strujom iz baterije.

– Ja ne znam... Ne znam! – odgovori Hajali kao da će zaplakati.

– Sta si sve izdao?

– Ne znam!

– A jesi li pričao sve što znaš?

– Ne znam... Ne znam... Ne znam... već ridajući govorio je mnogostruki ubica.

– Nije zaslužio laku smrt, ali nemam vremena – reče policajac koji se skinuo šapku i sada je levom rukom gladio izbrijano teme, a drugom vadio pištolj iz kubure.

I drugi policajac izvuče pištolj. Pucali su složno i u žrtvu ispraznili cele šaržere. Snažno telo mnogostrukog zločinca još uvek se grčilo, dok su oni menjali šaržere. Policajac obrijane glave prinese cev uhu žrtve i još jednom opali.

– Gad... Eto, naterao me je da lično dodem – reče zatim i pođe ka izlazu.

Drugi policajac potrča za njim i sustiže ga kod kapije. Otvori mu vrata automobila, a sam sede za upravljač i naglo pokrenu policijska kola.

Lun stiže do velikog obalskog restorana punog gostiju, koji su uživali u blagoj noći i gledali te večeri mirnu površinu Mramornog mora.

– Zaustavi da ja izađem. Ti idi kući i tamo čekaj. Sada više ne smeš ni pokušati da me tražiš u »Hiltonu« – reče on svom novom prijatelju, predade mu još jedan svežanj turskih novčanica i otrča ka obali.

Brzo je našao motorni čamac ukotvljen uz lukobran i krenuo k njemu znajući da je po dogovoru ostavljen za njega i spreman za plovidbu. Platno, kojim je bio pokriven deo palube za slučaj kiše, nosilo je Lunu dobro poznate, ali za drugoga nerazumljive boje i oznake.

Ulazeći na čamac Lun je gledao brod ukotvljen na većoj dubini i gotovo pola milje od lukobrana. U trenutku dok je još posmatrao brod ka kome je trebalo da krene, on ugleda dva naoružana patrolna čamca kako brzo plove iz pravca Jedikule i oceni da oni žele da opkole Makfersonov brod.

Trebalo se podvući pod pokrov čamca i uključiti radio-uređaj, dobro skriven, ali pripravan za upotrebu. No, Lun shvati da je to sada nepotrebno, jer i »Valferton« krenu dalje po otvorenom moru. Prosto mu se činilo kako oseća drhtaje moćne brodske mašine, koja svom snagom radi da bi povećala brzinu broda. No, ubrzanje je zahtevalo vremena i tek tada bi »Valferton« pokazao šta može, ali policijski patrolni čamci su stizali dajući svetlosne znake da brod stane.

»Valferton« je i dalje povećavao brzinu, iako se znalo da s lučkom policijom nema šale. Kao da su odmah hteli da dokažu svoju moć, policijski mornari sa oba broda ispališe po jednu topovsku granatu. Obe su se svetleći ukrstile iznad broda.

»Valferton« je već dostizao brzinu patrolnih čamaca policije i uspevao da održava odstojanje. Lun je znao šta će se dogoditi, pa sede na zadnju klupicu čamca i nastavi da posmatra. Ono što je on pomislio da će se dogoditi, odmah se i ostvarilo. Čuše se nova dva topovska pucnja, ali sada granate nisu svetlele, već se na bokovima broda ukazale blešci eksplozije.

— Odgovorite, odmah, Same! — uzviknu Lun kao da ga neko čuje.

Znao je da na brodu nema topovskih cevi, ali uređaji koji su prividno izgledali kao delovi broda, ili specijalne naprave, mogli su da ispale

torpeda ili rakete. Oružje je bilo skriveno tako što je izgledalo kao delovi uređaja za desalinizaciju vode i sunčanih grejača za vodu na luksuznoj jahti. Čak i dve pomoćne katarke mogle su u trenu da se dovedu u horizontalan položaj i da postanu bestrzajni raketni topovi. Ali od svega važnije bilo je to da je brod stvarno bio oklopljen. Njegovo ojačano korito od najboljeg čelika, na važnim mestima debelo i cela tri inča moglo je da odoli i granatama znatno jačih topova od onih što su mogli da ih ispale policijski patrolni čamci.

Istina, čamci su imali i torpedne cevi, pa su mogli da potope svaki brod koji nije bio ratni i dobro oklopljen, ali bilo je logično da će brod stati, jer bi u protivnom uskoro sa Jesi Liurta poleteli vojni avioni.

Možda su se artiljerci patrolnih čamaca spremali da ponovo opale iz svog oružja, ali dogodi se nešto neobično. Umesto čamaca stvoriše se dva gusta oblačića dima. »Dakle, ni Sam se ne šali«, pomisli Lun i osmehnu se znajući da na jahti postoje bacači mina za zamagljivanje. No, dok je decenijama na ratnim brodovima bilo uređaja za stvaranje dimne zaveses oko broda, Lun je sa Makfersonom stvorio oružje kojim se dimnom zavesom pokriva protivnik. Dim je bio ujedno i oslepljujuće sredstvo, jer je delovao i kao gas suzavac.

Mesečina je omogućavala da se poprište noćnog pomorskog sukoba još uvek dobro vidi. Lun začu brujanje avionskog motora i na nebu primeti kako munjevito promače silueta niskoletućeg lovca bombardera.

Jedan policijski patrolni brod beše izašao iz dimne zaveses i nje-

gov tobdžija je ka »Valfertonu« slao granatu za granatom. I avion baci bombu, koja eksplodira uz sam bok broda.

»Hajde, Same! Brzo!«, pomisli Lun kao kakav navijač na fudbalskom igralištu, koji očekuje da igrač njegovog kluba već jednom šutira na gol protivnika.

Toga trenutka krma »Valferton« poče da se izdiže, a pramac da tone. Lun se osvrnu desno i levo duž lukobrana i ugleda kako mnoštvo gostiju iz nekolicine obalskih restorana, prolaznici i slučajni posmatrači jure k obali da bolje vide šta se događa.

Na očigled tog mnoštva lepa jahta potonu na dno. Avion je u luku nadletao Marmaru, a patrolni čamci lučke policije udaljiše se iz oblačića dima, koji počese da se dižu.

– Grci! To su bili Grci! – vikao je neko Lunu kad je skočio na obalu.

– Alah razi olsun! – odvrati Lun kao da ga je nepoznati pozdravio.

Odmah zatim on krenu ka spletu starih sokaka na Kumkapiji. Bližila se rana majska zora kad se našao u novom skrovištu u Azimkar sokaku. Morao je da uložiti sve svoje snage da se smiri i o svemu hladno razmisli.

Bilo je očito da se, umesto da sa zadovoljstvom istražuje u svojim novim laboratorijama, našao u drevnom gradu, kroz koji se sa teškoćom kretao i običan automobil i u kome su se susretali Orijent i Evropa, siromaštvo i basnoslovna bogatstva, azijski smisao za zavere i stare mane vlasti.

Lun je naslućivao trag koji bi mogao da ga odvede do otmičara njegove Džejn, koji su, čudnim stica-

jem okolnosti, pripadnici bande moćnog gospodara istočnjačkog podzemlja Tanatosa. Njegova moć se polako prostirala na ostale kontinente uz pomoć ljudi kakvi su bili Hajali, odnosno profesionalni ubica Ringvud i pokojni razbojnik Čord, čije pravo ime niko nije znao.

San nije dolazio Lunu na oči sve dok njegov minijaturni primopredajnik nije dao signal poziva, koji je mogao doći samo s jedne strane. On side u podrumski prostor i novougrađenim mehanizmom ukloni jedan naizgled star i zapušten zid. Iza njega se videlo skrovište puno opreme prethodne noći tajno prenete u već pripremljenu kuću, u čijoj neposrednoj blizini su uglavnom bile zgrade već iseljene zbog predstojećeg rušenja. Okolina je bila ispresecana prokopima, gomilama odbačenog šuta i zemlje i brdima materijala za gradnju vodovodnih uređaja i kanalizacije u ovom starom delu grada.

Bilo je to mesto kome se moglo prići na više načina i iz više pravaca. Lun otvori sanduk s većim primopredajnikom, koji je imao sistem modulatora, pa je tako mogao da primi već pri emitovanju promenjene zvuke. Niko nije mogao da razume radio-poruke koje su do Luna dopirale kao jasan govor.

– Čujem te, Same! – javi se Lun.

– Imate li većih neprilika?

– Samo manja oštećenja, koja će nestati posle brze opravke. Izronili smo i menjamo izgled i ime broda. Sada smo na kompletu tri...

– Onda mi reci gde ćemo se videti?

– Bićemo na nekom od vezova na Kuruntu u Iskidaru.

1. Odgovor na pozdrav: Bog odobrio (tur)

– Dakle, skok na drugi kontinent
– našli se Lun misleći na to da je taj deo Istambula na azijskoj obali pa, prema tome, i na drugom kontinentu. – Bićemo u vezi. Reci mi samo još kako je Ziha.

– Nije ni shvatila da smo »tonuli« i bili u opasnosti. Sve vreme plače, jer teško podnosi gubitak brata. Učinićemo sve da prebrodi krizu – zaključi Makferson.

Lun je sada znao da »komplet tri« znači izmene spoljnog izgleda Makfersonovog broda i promenu imena, kao i svih brodskih dokumenata. Tako će nestati »Valferton« sledećeg jutra ili u toku dana iz Mramornog mora u Bosfor uploviće »Maura Pjaneca«. Biće to luksuzna, brza jahta u kojoj niko neće moći da prepozna bivši »Valferton«.

Razmišljajući o tome šta ga od jutra i narednih dana očekuje, Lun je maštao o susretu sa Džejn i pobedi nad mračnim silama sveta. Njegove misli uzleteše ka kosmičkim prostranstvima i on utonu u dubok, okrepljujući san.

IV

– **I** da se razumemo nas troje – ljutito počeo Reta Hadli koja je sedela u dubokoj fotelji prekrstivši duge i »do zla boga« izazovne noge.

– Ti, Torne, jesi moj šef sada i u roku koji ne sme dugo da traje. No, nisi moj ljubavnik, a još manje muž, jer takvog podlaca ne bih primila ni za perača prozora, jer bi stakla postala još prljavija...

– Ne shvatam zašto me vređaš – prekide je Devon Torn. – Pokušao sam, pa šta... Nećeš i to je tvoja stvar...

– Tvoj pokušaj je bio suviše grub, pa i prostački.

S druge strane niskog stola sedeo je mlad čovek poduzeg nosa i suviše debelih usana, koje se ipak sviđaju nekim ženama. On se nasmeja i devojka ga prezrivo pogleda.

– Nemaš čemu da se smeješ, Stene! – uzviknu ona okrenuvši se k njemu. – Prvo si pokušao da me »smotaš« uz pomoć alkohola, pa onda na snagu...

– A ti si se branila prljavim udarcima – upade Sten Lengriš. – Još i sada me boli...

On obema rukama dodirnu dno trbuha.

– Posle si plakao »zbog nesrećne ljubavi«. No, nije bilo načina da te urazumim. Sa suzama u očima si me pratio i sinoć do mojih vrata. Sada je čas da to jednom zauvek raspravimo – dodade devojka.

– Sastali smo se da razgovaramo o poslu, a ne o ličnim stvarima – primeti Devon Torn.

– S moje strane je fer da vas ne samo opomenem već i ubedim da ćete stradati ako me ne ostavite na miru. Pogledajte ovu stvarčicu – odgovori ona i pokaza vrlo mali krivi nož u koricama sličan hanđaru. – Oštrica mu je premazana otrovom koji deluje trenutno i od koga nema spasa. Nosim ga iz više razloga. Prvi je bio da onemogućim da me iko muči, ako budem uhvaćena, a sada i da se branim od napasnika iz svoje grupe.

– Dobro, Reta – reče Devon Torn. – S moje strane bićeš mirna, a pred tobom naređujem i Stenu da i ne pomišlja na ljubav s tobom, čak i ako bi ti to htela. Svojom rukom ili nalogom učiniću ga kraćim za glavu. Jesi li me dobro čuo, Lengriš?

– Čuo sam i upamtiću – odgovori Sten Lengriš i obori pogled svestan da je pocrveneo i da će malo

kasnije upadljivo prebledeti. – Ako treba, ja ću se preseliti u hotel.

– Ovu kuću iznajmili smo zato što je na pogodnom mestu i omogućen nam je prolaz kroz trgovinu našeg čoveka još iz dve uličice. I naš šef je naredio da tako učinimo. Bez njegove saglasnosti nećemo ništa menjati... – govorio je Devon Torn.

U tom trenutku začu se zvonjenje telefona postavljenog na niskoj vitrini istočnjačkog nameštaja dopunjenog evropskim foteljama i stolicama. On se javi i stojeći sasluša sagovornika potvrđujući samo s vremena na vreme da je čuo i da razume. Pošto spusti slušalicu, on prvo sede u fotelju, uzdahnu i reče:

– Naš šef Gek Alp je ovde u Istambulu i po nekim njegovim zapazanjima mislim da je stigao istog dana kad i mi. I, zamislite, uopšte nije ličilo na šalu kad je rekao da nismo ovde da zurimo u lepe noge gospodice Rete...

– Znam da taj čovek nikome ne veruje. Sigurno nas neko uhodi, a po vašem ponašanju nije bilo teško primetiti da ste u »lovu« na mene, a ne na Luna i Tanatosa – nasmeja se Reta Hadli.

– A ti? U kakvom »lovu« si ti bila? – zlorado upita Torn.

– Ja sam radila, gospodo – odgovori devojka. – Već odranije sam znala da je francuski biolog dr Serž Šafil obožavalac Lunove drage Džejn Vittington. Ta platonska ljubav nije omela Francuza da se prijatelji s Donaldom Sikertom, odnosno Lunom...

– Izbegavaj činjenice koje su nam poznate iz prethodnih obaveštenja i uputstava – primeti Torn.

– Tvoj posao je bio da pogledaš šta rade gospodin i gospoda Šafil i

skim se viđaju. Bilo bi logično da se oni bezbrižno sastanu s Lunom i Džejn...

– Ispadamo smešni i kasnimo, šefe – podsmehnu se Reta. – Snimci Šafilovih, koje su napravili naši ljudi, otkrivaju nešto neobično.

– Možeš li da izlažeš kraće i bez stilskih finesa? – upade Torn.

– Onda najkraće: dr Šafil zaista liči na dr Šafila, ali dama je niko drugi nego lično dr Džejn Vittington, najlepša naučnica sveta i...

– O, Francuz je, dakle, uspeo! Prolazi bolje nego nas dvojica s tobom, koja si najlepša špijunka sveta – primeti Sten Lengriš.

– Plitak si, Stene – prezrivo odgovori špijunka. – Taj tobožnji Francuz nikako ne može biti dr Šafil, jer emitovali smo radio-foto službom poslednje snimke. Preko Londona je brzo tražen izveštaj iz Pariza...

– Opet ti opširno – upade nestrpljivi Devon Torn.

– Ne može kraće, ako želiš da znaš bar ono osnovno o svom poslu u Istambulu – suprotstavi se devojka. – Važno je da znaš da je dr Šafil na svom imanju, gde umire od raka. Izgleda da je svoj identitet ustupio Lunu tako što mu je dao i pasoš i sve potrebne dokumente...

– Pa to je alarmantno! – uzviknu Torn. – A ti gubiš vreme raspravljajući se sa nama.

– Nisam ja ništa izgubila, jer tobožnji Gek Alp sve to već zna...

– Kako tobožnji?! Ko je onda taj čovek?

– Znam samo da je rezident neke tajne službe u Istambulu.

– Kako to »neke«? Valjda naše tajne službe, odnosno odgovarajućeg odeljenja Intelidžens servisa?

– Ne znam, Devone – s izrazom sete na licu odgovori špijunka. – Svi smo kažnjeni ljudi. Možda smo ustupljeni ili čak prodati nekoj službi... Nikada nećemo sasvim sigurno znati za koga radimo.

– Ali ti si pitala London, dakle naše. Tamo si slala radio-foto snimak...

– Jesam, ali preko nekih ljudi koje je poslao Gek Alp.

– Onda da vidimo šta ćemo s Lunom. No, čudi me što mi malopre Gek Alp nije naredio da požurimo. Samo je rekao da povežemo sve što ima novo u štampi i na televiziji ili u radio-vestima. Luna nije ni spomenuo. Istina, govorio je u šiframa i alegorijama – reče Devon Torn.

– I na tome sam radila – reče devojka.

– A nas si pustila da se, zbunjeni i ne znajući odakle da počnemo, mučimo da steknemo prijatelje u istambulskoj policiji – s prekorom reče Torn.

– Nedostajao mi je razgovor s vama, kakav smo jutros obavili – odgovori devojka. – Jer, jurišajući na... upravo na moj dragulj, kako bi rekao slavni Didro...

– Imali li nesrećnije kombinacije od špijunke koja zna i Didroove »Indiskretne dragulje«?! – upade Sten Lengriš. – Takva se podsmeva i muškom i ženskom rodu, svemu i svačemu.

– Prekinuo si me, svojom glupom primedbom – nastavi Reta Hadli. – Dakle, jurišajući na mene, vas dvojica ste mi samo smetali da nešto postignem.

– Ne vidim veliku šansu, čak ni za tvoju lepotu, kad je uz Luna njegova Džejn – primeti Torn. – No, treba naći način da ga se što pre domognemo. Ne sme se dogoditi da on padne u ruke turskoj policiji.

– Stvar je u tome što on nikome ne pada lako u ruke, a inače bi već bio u istambulskim zatvorskim katakombama – osmehnu se Reta Hadli.

– Objasni! – uzviknu Torn.

– Izvesni bimbaša, odnosno policijski major Osman Zijarek, već rano juče u »Hilton« hotelu je s čitavom policijskom brigadom prevrnuo sve da nađe dr Serža Šafila – odgovori devojka.

– Otkud znaš tog pajkana? – začudi se Torn.

– Pa, slučajno ga poznajem i slučajno sam ga srela...

– A »slučajno« si bila u »Hiltonu« baš kad on traži Luna. Da on »slučajno« nije na spisku obožavalaca tvog »dragulja«?...

U tom trenutku puče snažan šamar po levom Tornovom obrazu i on instinktivno pođe rukom pod pazuhu gde mu je bio pištolj.

– Požuri, šefe! Inače nećeš stići da pucaš jer te Sten već drži na nišanu – nasmeja se devojka.

Torn razrogačenih očiju pogleda Lengriša, ali ovaj podiže ruke i uzbuđeno viknu:

– Nisam ni dotakao pištolj, šefe! Ona blefira!...

Špijunka se i dalje smejala, a onda reče:

– U redu je, momci. Kriza je prošla. Možda vi i ne biste mogli da shvatite da sa mnom morate postupati i kao s damom i kao sa članom tajne službe, koji je ljudsko biće. Moj je jedini greh, zbog koga sam sada u ovoj istambulskoj jabinu, što jednom mnogo većem šefu od tebe, Torn, nisam popustila.

– Jesi li i njega ubeđivala šamarima? – upita Torn pokušavajući da incidentu prikači šaljiv smisao.

– Prošao je gore nego Sten i ti zajedno – odgovori devojka. – No,

sve to ne znači da »u interesu službe« major Zijarek nije na mom »spisku«.

– Mislio sam da poznajem žene, ali kad su one u policiji ili tajnoj službi, onda nikakva iskustva ne vrede – reče Torn. – Zato se ne ljutim zbog ovog što se dogodilo malo pre, a tebi, Stene, naređujem da od sada Retu smatraš damom dostojnom poštovanja i da se tako prema njoj ponašaš. Činiću to i ja. I za tebe i sebe izdaću joj pismeno ovlašćenje da u slučaju potrebe potegne svoj minijturni, otrovni bodež.

– Velikodušni ste, momci – nasmeja se Reta Hadli. – No, neće mi biti potreban pismeni nalog da vas pošaljem na onaj svet, ako se ponovi vaše prostačko ponašanje. A sada treba da izložim ono što znam...

Ona nastavi da priča o člancima u istambulskim i stranim novinama o obračunu istambulskih bandi na skveru blizu Haseki džamije. Tako su u policiji opisali događaj u kome je poginuo traženi zločinac s nadimkom Čord i britanski građanin Fred Kaun Mil.

– To je za javnost – nastavi Reta. – No, bimbaša Osman mi je ispričao zanimljivu priču. Radilo se o pokušaju otmice sestre i brata Kaun Mil. A njih dvoje tražili su svoga oca koji je davno napustio njihovu majku. No, najzanimljivije u svemu je to da je devojkicu i ubijenog Freda Kaun Mila tražio i tobožnji dr Šafil. Neki činovnici policije su mu pomogli da dođe u vezu sa sestrom i bratom Kaun Mil. Tobožnji dr Šafil je Lun, londonski kralj ponoći, s kojim sam jednom prilikom plesala na nekom prijemu ne znajući ko je taj ponosni, lepi muškarac. Da ne lažem, poželeva sam da

ga imam »na spisku«, ali nije bilo prilike...

Dalje je Reta Hadli tvrdila da bi ga ma kako maskiranog ipak prepoznala, ili makar »instinktom« otkrila. Ispričala je dalje da je Lun otkrio jednog od otmičara, koga je Zijarek hteo da uhapsi, ali se taj odupro i ubijen je u nekoj napuštеноj kući.

– A šta je sa tom devojkicom koja je oteta? – upita Devon Torn.

– Ona nije oteta. Moglo bi se reći da je preoteta, jer ju je odveo robusni mornarički oficir nekog broda...

– Onda je taj mornar glavom Samjuel Makferson – upade Sten Lengriš.

– Genijalno otkriće! – podsmehnu se Torn. – Pa gde je Lun sa svojom Džejn, obično je blizu i stari morski vuk Samjuel Makferson.

– I tvoji su zaključci genijalni – nasmeja se devojkica. – No, ovoga puta u poteri za Lunom nisu bili londonski policajci u belim rukavicama i bez oružja...

Kod tih reči ona zastade i pogleda Lengriša, koji opet pocrvene i obori pogled. Možda je time htela da pokaže da zna zbog čega je Lengriš kažnjen i zbog čega je »predat« tajanstvenoj tajnoj službi, za koju njih troje i čitava mreža u Istanbulu sada rade. Taj prekid iskoristi Torn i upita:

– Još nisam shvatio šta je sa Zihom Kaun Mil, jer zbog nečega sam još u Londonu upozoren da treba da je tražim u Istanbulu?

– Nje više nema – uzdahnu Reta Hadli i iz svoje torbice na niski sto stavi hrpicu novinskih isečaka. – Kad se »iscedi« sve što tu piše i odbace priče da je to bio grčki špijunski brod, ispada da je jahta »Velferton« bila Makfersonov

i Lunov brod. Bežeći s mesta obračuna s Čordovom otmičarskom bandom, Makferson i Lun su odveli Zihu na brod. Taj brod je kasnije potopljen granatama s policijskih patrolnih čamaca i bombama s vojnog aviona...

– Znači li to da nema više ni Luna, ni Džejn Vittington, ni Samjuela Makfersona?! – poskoči Devon Torn.

– Stvari su nešto složenije – odgovori Reta. – Izgleda da je Lun odvezao kola s lešom Freda Kaun Mila. Kola i leš su nađeni. Ni Džejn Vittington nije bila na brodu, bar tako tvrdi bimbaša obrijane glave. Taj pas, istambulski Kodžak, lopuža i ucenjivač...

Devojka se zagrcnu. Nekoliko trenutaka držala je na ustima maramicu, a zatim otvori bočicu parfema i njime se namirisa iza oba uha, a onda je vrati u torbicu i nastavi da govori:

– Otmičari su odveli tobožnju gospođu Dinu Šafil. I sada Lun traži tu ženu, odnosno svoju Džejn Vittington.

– Neobično je to što ti je Zijarek poverio sve što očito skriva od javnosti. Napominjem da sam i ja ovih dana brižljivo čitao i turske i strane novine. Već prepoznajem među tvojim isečcima neke članke koje sam pročitao. No, ni u snu mi nije došlo na pamet da je potopljena Lunova, odnosno Makfersonova jahta. Ne vidim ni vezu između Luna, koji progoni Tanatosa, i nesrećne devojke, čiji brat je poginuo i koja je malo kasnije našla smrt na dnu mora. Tvrdi se da sa »Valfertona« niko nije spasen – glasno je razmišljao Devon Torn.

– Već je to veliki uspeh da vidiš kako ne vidiš vezu između Tanatosa i brata i sestre Kaun Mil.

Možda bismo otkrili nešto i o Lunu i o Tanatosu istražujući baš tu vezu – zaključi špijunka.

Torn je značajno klimao glavom, a onda reče:

– Voleo bih da znam zašto je policijski major Zijarek pred tobom govorio o svemu tome. Odmah napominjem da nemam ružnih misli.

– Ima trenutaka kada čovek mora da se žrtvuje. Ja sam izbegla žrtvovanje, ali sam navukla određeni rizik na sebe, pa time i na vas dvojicu – odgovori špijunka. – Prosto sam trgovala s Zijarekom: ja njemu informacije o Tanatosu, koje su, kako znate, samo pretpostavke i nevažne činjenice, a on meni sve što zna o Lunu...

– Uh! – ote se Stenu Lengrišu.

Ljudi prožive vek a ne sretnu se u Londonu, ili ako se sretnu i upoznaju, a nemaju značajnog interesa da potraže jedan drugog, ili im ne uspeva da se pronađu, onda prođu decenije da se takva dva ljudska biće susretnu slučajno u svom ogromnom gradu. Ogroman je i Istambul, ali za dva londonska poznanika, koji se dugo nisu sreli, ako se nađu u gradu na Bosforu, gotovo je sigurno da će se sresti. No, to nije ništa čudno. Čak i poslovima vezani stranac mora da prođe turističke staze od Topkapija, pa širom starog Istambula, preko Zlatnog Roga i Galate do Taksima. A onda su tu Bosfor s obe svoje obale sve do plaža na Crnom i Mramornom moru.

Sve to obilazio je Lun u skromnom, ali još očuvanom taksi automobilu Almasa Jahjija. Čovek mu je verno služio i strpljivo ga čekao dok je Lun tražio pogodna mesta da sakrije svoje releje i pomoćne

uredaje za korišćenje »stenica« i mikro-primopredajnika povezanih na tako velikom prostoru duž čitavog Bosfora.

A onda se dogodilo to da se londonski znanci susretnu u Istanbulu i to usred Kapali Čaršije. Ogromni i drevni bazar sa svojih više od četiri hiljade malih i robom pretrpanih prodavnica svih vrsta i desetine kilometara prolaza pod istim krovom satkanih u pravi lavirint, bio je mesto gde dve osobe mogu mesecima da se ne susretnu. No, toga jutra Lun je tamo ugledao dve devojke, koje je upoznao u Londonu. Istina, nije ga iznenadilo što je video Zihu Kaun Mil, jer nije prošlo ni tri sata od kad se Lun na obali Iskidara rastao sa Makfersonom. Od njega je saznao sve šta se dogodilo protekle tri noći, posle one kobne u kojoj je poginuo Fred Kaun Mil.

— Nisam znao kako da od te devojke sačuvam tajnu broda. Ophrvana tugom ona nije shvatila ni da smo napadnuti, ni da smo zaronili simulirajući pravo potapanje... — pričao je Makferison.

On je morao da bude načisto hoće li devojka ostati skrivena u bezbednosti na brodu sve dok je ne iskrcaju u Londonu. Kad ju je to pitao, Ziha je odbila svaku pomisao da sada ide iz Istambula.

— Došla sam da nađem oca. Sigurna sam da je on tu negde. To sam dužna i svom mrtvom bratu — odgovorila je kroz suze nesrećna tamnoputa devojka.

Dala je reč da nikom neće spominjati ono što zna o tobožnjem kapeitanu Robertu Kekstonu, njegovom brodu i njegovoj posadi. Makferison ju je opskrbio s dosta turskog i engleskog novca pod izgovorom da je to pozajmica. Čak joj je dao i lažnu

londonsku adresu na koju treba doneti »pozajmljeni« novac. Dao joj je lažni pasoš, koji je na brodu brzo izradio njegov veštak za takve poslove, stari Lunov prijatelj Bil Lejn.

Dakle, Lun se nije iznenadio što vidi Zihu Kaun, Mil, ali je bio iznenađen što je prati špijunka Reta Hadli. Sećao se te devojke, koja verovatno i sada može da prisvoji titulu »mis tajni agent«. Dobro se sećao da joj se divio ne znajući njenu pravu ulogu u doba kad je u Parizu počela njegova avantura s bandom pljačkaša zamkova po Francuskoj. Posle, kad je otkriveno ko se krio iza imena dr Henrija Nikolsa i kad Lun više nije koristio svoj tadašnji izgled, dogodilo se da s druge strane Lun sazna da mu je na tragu bila slavna špijunka Intelidžens servisa, čije pravo ime je Reta Hadli.

Eto, ta neobična devojka je sada neprimetno pratila Zihu Kaun Mil. Lun ih je gledao pazeći da ih ne izgubi sve dok u gužvi nije uspeo da obema prikači »stenice«. Video je kako se Reta zaustavila uz jednog muškarca dugog nosa i debelih usana i kako mu nešto šapuće ne ispuštajući Zihu iz vida.

Lun i njemu prikači »stenicu«, ali ostade na tragu dvema devojka. Pitao se kud se uputila Ziha i na kakvom li je poslu sada špijunka Reta. Držao je na uhu uredno složenu belu maramicu, kao da ga muči bol, a u stvari je tako odjednom pratio mnoštvo glasova oko dve devojke i nepoznatog muškarca. U jednom trenutku je čuo kako Ziha nekoga pita:

— Možete li mi pomoći da opet vidim Durzad-bega? On mi je onda pomogao da saznam neke za mene važne stvari, ali smo izgubili vezu...

— Učiniću da vas moja usluga ne košta tako mnogo — odgovori ne-

poznati na ne baš dobrom engleskom jeziku.

– Zaslužujete nagradu, ako mi pomognete da nađem tog čoveka. I neću biti škrt – reče devojka a Lun primeti kako svežnjić novčanica pređe iz njenih u ruke jednog muškarca obučenog u uredno odelo od sive tkanine.

– Vidite li onu prodavnicu poslastica i osvežavajućih pića? Sedite tamo i odmarajte se, a ja ću pokušati – odgovori taj čovek.

Odlazak devojke do prodavnice, koja je bila ujedno i poslastičarnica i bozadžinica i restoran sličan u svetu poznatim »gril« bifeima, dobro dođe Lunu, jer je čuo kako onaj muškarac telefonira:

– Ona poručuje da se menja naš dogovor, jer mora da prati devojku o kojoj smo razgovarali. Dogodilo se neko čudo. Ona nije potonula, već je živa, ako ne postoji njena sestra bliznakinja... Da Reta je rekla baš tako: duh, ili bliznakinja... Pa moram, jer našao sam se u ulozi njenog dvorskog vozača i sluga... Shvati to makar kao šalu... Dobro, kazaću joj, a i ja ću s njom doći kući.

Taj razgovor bio je završen i Lun zaključi da taj čovek u blizini ima automobil kojim se koristi Reta Hadli. Dakle, taj čovek je takođe bio tajni agent. Lun je razmišljao o zagonetkama koje su se postavljale, a mučilo ga je to što gubi vreme umesto da se probije do Džejn, odnosno da na bilo koji način otkrije gde je ona sada. No, prvi poduhvat u tom pravcu bio je dogovoren s Makfersonom za večer... Lunova razmišljanja prekidoše ženski glasovi.

– Smem li da sednem za vaš sto?
– upita glas koga se Lun jedva se-

ćao, ali oceni da to govori Reta Hadli.

Da je tako mogao je da oceni i pogledom, jer lice Rete Hadli bilo je okrenuto njemu dok se obraćala tamnoputoj Zihi.

– Ako želite – klimnu Ziha još uvek nesposobna da se ikome osmehne, a najmanje nepoznatoj osobi.

– Obratila sam vam se na engleskom i prijatno sam iznenađena da ga govorite kao da ste rođena Engleskinja – reče Reta popravljajući skute široke haljine pre nego što će sesti.

– I jesam – prilično suvo reče Ziha. – No, srećom, sve je manje onih kojima smeta što u mojim žilama teče mešavina krvi crnih i belih ljudi, a možda i nešto arapske.

– S obzirom na vaš izgled, sigurna sam da ne postoji ljudsko biće koje vas ne gleda s divljenjem – reče Reta Hadli.

Njihov razgovor prekide momak kome naručiše istočnjačke kolače i šveps-kolu, piće sasvim slično koka-koli koja se pije širom sveta, a koje ovde možda tako zovu da pridobiju i ljubitelje šveps-tonika i koka-kole.

– Tako sam se neoprezno odvojila od muža. On traži nekakve antikvitete, a ja želim da vidim zlatarske proizvode, pa smo se dogovorili da se za jedan sat nađemo kod ulaza u bazar – brbljala je Reta Hadli. – Ja sam već bila umorna, a nisam se usudila da sednem sama.

– Ovde žene ne doživljavaju neprijatnosti kao u mnogim zemljama Evrope, iako nisu davno izišle iz harema – uzdahnu Ziha. – No, ne treba se kretati noću i sama...

– Ja sam sigurna da su priče o mogućnosti da se zapadne u ruke trgovaca belim robljem sasvim preterane. Jeste li skoro čuli za nešto slično u Turskoj? – reče Reta.

– Čula nisam, ali... – zausti Ziha, ali ućuta i bolje osmotri sago-vornicu.

Reta Hadli to spretno iskoristi i izrazi kajanje što se nije predstavi-
vila, jer je prišla zauzetom stolu. Ona kaza svoje ime, pa to učini i tamnoputa lepotica.

– Jesam li vas dobro čula?! – namerno se trže i licu dade tužan izraz Reta Hadli. – Vi ste Ziha Kaun Mil?!

– Šta vas to tako iznenaduje? – upita Ziha uzdrhtavši.

– Ja radim u britanskom konzulatu. Tamo smo razgovarali o vestima koje spominju smrt Freda Kaun Mila... Oprostite ako to s vama nema veze... Ali prezime... – tobože s tugom reče Reta Hadli.

– O kakvim vestima je reč? – upita Ziha.

– Zar ne znate?! – iznenadi se Reta i nastavi da govori.

Ona ispriča šta je u kojim novinama pročitala i kako se o tome govorilo u konzulatu, a onda dodade.

– Kakva slučajnost da se i vi zovete isto kao moj nesrećni zemljak!

– uzviknu ona na kraju. – No, sada shvatam da s njim nemate veze, jer on je...

– Hoćete da kažete da je on belac, A ja meleskinja? – jetko primeti Ziha. – No, onda ću vam reći... Majka nam je ista, a i otac. No nasledne osobine se javljaju po nekim neslućenim zakonima. Eto, ja sam Crnkinja malo svetlije kože, a on je bio sasvim beo..

– Onda ipak... U konzulatu znaju da ste poznati u filmskom

svetu. Ne želim da me pogrešno razumete, ali bilo bi čudno da to niste... No, primite moje žaljenje zbog bolnog gubitka i oprostite što sam vas uznemirila u vašem bolu... – kao da će se rasplakati govorila je Reta ustajući.

– Niste me uznemirili – reče Ziha. – Sedite, ako želite, jer i ja nekoga čekam.

– Rado ću vam još malo biti u društvu... I ako mogu šta da učinim za vas, potražite me u konzulatu na Tepebaşı. Telefon je... – zausti Reta.

– Bila sam već tamo ranije, a imam i broj i adresu Generalnog konzulata Velike Britanije – odgovori Ziha. – Oni su mi već pomogli kad sam se nedavno našla u bolnici.

– Ako želite, daću vam savet kako da jače zainteresujete naše ljude u konzulatu – reče Reta. – A ako želite, možete sa mnom i mojim mužom tamo kad prode dogovoreni sat...

– Ne neću. Očekujem dolazak jednog gospodina – odgovori Ziha.

– Čim on dođe, ja ću nestati – reče Reta.

– Nije to susret zbog koga biste otišli – s tugom se osmehnu Ziha Kaun Mil. – Taj čovek će mi samo dati obaveštenje kako da nađem izvesnog Durzad-bega. On govori više jezika i ima široka poznanstva u Istambulu. Od njega mogu da se dobiju mnoga obaveštenja. Već sam imala priliku da se koristim njegovim uslugama.

– Nisam dobro razumela da li gospodin koji će doći, ili taj Durzad-beg govori više jezika... Čudno je, ali i meni treba čovek koji zna više jezika i ima veze u Istambulu. Ja sam zadužena za prevodilačku službu – reče špijunka s najnevini-

jim izrazom na licu. — Možda biste mogli da mi date njegovu adresu?

— Ni ja je nemam, ali nadam se da će me gospodin koga očekujem dovesti u vezu sa Durzad-begom, koji nema svoj biro, a adresu ne daje da ga ne uznemiravaju suviše često... Bar tako je meni objasnio kad smo se sreli. Bila sam tada s bratom — ispriča Ziha Kaun Mil zaboravljajući na opreznost pred ženom koja radi u konzulatu. — Možda biste vi i vaš muž...

— Ako nećemo smetati vašim planovima, neka nas Sten odveze, ili otprati. Sten je moj muž — reče Reta popravljajući zlatom ukrašenu ukosnicu.

— Zašto da ne? — sleže ramenima Ziha Kaun Mil. — Taj čovek je obećao da će se raspitati o izvesnom Halimu Nafizu. Pokazalo se da s tim imenom samo u telefonskom imeniku ima dvadesetak ljudi, ali nijedan nije onaj koji treba meni.

— Moža će službe našeg konzulata moći da vam pomognu, ako pristanu da se posluže i nekim drugim službenim vezama. — primeti Reta.

— Vi kao filmska umetnica znate da postoje razne mogućnosti.

— Znam, ali niko tamo nije pokazao spremnost da pomaže ispunjenje nekih želja, koje su više snovi... Ja svoga oca nikad nisam upoznala... — počeo da se poverava Ziha, ali baš tada im pride čovek u sivom odelu i ukrućeno se pokloni.

Brzo je osmotrio plavokosu damu, a onda pride i Zihi tiho reče:

— Efendija Fikret je rekao da vas odmah dovedem k njemu.

— Može li i moja zemljakinja? Ona takođe želi da moli za pomoć gospodina Fikreta Durzad-bega — upita Ziha.

— Ja vodim vas, a vi koga želite

— osmehnu se taj čovek i ukloni se da dame izađu iza stola.

Išle su za njim dosta dugo, pa se konačno nadoše u vrlo uskom prolazu, iz koga ih niz stepenište vodič povede u dobro osvetljenu podzemnu galeriju svu bleštavu od nakita izloženog u desetak zlatarskih prodavnica.

Lun ih je pratio, pa i sam side i stade pred jednu zlatarsku prodavnicu kao da razgleda nakit. Još uvek je držao svoj primopredajnik skriven u maramici uz uho.

Odjednom se oko čoveka u sivom odelu nadoše četiri uniformisana policajca.

— Podite s nama i vi i ove dve gospode — reče jedan policijski podoficir čoveku u sivom odelu.

— Neka je greška... Ali idemo, ako treba — reče čovek u sivom.

— Ja sam Engleskinja! Želim da se javi Generalnom konzulatu Velike Britanije... — govorila je Rita Hadli.

Ziha je ćutala, pa je Lun malo kasnije lepo čuo kako onaj policijski podoficir raportira gospodinu bimbaši da je naređenje izvršeno.

— Njih izvedite ovim podzemnim prolazom sve do naših kola. Gospodin Kurtiz može da se vrati svome poslu — začu se grleni i malo promukli glas bimbaše.

Lun pokuša da uđe u onaj prolaz, ali otuda izađe čovek u sivom odelu i jedna vrata od metalnih rešetki se zatvoriše. Videlo se kako četiri policajca odvođe dve žene, a za grupom ide čovek širokih ramena, obrijane glave i obučen u elegantno odelo od listera. Iz primopredajnika se čulo kako žene protestuju i kao se policajci smeju. Lunu je ostalo jedino da prati čoveka, koji mora da je bio malopre pomenuti Kurtiz. Bilo je

lako zaključiti da je on odveo devojke u policijsku zasedu.

Taj čovek se vrati tamo gde ga je bila našla Ziha i preuze posao u svojoj prodavnici kožnih torbi i kofera. Birajući jednu mušku torbicu za nošenje o ramenu Lun i u trgovini ostavi »stenicu« i u tesnom prostoru trgovine lako prikači drugi mikro-otpremnik pod kragu elegantnog sivog sakoa Tuncela Kurtiza.

Sada je trebalo utući vreme do časa kad Kurtiz krene kući jer Lun je želeo da nesmetano porazovara s tim policijskim dostavljačem. Razmišljao je o tome kakvu prednost stiče prisluškivanjem, koje je mrzeo kao »prljavu« igru. No, i ranije je bio svestan da neprijatelj ima mnoge druge prednosti, pa bi bilo samoubilački ne koristiti se onom koju je on imao pored nekih drugih svojih pronalazaka i usavršavanja već postojećih uređaja i oružja. Da nije toga, Džejn bi možda zauvek bila izgubljena Makferson na dnu mora, a on odavno u okovima.

Ovako, Lun je imao nekoliko tragova. Uz bimbašu Osmana Zijareka, koga je hteo da nađe tokom sledeće noći, imao je i imena Fikreta Durzad-bega, Halima Nafiza, Zihe Kaun Mil i špijunke Reta Hadli.

I baš tada iz prijemnika čuo se njen glas ko zna otkuda:

– Šta hoćeš to sa mnom, Osmane?

– Mora se, Reta... Upala si u opasnu igru – odgovori grleni, malo promukli glas.

– Ja sam igrala fer igru, a sada sam htela da ti dovedem Zihu – reče Reta. – Dogovorili smo se da sarađujemo pošteno, a ti si me dočekao na »prvom uglu«...

– Ne bih to učinio da nije u pitanju glava. Ovako, bolje da ide tvoja, nego moja – – odgovori smejući se Osman Zijarek na sasvim dobrom engleskom jeziku, ali s приметnim turskim akcentom.

– Valjda nije došlo do glave!? – uskliknu Reta. – Sad smo sami, pa dok se svlačim, pričaj mi zašto je Ziha tako važna?

– Kad bih ja to znao... – s uzdahom odgovori Zijarek.

– Oh, Osmane!... Kakav si ti gad!... Hoćeš me ovde u ovim prljavim zatvorskim podrumima... Nisi mi rekao ni gde sam dovedena – grcala je u lažnom plaču odlična glumica, koja se bavi sasvim drugačijim poslovima, Reta Hadli. – Ja odlazim! Odmah me pusti da odem!

– Ne budi luda, Reta! Moja zaštita ti je potrebija nego ikad. Sada ne mogu da te pustim, ali jednoga dana uzeo bih te sebi – reče policijski major Zijarek.

Lun je slušao i dalje njihov razgovor, ali on se sveo na raspravu bivših ljubavnika. Čuli su se i šamari i ženski plač.

– Neko će me osvetiti, Osmane!... Ako ja ne budem mogla da ti se osvetim, moći će neko drugi. Ja sam želela da sretnem Luna, a sad želim da ga sretnješ ti. On je u Istanbulu i slutim da će se naći na tvom tragu. Ja slutim da si, makar nečijim dalekim posredstvom, u službi boga smrti... A možda si ti sam Tanatos – govorila je Reta Hadli.

Gubiš nerve Reta – upade Zijarek. – Zar ne shvataš da je to samoubistvo? Špijunka koja izgubi nerve ne vredi više ni kao žena...

– Ostavila sam nekom poruku da si ti kriv, ako se meni, Törnu i Lengrišu dogodi neko zlo. Znam da ti taj neće oprostiti. Ako je ovo za mene samoubistvo, znaj da će biti i

za tebe, prijavljuje sladostrasniče. Umrećeš uskoro, ako ja ne budem slobodna – jetko je pretila Reta Hadli.

– Nekad sam uživao s tobom – reče Zijarek. – Sada si pokazala kakvu guju sam privijao uz nedra – odgovori Zijarek.

Čulo se kako se zalupiše nekakva metalna vrata i kako Reta Hadli jeca.

Lun se čudio što mikro-predajnik podmetnut Zihi više ništa ne emituje. Mora da je otpao, ili je ona svučena, do gola, ili... Bilo je više tih mogućnosti, od kojih Lun na najgoru nije želeo ni da misli, mada je Ziha već mogla biti mrtva.

V

Ima tako nesrećnih okolnosti, koje se u nekim trenucima nastavljaju jedna na drugu tako da ljudsko biće dovedu ili na ivicu snage, ili do same provalije smrti. O tome je razmišljala Džejn Vittington utvrdivši da su joj, dok se nalazila u kupatilu, odneli svu odeću u kojoj je oteta i njenu ručnu torbicu. Tako je već prvog jutra ropstva u zlatnom kavezu osetila da su pokidane njene tajne veze s Lunom. To je bilo ono najgore što je moglo da joj se dogodi ovde u Istambul, daleko od Londona i sredine u kojoj je naučila da se bori. Ovde je sve bilo drugačije. Pre svega, niko nije hteo da joj kaže gde se ona nalazi, pa nije mogla da se ponada ni u svoju telepatsku vezu s Lunom, pomoću koje bi on stvorio neku sliku o mestu gde ona čami nemoćna.

Kud god je pokušala da ode iz svoje sobe nailazila je ili na neprobojne rešetke, ili na isukanu sablju crnih evnuha. Zbog toga je pomišljala i na to da li je pri čistoj svesti.

Otkud utvare prošlosti u njenim opažanjima? Sve to izgleda tako stvarno, a tako neverovatno.

Tako su prošla tri dana i spustila se četvrta noć od one nesrećne u kojoj su je savladali otmičari. Očekivala je večeru, ali umesto da unesu nisku sofru i jelo, udoše dva koliko stasita, toliko i ružna evnuha opasani sabljama i s revolverima zadenutim za široke, od šarene svile izatkane pojaseve.

»I oni su robovi«, pomisli Džejn.

Pitala se zašto to ne iskoriste i spasu svoju slobodu? Zašto su tako poslušni i tako verni zlu? Ta pomisao o zlu podseti je na Tanatosa, božanstvo smrti, sina Noći i brata Sna, simbol smrti, mržnje, razaranja i sukoba među ljudima. Tužno se osmehnu kad se seti istine da Lun uvek nailazi na reinkarnaciju Tanatosa i s njim započinje nepoštenu borbu. Toga trenutka njen voljeni Donald Sikert, savremeni naučnik i ujedno romantični borac protiv zla prikaza joj se kao oličenje Erosa, boga ljubavi, sina Afrodite, simbol života, ljubavi, stvaralaštva i ljudske saradnje.

Vodili su je dugim i slabo osvetljenim hodnikom i ona napreže sve svoje duhovne snage da dozove Luna i da mu dočara trenutke koje doživljava. »Neće verovati, misleći da su nas nadjačali utisci viđenog i čuvenog u Istambul«, nemo zaključiti ona, što odmah oslabi njenu telepatsku moć. Uzalud je u sećanje dozivala trenutke kada joj je uspevalo da svoje misli prenese Lunu i primi, možda ne sasvim jasne, ali osnovne slike njegovih. Pitala se zašto se gubi ta neobična i u nauci nerazjašnjiva pojava već uvežbane telepatske veze.

Uz nekoliko stepenika od uglačanog mermera, na kome su se videli

vekovni tragovi trošenja ljudskih stopa dovedoše je pred uska, ali masivna i okovana vrata s lučnim gornjim delom. Iza vrata bio je kratak, mali hol ukrašen ornamentima s pozlatama i dosta plave boje. Sledeća vrata bila su obložena crvenom kožom, iznad koje su se preplitali ornamenti pozlaćenih, ili možda čak zlatnih okova. To je podseti na zlatni top težak šest stotina funti izgrađen još davne 1553. godine za sultana Sulejmana Veličanstvenog.

Vrata se bešumno otvoriše i pred njom se ukaza prostor ureden na istočnjački način, ali s puno umetničkog smisla i sklada. No, taj prostor je po svom bogatstvu nadmašivao ono što je videla u sultanovim odajama Topkapi Seraja. Dovedoše je do niskog divana obloženog najfinijom svilenom tkaninom i smeštenog tako da se može zakloniti teškim zavesama od baršuna vezenog zlatom. Ona pomisli da je taj kutak prostrane dvorane sličan pozornici na koju je silom dovedena.

– Biti tu! Gospodar doći! – oštro reče jedan od evnuha i okrenu se na vojnički način dajući znak i drugom da ga sledi.

Jedna vrata se otvoriše pre nego je prošlo nekoliko minuta i na njima se opet pokazaše ista dva evnuha. Oni propustiše čitavu grupu haremskih robinja, koje unesoše u duborezu izrađen sto, od koga ubrzo do Džejn stiže miris sandalovine. Unesoše i dve trpezarijske fotelje, čija visina je bila prilagođena visini stola. Nekim uspošenim ritmom i pokretima koji mora da su bili propisani devojke namestiše sa strane još dva stočića, pa donesoše činije s večerom. Na stolu je bio kineski porculan s pozlaćenim priborom za jelo. Kristalne

čase su blistale pod treperavom svetlošću ukrasnih sveća.

Džejn je razmišljala o rasporedu prostorija, koji je omogućavao da evnusi izadu kroz jedna, a brzo se pojave na drugim vratima, na suprotnoj strani. Pošto se ta vrata opet zatvoriše, Džejn proceni da neće biti posluge. Taj zaključak je obradova jer ako se pojavi samo jedan čovek, a ona ne bude bila vezana, niti pod dejstvom kakvih opijata, teško njemu primeni li nasilje.

Trže je šum levo iza nje i ona ugleda čoveka koji je stajao uz deo zaveses tamo gde je dodirivala zid. Ne pomerajući se ni jednim delom tela, sem što je okrenula glavu, Džejn osmotri pridošlicu, kao da otuda očekuje napad.

Bio je to visok muškarac, koji je mogao imati više od četrdeset i pet godina. Odeća, krojena u stilu starih diplomatskih večernjih uniformi i izvezena zlatnim granama i ornamentima, isticala je njegov besprekorni stas. Imao je gustu tamnokestenjastu kosu podšišanu tako da ostaju prosedi zulufi do visine donjeg dela uha. Imao je i potkrepane brkove, boje nešto tamnije od njegove kose, što nije moralo da znači da su obojeni. Sve na njemu bilo je skladno, a izgledao je dostojanstveno. Moglo se reći da je to veoma lep muškarac. Jedino je zbunjivao izgled njegovih očiju, za koje se i pored dobrog osvetljenja nije moglo reći koje su boje. „Kao u kuvane ribe“, pomisli Džejn sećajući se tih reči često upotrebljivanih od strane slabijih pisaca i novinara. Sad je shvatala šta znači kad se nešto ne može opisati, a treba da se to učini.

– Dobro veče, gospodice Vington! – prekide on sve njene misli i

natera je da otkrije izraz iznenade-
nja.

— Dobro veče, gospodine... —
odgovori Džejn i uspešno savlada
instinktivno u njoj začeti pokret da
ustane.

— Halim Nafiz — paša — pred-
stavi se pridošlica.

Po pozdravu i naglasku ovog čo-
veka Džejn zaključi da dobro go-
vori engleski, što se odmah potvrdi.
Nafiz-paša joj pride odmerenim
koracima, stade pred njom, lako se
pokloni i uze joj ruku, iako mu je
ona ne beše pružila, pa je galantno
poljubi.

— Ovo je jedino nasilje, koje vas
očekuje s moje strane — osmehnu
se on govoreći čistim engleskim je-
zikom s dobrim izgovorom. — Doz-
volite da vas pozovem na večeru
koja je ovde već postavljena. To što
neće biti posluge je zato što želim
da razgovaramo a da to niko ne
čuje. Ja ću vas posluživati, jer
umem to vrlo dobro.

— Mnogo šta vi umete — reče
Džejn s osmehom punim šarma, jer
beše rešila da se posluži jedinim
oružjem koje joj nisu mogli oduzeti.
— Mislim da nisam u mogućnosti
da odbijem poziv, pre svega što sam
gladna, a zatim...

Džejn učuta i dopusti da je on
vodi do stola.

— A zatim? — podstače je on dok
ona još nije sela i dok joj je name-
štao stolicu.

Ona je sačekala da i on sedne, a
onda nastavi:

— Pa valjda znate da nisam slo-
bodna i da sam nasilno dovedena.
Želim da saznam nešto o svemu
tome, a vi mi dajete priliku za raz-
govor.

Halim Nafiz — paša držao se ru-
kom za bradu oslonivši se laktom o
sto. Posmatrao je slavnju naučnicu s

izrazom radoznalosti, a onda mu se
lice smrači, pogled sevnu zlo i
prkosno, a onda on sklopi oči.

— Nije dobro... Ne, nikako nije
dobro — uzdahnu on konačno ot-
vorivši oči.

Džejn požele da ga pita šta to nije
dobro, ali se uzdrža i samo se složi
s njim:

— Da, ničeg tu nema dobrog.

— Baš ništa? — radoznalo upita
Nafiz-paša i širokim pokretom
ruke pokaza lepotu i sjaj dvorane u
kojoj su sedeli.

— Ne razumem ove srednjove-
kovne kulise i lažni sjaj svega što
nas okružuje — reče Džejn.

— Žena!... Žena koja hoće da
bude gospodar — reče Nafiz-paša i
ustade. — Dobro, gospođice Viting-
ton, budite večeras gospodar i ka-
žite šta želite za večeru od svega
ovoga.

On je podizao srebrne i zlatne
poklopce posuda i nabrajao turska
i evropska jela objašnjavajući kako
su spremljena i koji su začini upo-
trebljeni.

Džejn zatraži malo harisa, jela od
mesa i žita kuvanog tako da
postane kašasto, a zatim malo to-
plog jagnječeg pečenja i zelene sa-
late začinjene limunom. Naglasi da
neće uzeti nikakav kolač i da kas-
nije želi čašu mlakog slatkog
mleka.

— I sebi ću to isto, s tom razlikom
što bih umesto mleka čašu vina.
Vrlo je dobro, francusko — pokaza
Nafiz-paša prema stočiću s bo-
cama pića.

— Onda se i ja odričem mleka i
popiću malo vina — reče Džejn gle-
dajući kako »gospodar« poslužuje
veštinom jednog iskusnog hotels-
kog kelnera.

— Bujur! — izgovori Nafiz-paša
prvu tursku reč izuzev naziva jela

dok je objašnjavao kako su sprem-
ljena.

Ona oproba kašasto jelo i klima-
njem glave potvrdi da je dobro.

– Zna li šta turski? – upita
Nafiz-paša.

– Znam da »bujur« znači izvolite
– nasmeja se Džejn.

– Moraćete da naučite turski je-
zik – primeti on.

– Volela bih da ga naučim ali
ako moram nikad neću progovoriti
nijednu tursku reč.

– Vražja žena! – nasmeja se Na-
fiz-paša. – A Lun? On sigurno zna
turski.

Džejn pomisli da nema koristi od
skrivanja Lunovog znanja jezika,
ali reče:

– Otkud to da mislite kako sam
ja Džejn Vittington i da znam nešto
o Lunu?

– Pa niste porekli kad sam vas
oslovio, a i ne vredi vam da poričete.
Ja sasvim sigurno znam ko
ste. Znam i da je Lun u Istambul sti-
gao pod lažnim imenom kao dr
Serž Šafil... – počeo on da priča sve
što je znao o događajima i učesni-
cima one kobne večeri.

Tako Džejn čuteći sve dok je on
govorio saznade gotovo sve što je
želela da sazna. Iznenadi je samo to
da joj je ovaj čudni čovek, kao da je
sam Sotona, otkrio mnoge tajne.
Još više je iznenadi, pa i uplaši to
što on ništa ne skriva. Govorio je
da su napadači na sestru i brata
bili njegovi ljudi. Kaza da ima svoje
ljude u policiji i da je tobožnji Amir
Hajali morao da umre, jer je Lunu
ispričao tajne koje je znao, što se
nikako nije očekivalo.

– Taj čova je bio rođen kao Eng-
lez i zvao se Angas Ringvud. Go-
vorio je više svetskih jezika, a bio je
primio muslimansku veru. To mu
ipak nije smetalo da bude jedan od

najboljih samostalnih plaćenih
ubica sve dok ga ja nisam uzeo u
svoju službu – pričao je Nafiz-
paša.

– O svemu ste obavešteni, što me
čudi – reče Džejn. – No, radoznala
sam da što više saznam o vama
lično.

– Završiću priču o događajima...
– nastavi da govori Nafiz-paša. –
Redale su se i nesreće, jer poginuo
je moj sin...

– Vaš sin je poginuo?! – ote se
uzvik iznenađenja iz usta Džejn Vi-
tington.

– Fred Kaun Mil je bio moj sin –
smrknuto odgovori Nafiz-paša, ali
se nikakav znak tuge nije mogao
primetiti na njegovom licu.

– Onda je i Zih. .. – zausti
Džejn.

– Ona nije bila moja kći. No, to je
duga priča i ostavićemo je za neku
drugu priliku. Dosta je da znate da
su moji ljudi ipak našli Zihu, koju
su bili spasili Lun i Makferson. Ona
je smeštena u istom saraju gde i vi
– upotrebi on drugu tursku reč
mислеći na svoj dvor. – Oteta je i
engleska špijunka Reta Hadli, koja
je doputovala u Istambul s celom
grupom u nameri da otkrije Luna i
Tanatosa.

– A ko je Tanatos? – ne izdrža
da ne pita Džejn.

– On ne postoji – nasmeja se
Nafiz-paša. – Ili možda postoji?
Šta vi o tome znate, gospodice Vi-
tington?

– Lun misli da Tanatos postoji.
On je vođa bande koja narasta ši-
rom sveta dobijajući čudovišne raz-
mere kao mafija – odgovori Džejn.

– A možda je sam Lun pravi Ta-
natos – nasmeja se Nafiz-paša. –
On i ima mračnu titulu kralja po-
noći.

– Ali nije Tanatos. On progoni zločin, što je mnogo puta dokazano – odlučno reče Džejn.

– Sve je relativno, ako se iz više uglova posmatra sve što postoji i što se događa, što može da se dogodi – zamišljeno reče Nafiz-paša.

– Ono što Lunu izgleda kao zločin, može da bude nešto najbolje na svetu. Skrećemo u vode filozofskih i političkih rasprava, no možda je dobro da se i u tome razumemo. Večeru smo završili, pa nećemo izgubiti apetit od »teško svarljive hrane« kakva je filozofija.

– Nisam sigurna da razumem – reče Džejn. – Ja sam ipak biolog i filozofiju poznajem nešto bolje u onom njenom segmentu koji je čvršće vezan za biološke nauke.

– Eh, filozofija... Niko joj ne vidi granice ni u kom »segmentu«. Kakve su veze između virusa i boga, između biljne ćelije i atomske energije, ili zrnca prašine tu negde na našem podu i kvazara u kosmosu?

– Ako tako gledamo, sve je povezano...

– Onda odbacimo filozofiju i sve njene teorije i istine i neistine! Odbacimo sve što nas vuče u magle filozofije...

– Pa šta ostaje?

– Sletimo na tle istine!

– Bez filozofije ne možemo ni do nje dospeti.

– O, šta ću ja s vama, Džejn?! Već ste me zapetljali, a ja sam hteo da vam kažem istinu o onome što presuđuje nama i svetu danas i ovde i svuda.

– Slušam – reče Džejn dosta tiho.

– Vi ste spomenuli Tanatosa, pa podimo od njega. On je najbolje što postoji i oduvek postoji.

– To je nešto kao nova religija – primeti Džejn. – Postoje vernici Sotone, ili Iblisa, kako ga nazivate vi muslimani. No, postoji Pejgamber, odnosno Božji Poslanik...

– Sve to ne postoji. Moram da govorim kao čovek s neke druge planete, koji nije saznao ništa o mislima i delima zemaljskih filozofa i naučnika – nastavi Nafiz-paša nalivajući vino u čaše. – Prvi napad jednog ljudoždera na drugog i to što je pojeo pobedenog sada nam izgleda užasno, ali to je bio napredak. Jedan čovek omogućio je sebi da nastavi da živi dok ne nauči da mu je korisnije da pobedenog ne ubija.

Džejn dade licu izraz radoznalosti, ali pomisli kakve li je vrste ludilo ovog čoveka.

– Tako se razvijala celokupna istorija. Prvo je bila efikasna gruba sila, koja je stvorila osvajače poput Džingis Kana, Aleksandra Makedonskog, Sulejmana Veličanstvenog, Napoleona i Hitlera... nastavljao je da govori Nafiz-paša.

– I svi su oni izgubili bitku – upade Džejn.

– Baš to hoću da kažem – živnu Nafiz-paša. – Počinjemo da se razumemo i ne pomišljajući da je i to filozofija. Važno je dodati da su postojala golemo carstva i sva su propala. Sada propadaju sve države. Bukvalno sve! Države klasičnog tipa nestaju. Čovek se opravdano vratio ljudožderstvu.

– Očito naši pogledi na svet i život nemaju sličnosti – primeti Džejn.

– Biću još jasniji – nastavi Nafiz-paša. – Postoje Sjedinjene Američke Države, Rusija, Kina, Indija... Postoje li te moćne sile kao nešto realno, ili samo kao pojmovi. Postoje li male države? Postoje li

svetske sile i manje države? Odmah odgovaram: to su prazne ljuštore bez sadržaja!

— Slušam vas i razmišljam kud može da dovede takvo gledanje na život i svet. Istina je da nam atomsko oružje i svi savremeni sukobi ostavljaju crne slutnje i strah za budućnost čovečanstva... — počeo Džejn da traži način da prekine ovakav razgovor i sazna nešto više o ovom čoveku i svom trenutnom položaju.

— Brzo ćemo se objasniti — nasmeja se Nafiz-paša. — Ja ne tvrdim na osnovu maštanja, ili pretpostavki da države više ne postoje. Postoji nešto drugo, moćnije, realnije od država i njihove vlasti, od političkih partija i javnih saveza. Postoji zločin kao realnost. Zar mafija ne gospodari širim prostorima i efikasnije od Sjedinjenih Država? Nije li tajna zavera vladajućih slojeva jača od javnih snaga onih država koje se smatraju socijalističkim? Nisam li ja u Turskoj i na Bliskom istoku moćniji i kao vlast čvršći od svih tih država? Ili teror, bilo koje boje, organizovan tajno i skriven... Ko da ga pobedi, sem ako ga ja ne podredim svojoj vlasti? Zar mafija ne ostvaruje veći profit od ijedne međunarodne korporacije u trgovini i proizvodnji?

— Ako se tako gleda... — zausti Džejn.

— Postoji Crna internacionala koja usmerava politiku dobrim njenim delom. Postojim ja, koji imam samo u skladištima droga više bogatstva od banaka u državama gde sam stvarna vlast. Rađa se jedno novo carstvo, moćnije od svih koja su postojala u istoriji. A neki Lun... Da čovek skonča od smeha!... Neki Lun, kao Don Kihot protivu vetrenjača, maše svojim zardalim kop-

ljem u obliku naučnih otkrića, mikro-primopredajnika, uspavljujućih gasova i svakakvih trikova, a time sve snage tame, sve Tanatose sveta poučava kako da budu efikasniji... — govorio je Nafiz-paša.

— Lun nije jedan — prekide ga Džejn s nešto više od odlučnosti. — Milioni ljudi ustaju protiv zločina. Lun samo daje primer kako i jedan čovek može mnogo.

— Eto, baš zato mora da umre! On je sada u Istambulu i ako uskoro ne prihvati moje uslove, goniće ga sve tajne službe sveta baš ovde. A protiv mene niko ne može da ih ujedini — nasmeja se Nafiz-paša i zastade.

Džejn to iskoristi i upita:

— Je li vas umorio ovaj razgovor?

— Nije... Uživao sam u njemu. Vladar sveta ne može nikome da veruje, pa i ovakva prilika poveravanja mu dobro dode. Vi nikada nećete biti u prilici da nekome ispričate šta sam vam sve rekao, pa ništa nisam skrivao.

— I ništa mi niste rekli — nasmeja se Džejn. — Šta bih ja sa svim tim saznanjima? Niko mi ne bi verovao da sam to od nekoga čula. Možda i ne postoji nikakav Nafiz-paša.

— A, na tu stranu vučete — reče Nafiz-paša dugo se smejući zatuvivši glavu na naslon fotelje. — Postoji Nafiz-paša i vi hoćete priču o njemu. To sam ja sada...

— Zašto kažete »sada«? — upita Džejn.

— Postojao je i drugi Halim Nafiz, koji je kao i njegov otac Šaćir Nafiz trebalo da postane paša. A postojao je Bak Čejfi, koji je kao i njegov otac Oskar Čejfi mogao da postane romantični avanturista. To sam opet ja...

– Možda me je ovo malo vina opilo, ali ja mislim da vas nisam razumela – primeti Džejn.

– Onda moram da ispričam jednu čudnu istoriju. Slušajte je, najlepša ženo koju sam sreo... – počeo da priča Halim Nafiz-paša. – Postojao je Šaćir Nafiz-paša, mladi miljenik poslednjeg turskog sultana Mehmeda Petog, koji je prestao da vlada hiljadu devet stotina dvadeset treće godine... No, o tome priča istorija. Nas sada zanima Šaćir Nafiz-paša. On se našao u Londonu zahvaljujući pomoći čudnog avanturiste Oskara Čejfija, moga oca. Dogodilo se da su paša i moj otac imali sinove istih godina. Bili smo to ja, Bak Čejfi, i Turčin Halim Nafiz. Učili smo i rasli zajedno...

Puneći sebi čašu i uzalud nudeći Džejn da i ona još pije neobični čovek je opširnije pričao ono što se svodilo na vrlo čudan zaplet događaja. Izvesna igračica Tahira Kaun Mil, za koju se tvrdilo da je kći jednog od afričkih sultana, ali koja nije govorila o svojoj prošlosti, sem što je pričala da ima krv belih i crnih ljudi. Ona je upoznala Halima Nafiza i njegovog druga Baka Čejfija. Ta dva čoveka su bili veoma slični, pa se šaputalo da je i Bak sin lepog paše, koji je iskoristio prijateljstvo sa Čejfijem da tajno vodi ljubav s njegovom ljubavnicom. No, bilo kako bilo, tek tamnoputa lepota Tahira je volela Halima i dobro je znala koji je od njih dvojice Turčin s nešto arapske krvi po ženskoj liniji.

– Nas dvojica tu ljubav nismo shvatali ozbiljno pa smo se šalili sa Tahinom tako što smo s njom u mraku obojica vodili ljubav, a ona pod uticajem pića i droge nije bila svesna toga – nastavi da govori

Nafiz-paša. – Tako se dogodilo da je Ziha Halimova kći, a Fred moj sin. No, tada se dogodilo da je Halimov otac Šaćir umro, a Halimu je vraćeno imanje u Turskoj i dozvoljeno mu da se vrati. Pošto smo moj otac i ja znali turski, odlučeno je da se ja pojavim kao Halim i postanem bogat, a moj otac da mi bude evropski prijatelj...

– A Haim Nafiz? – uzbuđeno upita Džejn.

– On je nestao... Moj otac zna kako je to izveo... No, što da tajim? Halima više nema, Živeo Halim! Posle sam i ja postao paša, jer su mi pomogli prijatelji umrlog Šaćira Nafiz-paše. Paša je i nešto kao generalski čin i plemićka titula...

– Čitala sam dosta o Turskoj i Istambulu pre nego što sam došla ovamo – reče Džejn.

– Moj otac je sada star i senilan, ali kad smo došli ovamo pre dvadeset i pet godina, umeo je da me uputi kako da povećam bogatstvo i stvorim moćno tajno carstvo. Vladam trgovinom drogama, ali kad zatreba mogu da pripremim svaki atentat. I trgovina ljubavlju je pod mojom vlašću. Povelik broj plaćenih ubica uspešno se skriva i ubija opet zato što su oslonjeni na mene. Trgovina oružjem na tajnim tržištima je pod mojom kontrolom. Novac pristiže i bogatstvo raste – bez tona hvalisavosti, već kao da utvrđuje činjenice govorio je Nafiz-paša.

– Ali kako vas ne otkrije vaša policija, ili čak Interpol i druge tajne službe? – upita Džejn.

– To je nemoguće, jer niko ne zna da sve to pripada mom tajnom carstvu. Nema načina da se dokaže moje učešće u svemu – odgovori Nafiz-paša.

– Ali kako može jedan čovek da vlada tom ogromnom aparaturom?

– sumnjičavo upita Džejn.

– Tajanstvenost... strah... vera... moć... Sve to ubačeno u sistem kome je dat zamah, kreće se po inerciji. Ko izneveri, njega čeka sigurna smrt. Tako su silom straha rasla i javna carstva. Čim je nestajalo straha, gubila se odgovornost i sve je propadalo – odgovori Nafiz-paša. – Za javno vođenje poslova trebalo bi mnogo elektronskih mozgova, na stotine hiljada poslušnih i vrednih činovnika, mnoštvo palata... Ko bi sve to nabrojao! Ovako, inercija zločina i strah vladaju – pokušava da objasni Nafiz-paša.

Džejn se sećala mnogih zločinaca koji su završili na vešalima, pod giljotinom, ili su ustreljeni zato što su hteli da gospodare drugima. Znala je i mnoštvo primera iz istorije, a ludačke ideje Nafiz-paše nisu ni za trenutak dovele u sumnju da baš u njima leži suština opravdanosti Lunovog rata protiv zločina.

»Ovaj nesrećnik, koji sebe smatra gospodarom zločina i smrti, vladarom podzemlja, čak stvarno veruje u moć zla«, pomisli Džejn. »On je umobolnik naročite vrste, koja je vekovima davala diktatore, izazivače ratova i uspešne zločince. To je ludilo udruženo s talentom za nametanje volje i spremnošću da se tuda krv proliva s uživanjem ili, u najmanju ruku, bez griže savesti«.

Toga trenutka Nafiz-paša je bio bliže smrti nego ikad. Džejn je pomišljala da napadne iznenadnim udarcima naučenim od Luna za odbranu od ovakvih zločinaca. Uspela bi da onesvesti i ubije Nafiz-pašu samo da je bila sigurna makar u to da će time oslabiti najveću bandu zločinaca u Istambul.

– Najteže je pitanje naslednika prestola. Njega nemam. Rodilo se dvadeset i tri moja sina i dva tuceta kćeri. No, nijedan sin nije nasledio sposobnosti kakve je imao moj otac i kakve imam ja. A kad bih to mogao da rešim, znao bih da će moje carstvo jačati i kad mene nestane – reče Nafiz-paša kao da pogađa misli svoje zarobljenice. – Lun bi mogao da vlada, ali on je protivnik mojih ideja... Zato neka umre, ali ti ne treba da propadneš. Zašto ti ne bi vladala kao Ruslana? Vladaј i nad Lunom!...

Džejn se seti slike žene u galeriji Topkapi saraja, koja je bila jedina carica što je delila presto sa jednim sultanom i otvorila eru kadinlar sultana, odnosno epohu u kojoj su sultanije igrale vidnu ulogu u politici i imale veliku moć, ponekad veću i od samog sultana, ako je bio slabić po prirodi. Lun je znao priču o neobičnoj sultaniji i obećao je da će joj pričati o ženi čija nesvakidašnja moć nikada nije objašnjena. No, dogodilo se da tu priču Džejn čuje od Nafiz-paše.

– I ona je bila robinja – nastavi on da govori. – Reč je o Ruslani. Nije bila mnogo lepa, ali imala je duge plave pletenice, duboke i sugestivne crne oči mada neupadljiv stas. Bila je kupljena na Vret bazaru, gde su se blizu Bajazitove džamije prodavali robovi. Kupljena je za sultanov harem. Poznato je da je prve dane u haremu provela u očajanju i gotovo poludela svesna da se nikad neće naći na slobodi. Zna se da se u haremima lako gubio život. Sevnula bi sablja nekog evnuha, ili bi u strmi prokop bila bačena svaka na smrt osuđena žena vezana u džak, pa bi skliznula u Bosfor, samo kad bi to sultan pozeleo i naredio...

Pričao je o epohi koja je počela te 1540. godine po gregorijanskom kalendaru, kada je Sulejman Prvi Veličanstveni bio na vrhuncu svoje moći. I dogodilo se da je samo jedan pogled robinje Ruslane, koja je bila dobila ime Hurem, što bi se moglo prevesti kao Radosna, učinio da Sulejman zastane prilikom posete haremu jedne noći. Bio je ušao da sebi izabere ženu za to veče, iako mu je tada miljenica bila Bosfora, lepota kakvih je tada bilo malo u carstvu i koja mu je rodila darovitog sina Mustafu. Pored toga znalo se da mu je ljubimica u haremu bila neka Grkinja. Ipak je svoju maramicu bacio prema Ruslani, odnosno Huremi.

Njihova prva noć bila je neobična, s obzirom da je to bilo doba kada su žene u haremima, presrećne što su izabrane makar za jednu noć, činile sve da usreće gospodara. Međutim, pred Sulejmanom se našla ćutljiva i kao odsutna iz života devojka. Pokazivala je odbojnost prema ljubavnom zanosu i strastima. Sedela je pored njega bezvoljna i nepokretna. Uzbudeni sultan je možda razmišljao da li da pozove glavara crnih evnuha, jer njeno ponašanje bilo je po haremskim shvatanjima uvreda veličanstva. Kolebao se nekoliko trenutaka, a onda rekao:

– Možeš da se vratiš u svoju sobu, ako to želiš...

Ona je ćuteći odmahнула glavom. Sultan nije znao šta da uradi, ili ga je možda sve to zabavljalo. No, pokazao je prema stočiću i upitao zna li ona da igra šah. Ona je ljupko klimnula glavom. Tek u igri otkrila je svoju prirodu veselo se šaleći. Tako je počelo... Posle toga njegova ljubav prema toj ženi skromne lepote bivala je sve jača. Ona je počinjala

da vlada najmoćnijim vladarom tog doba. To nikada nije objašnjeno. Zna se samo da mu je rodila petoro dece: Mehmeda, Džangira, Selima, Bajazita i kći Mirihmah. No, uporedo je uklanjala protivnike: lepu Čerkeskinju Bosforu, majku prestolonaslednika Mustafe, sultan je proterao: svoga miljenika sina Mustafu je proglasio izdajnikom i dao naredbu da bude udavljen, što je gledao iz zaklona; ubijen je i Mustafin sin Murat... Padale su glave protivnika bivše robinje, koja je postala sultanija. Tada je neko iz filijale Đenovske banke u Istambulu pisao o velikom čudu bez presedana u istoriji. Sulejman Veličanstveni uzeo je za ženu robinju iz Rusije imenom Ruslanu... Govorilo se dosta o spektakularnim svečanostima venčanja, ali niko nije znao šta ono može da znači.

Vladala je nad Sulejmanovim srcem, pa tako i nad njim. Istina, istoričari tvrde da je otada Otomansko carstvo počelo da opada. Prvi Huremin, odnosno Ruslanin sin Mustafa je umro, a drugi, Džangir se ubio pored tela svog polubrata, dotadašnjeg prestolonaslednika. Na presto se posle popeo njen sin Selim, koga su nazvali »Ludi«...

– No, sve ostalo za nas nije važno. Ističem samo to da je jedne noći Sulejman Veličanstveni postao rob svoje robinje. Tako i ja, gospođice Džejn, od trenutka kad sam vas video vaš sam rob – Zaključio Nafiz-paša svoju priču neočekivanim izjavom ljubavi.

Džejn je time bila privremeno iznenađena, ali trenutak kasnije zaključila je da konačno nema sumnje u to da je ovaj čovek lud. Ili možda ona nije mogla da shvati njegovu demonsku prirodu?

– Imate li negde sto sa šahovs-

kim figurama? – okrenu na šalu Džejn.

– Možeš da se vratiš u svoju sobu – prede odjednom na turski Nafiz-paša.

Džejn ga je razumela, ali je ćutala. Ćutao je i on neko vreme, a onda ustade i reče:

– Gospođice Vittington, razmišljajte o svemu...

A onda opet sede.

– Otkriću vam još nešto – nastavi on da govori. – Našli smo vaše mikro-radio-spralice. Ispitao ih je jedan električar velikog znanja, ali tek pošto je možda zbog pogrešnog rukovanja, primopredajnik prestao da radi. U njemu je bio ugrađen deo za samouništenje...

– Da, trebalo je znati s tom spravom – osmehnu se Džejn. – Svi Lunovi radio-uređaji doručeni su njegovom rukom i mogu da koriste samo onome koga u tajne te tehnike uputi njen tvorac...

– Ali vi ste upućeni – primeti s prizvukom pretnje Nafiz-paša. – I mora da znate gde se Lun može naći ili kako da se stupi u vezu s njim... Razmislite o svemu.

On opet ustade, poljubi joj ruku i uputi se ka zavesi, iza koje nestade. Džejn htela da pogleda kakav je prolaz tamo, ali evnusi se pojaviše.

Da se nalazio u Londonu, Lun bi mogao da prati sve što emituju podmetnute »stenice«, jer njegovi uređaji za snimanje svih emisija po karakteristikama mikro-otpremnik i primopredajnici sa širom skalom talasnih područja to su uvek omogućavali. Ali ovde u Istanbulu, gde je tek stvorio jedno skrovište, bilo je to mnogo teže.

Najviše je tražio emitovanje na talasu onih mikro-otpremnik koji su bili izdvojeni samo za Džejn. No, ćutanje njenog primo-predajnika moglo je da znači samo da on više nije u njenim rukama, pa je nastupilo samouništenje uređaja. Lun nije dozvoljavao sebi da misli na mogućnost da ona više nije živa.

Očekujući veče Lun je pratio emitovanje onoga što se događalo oko Zihe Kaun Mil i Rete Hadli. Mnogo toga bilo mu je nerazumljivo jer policajci su odbijali i zabranjivali svaki razgovor. Onda se iz onoga što je doprlo s Lunu nepoznatog mesta moglo zaključiti da su neki ljudi preuzeli otete devojke.

– Vezaćemo vam oči, bolje je da ne znate gde ste bile – reče, Lunu nepoznati, muški glas.

– Dakle, vi ste taj podlac koji je i pre i sada izdao moga brata i mene, Durzad-beže?! – iznenađeno reče Ziha Kaun Mil.

– Ja samo pokušavam da vas spasem od najgoreg – odgovori Durzad-beg. – Meni je naloženo da vas preuzmem od policije i odvedem na izvesno mesto. Tamo će vas preuzeti neko drugi...

– Sve su to laži! – glasom koji je otkrivao da se jedva uzdržava od plača izazvanog ogorčenjem i bespomoćnošću uzviknu Ziha.

– S takvom lepotom vama će uvek biti dobro. Samo da ne srljate u opasnosti pružajući otpor, jer kazne mogu biti bolne – odgovori Durzad-beg.

To je bilo sve što je Lun saznao i moglo je da mu koristi jedino spominjanje imena Durzad-bega. Vreme do noći iskoristio je da pokupe mnoštvo elektronskih i radio-delova i uređaja, zbog čega je morao da prelazi u Galatu i da krstari starim delom Istambula. S vremena

na vreme je slušao emitovanje podmetnutih mikro-otpremnik. Po onome što je dolazilo s mesta gde su se našle Ziha i Reta zaključio je da su smeštene jedna uz drugu. Špijunka više nije skrivala svoju istambulsku misiju već je namerno govorila Zihi o tome da u slučaju uspešnog bekstva, ili neke mogućnosti da se posluži telefonskom vezom, pozove Generalni konzulat Velike Britanije i zatraži vezu sa gospodinom Kudvortom i da mu sve ispriča.

– A ko je taj? – pitala je Ziha.

– To ni ja ne znam. Možda ne znaju ni u konzulatu, već samo uspostavljenu telefonsku vezu prepoje na radio-prenos. Znam da imaju takve mogućnosti – odgovori Reta Hadli.

– Sada više nikom ne verujem – reče Ziha. – Ja sam tražila oca, koji je u Londonu nosio ime Halim Hafiz. Posle svega počinjem da verujem kako su napadi na mene i brata počeli baš zbog toga. Ali zašto? Postoje li neprijatelji moga oca? Jesu li oni Ubili Freda zato da se osvete Halimu Nafizu, ili da ga ucenjuju?... Lutam u mraku i tami zla. Preživela sam tragediju smrti svoga brata, a sada sam se našla u ropstvu.

– I ja sam doživela izdaju – s ogorčenjem reče Reta. – Možda sam i sama kriva što sam verovala policijskom majoru Zijareku... Ne poričem da sam pokušavala da ga prevarim, ili iskoristim njegove mane, pa tako otkrila celu svoju grupu. Sada me uzalud čekaju dva naša agenta.

Taj razgovor prekinuo je prvo evnuh, koji je svojim oskudnim engleskim rečnikom uspeo da im objasni da će morati da se pripremi za izlazak pred »velikog gospodara«. Ućutkao ih je kad su poku-

šale da saznaju gde se nalaze i ko je veliki gospodar. Posle su došle robinje, koje su ih kupale, mazale mirisima i oblačile razgovarajući o svemu na turskom, pa je Lun i to razumeo.

– Posle večere, ponovo ćemo ih pripremati. Kod gospodara ih vode kasnije. – Možda tek pred ponoć – reče jedna.

– Da li si ga kada videla? – pitala je jedna od robinja.

– Nikada... A ne znam – odgovori druga. – Provela sam po nekoliko noći s nekim starcima. Svega jednom vodili su me kod nekog sredovečnog i lepog efendije, ali me nije hteo...

Devojka je zatim pričala da je po kazni bila džalfara u ćerhani. No ni tamo nisu bili zadovoljni njom, pa je vraćena u harem da posluži druge žene. Posle toga ona upita:

– Zar nikad nisi uspela da čuješ ko je gospodar?

– Hoćeš li da se nademo u vreći na dnu Bosfora? – odvrati druga pitanjem, ali onda kao da ne može da savlada svoju govornost nastavi: – Tek od sinoć se znamo, a ti bi već htela da znaš sve što ja znam i o čemu ne smem da izgovorim ni jednu reč.

– Nas dve smo u istoj nesreći. Ja moram s nekim da govorim...

Znam... I ja želim to isto, ali kazne su teške. Bila sam data nekom suludom starcu, koji ima mnogo godina, ali svakako više od osamdeset. To se smatralo kaznom. Taj izlapeli, ludi starac me je svlačio i satima pipao po mom telu izgovarajući nerazumljive strane reči. Ponekad je govorio i na turskom. »Ja nisam Nafiz-paša, a on jeste!«, rekao je jedne noći i razjaren po-

čeo da me davi. Jedva sam se spasla...

Od svega što su izgovorile možda je moglo da znači nešto spominjanje Nafiz-paše Lun dobro zapamti to ime.

Posle je krenuo ka skloništu u Azimkar Sokaku. Kad je stigao u onaj deo kuće koji je bio dostupan posluži, Lun zaključi da su bogate nagrade ubrzale uređivanje. Stvorena je udobnost u tri spavaće sobe, a funkcionisala su kupatila, dve kuhinje i klimatizacija. Prostrani salon je još bio nezavršen, ali trpezarija je blistala od novog posuda na policama i u vitrinama prema istambulskim navikama. Telefon je radio.

Lun leže da se odmori posle dugog pešačenja i prekopča tek instaliranu telefonsku vezu na telefon uz postelju u svojoj spavaćoj sobi. Pozva vozača taksija i kaza mu gde da sačeka njegovog prijatelja koji će stići na pristanište ispred Rih-tim čatezija u Galati, pa da ga doveze tamo gde ovaj naredi. Lun još nije bio poverio svom novom prijatelju i vozaču Almasu Jahjiju gde stanuje, odnosno gde je novo skrovište. Za takvo poverenje prema nekom čoveku trebalo je da prođe mnogo vremena i da se nakupi mnoštvo dokaza o vernosti i čvrstini.

– Ethem Keprili se oporavio – radosnim glasom zaključi razgovor Jahji.

– To me raduje. Možda će nam njegova pomoć zatrebati – dodade Lun i prekide vezu.

Posle toga on je slušao optremanje sa »stenice«¹ prikačene onom čoveku koji se susreo sa Retom Hadli na pločniku Kapali Čaršije.

–... Čekaćemo – čuo se nečiji glas.

– Ali i mi smo u opasnosti, Devone – reče drugi. – Odmah moramo javiti Kudvortu, ili ko li je taj tajanstveni šef, da je ona nestala.

– Onda da pozovemo konzulat? – reče Devon.

Ono što je dalje čuo Lun, već mu je bilo poznato, pa na komadu papira napisa: »Probudi me kad doćeš! D«. Znao je kojim ulazom će se Makferson poslužiti, pa nasred hola stavi jednu stolicu i vidno istače papir s porukom. U salonu nađe kutiju s ekserima, pa uze jedan, pa njime učvrsti papir s porukom.

Bilo je čudno kako mu je tako brzo pošlo za rukom da se prepusti okrepljujućem snu u to za spavanje neuobičajeno vreme prvog sumraka.

VI

Bukader mu muka i ukubeta, tako su mi zgazili ponos da bih ođalamio i samoga sultana! – gundao je Samjuel Makferson čim je probudio Luna.

– Nema više sultana – smejao se Lun.

– Ali ima mušira, paša i bimbaša, od kojih je neki kriv za nestanak naše Džejn – dodade Makferson u želji da pokaže kako i on zna poneku tursku reč.

– Kako samo pogadaš?! – tobože začuđeno primeti Lun. – Od jednog bimbaše noćas treba da počnemo. No, sve je nerazumljivo. Ovde nije kao u Londonu, Njujorku, ili

1. Bukadar – mnogo (tur.) 2. Ukubet – nesreća (tur.) 3. Mušir – vojvoda, vrhovni zapovednik; paša – general i plemićka titula; bimbaša – major (tur.) 4. Hirsuz – lopov, bestidnik, razbojnik (tur.).

Parizu, pa da čovek razaznaje ko je od koje vrste ljudi...

– Ima ovde i onih iz Londona i s kraja sveta – upade Makferson, koji je na svom brodu pratio sve što su emitovali Lunovi mikro-radio-uredaji uz pomoć modulatora, što je sprečavalo da iko drugi čuje i razume ono što je ličilo na čudne radio-smetnje.

On ispriča Lunu da je zapamtio imena koja zvuče kao engleska.

– Sada se već sakupilo prilično raznih imena. Od turskih izdvajam Zijareka, Durzad-bega, Kurtiza i Kamakčija, a od engleskih Torna, Kudvorta i Lengriša... – počeo Lun da objašnjava gde on misli da se može naći trag do Džejn Vittington.

– Pa što ne krenemo, milion mu hirsuza? – pitao je s nestrpljenjem stari mornar.

– Hoćemo i to odmah – odgovori Lun. – No, prvo da se dogovorimo da pred drugima ne spominješ turske reči, jer one u svim dijalektima i grupama ne znače isto... –

– Dobro, milion mu džamija! – odgovori Materson.

– Uh, samo ne psuj njihove bogomolje! – uzviknu Lun. – Zar ti je ponestalo tvojih dobrih, starih mornarskih psovki?

– Nije, Neptuna mi s krnjim trozupcem! Nek davo nosi jednooke gusare! Čini mi se da smo nasukani ovde kao kitovi u plicaku... – gundao je mornar ustajući.

Lun to prekide pitanjem:

– Jesi li doneo s broda sve što smo se dogovorili?

– Sve je tu. Mislim da bismo se s tom snagom eksploziva probili do Košikčija i do...

– Ne pomišljaj na taj dijamant, jer odavno si pošten mornar – osmehnu se Lun.

– Ja bih to samo da ih kaznim što su nam oteli Džejn – pokuša da se opravda Makferson zbog svoje »grešne« pomisli.

Lun razgleda torbu s predmetima, koji kao da su bili pokupljeni iz džepova običnih ljudi. Bilo je tu kutija cigareta, upaljača, olovki, kutija s lekovima, novčanika i predmeta nevinog izgleda, ali sve to bila su moćna oružja ili spremišta snažnih uspavljujućih sredstava, droga i mikro-radio-uređaja.

– Ipak smo siromašni ovde u Istambul – zaključio Lun.

– A pesnice? Neka se jednom vidi da nema ništa bez dobre pesnice, pa neka pucaju rebra pasjih sinova – odgovori Makferson.

– Da, tu su i pesnice – reče Lun.

– A sada da se dogovorimo o svemu za ovu noć...

On povede mornara k stolu gde je bio otvoren plan grada, na kom pokaza gde se može naći koji od onih čija imena znaju, pa zaključio:

– Da nam se ne žuri, trebalo bi početi od Tuncela Kurtiza, trgovca iz Kapali Čaršije, jer on je, izgleda, u dobrim odnosima i sa policijom i sa otmičarima. Preči put vodi od bimbaše Zijareka.

– O, Osmane ćelavi!... Ne bih voleo da sam u tvojoj koži. prokleti morski krastavče! – dodade Makferson.

Lun proverio hvataju li njegovi novi radio-uređaji emitovanje neke »stenice« i otkrio da samo od Lengriša dopiru razumljive reči. On je sa Tornom igrao karte uzgred razgovarajući o tome da je Reta izgubila svaki smisao za disciplinu, osim ako joj se nije dogodilo neko zlo.

– Žena s onakvom spoljašnošću će se probiti i kroz sam pakao, jer

zbuniće sve crne davole – govorio je Torn.

Lun uključi snimanje svega što emituje taj jedini mikro-otpremnik, jer ostali su ćutali. Bilo je jasno da ni odeća koju su na bazaru imale Ziha i Reta, više nije tamo odakle se nešto čuje. Lun se odluči da se posluži telefonom. Pozva policiju i traži vezu s majorom Zijarekom. Rekoše mu da je otišao i da se s njim ne može stupiti u vezu, sem ako ga traži neko od popisanih ličnosti.

– Kažite nam svoje ime – zahtevao je dežurni policijski oficir.

– Moram ga naći što pre. Recite mu da ga hitno traži Tucnel Kurtiz – odgovori Lun.

Potrajalo je dok se začu odgovor, jer verovatno je Zijarekov oficir na neki način proveravao važnost poziva od strane Tuncela Kurtiza. Konačno on reče:

– Vama mogu da kažem da će večeras biti u »Karavansaraju«. Tamo ga znaju i mogu vam ga pozvati, jer mu je rezervisan sto za večeru s prijateljima.

Lun zahvali za obaveštenje zadovoljan njime, jer je srećna okolnost bila da je i on jednu noć proveo u tom noćnom lokalu u Galati. Imao je i belešku s brojem i adresom lokala, pa reče Makfer-sonu:

– imamo i mrvicu sreće, jer izgleda da će nam se dati prilika da čekamo uz dobru večeru i osrednji program.

– Čim se sastanem s tobom, odmah mi je bolje – zaključi stari mornar uzimajući jednu od dve torbice koje beše doneo s broda. – I, vidiš, nije loše to što sada i muškarci nose torbice o ramenu, na šta su nekad imale pravo samo žene.

Lun iz svoje torbice uze tanak, lak pištolj. odnosno oružje koje je tako izgledalo, pa ga smesti pod pazuhu. Međutim, bilo je to mnogo strašnije sredstvo za borbu, jer imalo je užljebljeni metalni lanser minijturnih raketa. Bilo je takvih koje deluju kao ručne bombe i onih koje su mogle da probiju oklop, ali i takvih koje su oslobađale tečnost koja se trenutno pretvarala u uspavljajući gas... Možda je samo Lun znao sve mogućnosti svog »lakog« oružja snažnog kao moderni bestrzajni top.

– Ja ću ipak radije poneti svoj kolt – reče mornar. – Ali tu je i nekoliko onih stvarčica od čijih eksplozija se i zemlja trese kao za vreme bombardovanja iz vazduha.

Nekada su to bili prilazi sultanskoj prestonici Turske, gde su odse- dali trgovački karavani prevezeni ladama iz Azije, ili pristigli iz pravca Jedrena i Evrope. No, vremenom su te prostore osvajali novi, moderniji delovi Istambula, čije ime se nametnulo celini. Nekad je Galata bio zaseban grad, koji je počeo naglo da se širi duž Bosfora i ka uzvišenjima Okmejdana. I što se više širio, sve više je smatran samo delom Istambula. Tome su doprineli mostovi na Zlatnom Rogu, odnosno Halik Golu, Kružni put od Mramornog mora, pa preko novog, trećeg mosta na Zlatnom Rogu i novog mosta, koji je povezao Evropu i Aziju, učinili su da i azijski Iskidar postane samo deo Istambula. Mnogo brzih brodova preko Bosfora još uvek su dopunjavali veze kojima su nekadašnji gradovi oko moreuza srastali s gradom koji je nosio ime vizantiskog cara Kon-

stantina. Tako se u svetu Istambulom smatra megalopolis koji se proteže s obe strane moreuza gotovo do Crnog mora. Sve je to postalo celina, a ostala su samo imena.

Tako je ime »Karavansaraj«, preuzeto od svratišta u kome su se mogli nahraniti i konji i ljudi, sada nosio noćni restoran s varijetskim programom. Velike grupe stranih turista dolazile su ovde da isprobaju mnoge turske specijalitete ali i da vide program s nostalgичnom atmosferom Orijenta. Središnji deo restorana, nezauzet stolovima, već pri početku služenja večere, podizao se do visine ramena gostiju, koji su tu sedeli za dugim stolovima. Nekoliko loža i manjih stolova bilo je namenjeno manjim grupama, parovima i pojedincima.

Dobar bakšiš pomože Lunu da on i Makferson dobiju malu ložu baš naspram onog dela poda koji poče da se diže i pretvori se u podijum za izvođače programa.

— Sada treba otkriti gde sedi i ko je Zijarek — reče Lun sipajući sebi vodu, dok je Makferson odmah probao dobro grčko vino.

— Zašto nisi tražio da ti opišu sina otrovnice? — upita Makferson i zato ga Lun s čuđenjem pogleda.

— Malo ti je rogobatno to »sin otrovnice«, ili hoćeš da turske reči na silu strpaš u engleske.

— Osmah je na turskom mladunče zmije — odgovori Makferson. — No naš Osman nije baš mladunče. Pa kad može da se kaže zmijski car, onda dopusti da ja kažem zmijski sin za tog ćelavog bimbašu.

Tog trenutka mlad kelner donese prvo predjelo, i kako beše čuo šta nezgrapni mornar kaže, s ljubaznim osmehom na licu šapnu:

— Niko ne voli efendiju Zijareka, ali niko ne treba da ga uvredi. Ako

vas je čuo, gledajte da što pre nestanete odavde.

— A kako bi on mogao da nas čuje? — takođe šapatom upita Lun.

— On je u loži do vas — dodade kelner.

Zavesa lože služila je više da označi bolji položaj, ili višu klasu mesta u dvorani, jer bila je povučena. Ipak, jednim krajem je Lunu i Makfersonu zaklanjala čoveka koji je tamo sedeo, pa zato Lun upita:

— Kako izgleda?

— Lako ćete ga prepoznati, jer je jedini u celoj dvorani ošišan do kože, iako nije ćelav, kako gospodin misli — odgovori kelner pogledavši Makfersona.

Lun spretno gurnu u svoju salvetu najkrupniju tursku novčanicu koju je imao, pa reče:

— Hvala vam zbog vaše dobrote. I promenite mi salvetu.

Kelner beše video gde se našla ona novčanica, pa na turskom zažele gostu da živi hiljadu godina, a zatim odnese skrivenu napojnicu. Lun je razmišljao kako da Zijareku prikači »stenicu«, kako bi od tog trenutka mogao da čuje šta govori taj čovek od koga je Lun počinjao svoj obračun s otmičarima. Slučaj mu pomože jer Zijarek ustade i pode ka holu pa Lun pode za njim. Pratio ga je do vrata restoranskog biroa i tu ga prestiže. Kao da je već pijan, Lun posrnu i dotače policijskog oficira, koji ga zburado i iz sve snage odgurnu gledajući ga očima stare, ljute otrovnice.

— Bog je veliki... Kriv sam, gospodine... Milost grešnome meni... — pijanim glasom govorio je Lun povlačeći se unatraske.

Major Zijarek se zadovoljno osmehnu, ali ne reče ništa, već uđe u biro kao da je njegov. No, sada je Lun već čuo svaku njegovu reč, jer

je kao vlas kose tanak provodnik spajao slušalicu skrivenu u njegovom uhu i primopredajnik u džepu. Lepo se čulo kako Zijarek naredi nekome da izađe dok on završi telefonski razgovor. Hotelski službenik izrazi svoju poniznost i oduševljenje što može da bude na usluzi.

– Ovde je Zijarek – čulo se kako govori, ali Lun nije dobro razumeo reči njegovog sagovornika, jer zastareli telefonski uređaji nisu davali dovoljno jak zvuk preko slušalice da ih čisto prenese mikrootpremnik. – Je li me ko tražio?... Pa šta je hteo?... A, tako... Dobro, noćas nikome više ne kazujte gde sam, jer su oni s kojima želim da se nađem već ovde.

Malo kasnije Zijareku je uspelo da uspostavi vezu sa Tuncelom Kurtizom. Pitao ga je zašto ga je tražio, ali po daljem razgovoru Lun zaključuje da Kurtiz poriče.

– Ja ti verujem... Ne treba da se kuneš... To nešto znači... Ja sam s Durzad-begom, pa dođi i ti, ali povedi i jaku pratnju zaključuje major Zijarek.

Zvao je i treći put, pa naredi nekom Zejnilu da dođe pred bar i doveze oklopna luksuzna kola i povede dva svoja čoveka, pa zaključuje:

– U moje ime naredi policijskom vozaču, koji je gore na rezervisanom parkingu, neka se vrati u upravu. Dok me čekate, dobro pazite šta se okolo događa, jer neko me je tražio u upravi policije lažno se predstavljajući. Može da bude kakve zasede.

Posle tih razgovora Zijarek se vrati. Prolazeći prepoznade Luna i zastade pa se nađe nad sto i reče:

– Ja sam major Zijarek iz uprave policije.

Makfersonova ogromna pesnica beše na stolu, pa se steže i kao da

postade još veća. No, Lun ga gurnu kolenom, a Zijareku odgovori, još uvek pijano zaplićući jezikom:

– Binler jaša!... Ja... grešnik... zovem se Adil Kalvas... Tu sam s prijateljem iz Njujorka... On, je valjda ste čuli, slavni bokser Slim Siler. Sada je izvoznik. Ne zna turski...

Govoreći Lun namignu.

– Čekaj! Ime ti je je tursko, a prezime grčko – sumnjičavo primeti Zijarek.

– Grčko, gospodine, da... Moj otac je mislio da će mi to ime koristiti u poslovima... I jeste, gospodine... Sedite, aga, ako mi opraštate što sam malo onako... – odgovori Lun.

No, tada na podijum stupi igračica trbušnog plesa, čije izazovne obline i vatrena igra privukoše pažnju prisutnih. Zijarek odmahnu rukom i ode u svoju ložu.

Kad završi igru, devojka se spusti s pulta i pođe prvo u Zijarekovu ložu. Videlo se kako joj on stavlja nekoliko novčanica u prsluče. Njegov primer sledili su mnogi gosti. Tek kad je obišla dvoranu, stiže pred Luna i Makfersona. Makferson mahnu po vazduhu novčanicom od deset dolara pa, kao da izvodi mađioničarski trik, jednom rukom stavljaajući novac u njeno prsluče, a drugom je milovao njeno ustreptalo bedro. Lun baci pogled ka susednoj loži strepeći da mornarova šala ne bude izazov za moćnog policajca. Iznenadi se što se ovaj zadovoljno smeje i s odobravanjem tapše igračici. No, trenutak kasnije sve mu je bilo jasno, jer čuo je kako major dvojici svojih prijatelja kaže:

1. Adil – ime koje znači pravedni (tur).

– Od toga što dobije, ponešto pripadne meni, a to što ima sve je moje.

Nastade smeh kao da je smislio najbolju šalu godine. Njegovi prijatelji su možda to i shvatili kao šalu, a možda su znali da Zijarek preko svojih ljudi ubira neku vrstu danka od mnogih poslova u Istambul.

Program i večera bili su na istom nivou, ali niko zaista nije imao razloga da se požali. Program je umnogome izgledao čedan i samo dosta vedar, ali igrači i pevači su uspevali da diskretno ukažu na ono što je erotično i izazovno. Pevači su obradovali grupe turista, kojih je bilo iz Francuske, Nemačke, Italije i sa Balkana, izvodeći njihove pesme na tim jezicima i birajući najomiljenije. Razvijala su se i kola, ili su grupe istrčavale na podijum i izvodile svoje narodne igre. Stvarala se neka čudna bliskost svih posetilaca i sa izvođačima programa i međusobno. Veselje je bilo na vrhuncu, iako pri kraju.

– Uvek im uspe – reče Zijarek.

– Mene malo rastuže ovi dečaci – reče čovek s bradicom i brkovima uredenima na način koji je bio u modi pre gotovo čitavog veka. – Njih obožavaju »svileni«, ali ni meni nije neprijatno da ih gledam. A zaista nisam od »onih«...

– Znamo se odavno, Abaze. I jesi pravi Abaz. Priznaj da imaš tajni harem – vedro reče treći.

– Starim, Durzad-beže, starim... A da volim žene, to je istina. Ti znaš da sam se nedavno vratio iz Londona. Eh, sada tamo ima žena sa svih strana sveta.

Neko vreme bili su zauzeti posmatranjem programa, pa dok su tri

nove igračice obilazile goste, Lun je čuo kako Durzad-beg pita:

– Možemo li šta razgovarati ovde, ili ćete svratiti do mene?

– Daleko stanuješ – reče major Zijarek. – Pozvao sam da se malo proveselimo, a onda ćemo k meni na razgovor.

– O čemu? – upita Durzad-beg.

– Svi smo pozvani za sutra naveče, zar ne? – reče major Zijarek.

– Ja jesam – odgovori Durzad-beg.

– Ne znam kud ste vas dvojica pozvani, ali i ja jesam negde. Imaću čast da budem gost Nafiz-paše – reče Abaz, čije prezime Lun još ne beše čuo.

– E, o tome da porazgovaramo, dragi gospodine Gulšehri – reče Zijarek. – No, ovde ćemo da se dogovorimo samo o tome kako da se obezbeđujemo.

– To je za duži razgovor – primeti Durzad-beg.

– Onda krenimo. Povešću i vas, a vi pošaljite kući svoje automobile. Imao sam razlog da pozovem svoje momke s oklopnim kolima, jer neko se poslužio imenom čoveka koji radi i za mene i za tebe, Fikrete. Zvao sam ga i on kaže da nije zvao policiju i da nije tako glup da me ometa kad nisam na poslu – ispriča major Zijarek.

– Valjda te ne traži Lun, kralj ponoći?! – nasmeja se Abaz Gulšehri.

– To baš i nije smešno. I sami znate da je taj razbijač u Istambul – primeti Zijarek.

– Ovo nije London i on ovde ne predstavlja ništa – reče Durzad-beg.

– O tome imam malo drugačije mišljenje. Razgovaraćemo – sad bez imalo smeha dodade Abaz Gulšehri.

1. Abaz je ime, a znači i lav (tur.)

Oni poustajaše, a Lun sačeka da se nađu naspram njegove lože, pa propusti Zijareka, a onda se brzo nađe između Abaza Gulšehrija i Fikreta Durzad-bega. Veštinom najboljeg mađioničara on im prikači mikro-otpremnik i brzo dade znak Makfersonu, koji beše krenuo da ga sledi.

— Ostaćemo još malo, jer oni treba da se sporazumeju sa svojim vozačima i da se smeste u neka velika i luksuzna kola ojačana oklopom... — počeo Lun i objasni Makfersonu šta se dogodilo i kako je policijski major Zijarek odjednom postao oprezniji.

— Pa zar nije najbolje da ih udesimo još ove noći, dok su zajedno? — upita Makferson. — Mislim da oklop automobila nije nepremostiva prepreka da se napadnu ta tri čoveka.

— Verujem da bismo uspeli, ali bolje je da poslušamo šta govore i da ih pratimo kad sledeće veče krenu ka Nafiz-paši. Mnogi znaci govore da je to krupnija riba od ovih pirana ovde — objasni Lun.

Kad malo kasnije krenuše ka izlazu, Lun i Makferson se u gornjem holu, koji je izvodio na ulicu, nadoše u gomili ljudi koji su kupovali fotografije snimljene te noći u restoranu. Nije bilo gosta koji nije našao svoju i fotografiju svog društva, najčešće uz igračice dok su one bile među posetiocima. Istina, mnogi nisu kupili fotografije, ali snimateljima se isplatilo, jer cena je bila prilagođena njihovom iskustvu.

— Evo i nas dvojice — smeja se Makferson držeći u ruci fotografiju na kojoj se lepo videlo kako on jednom rukom daje bakšiš, a drugom miluje obline izazovne igračice.

Međutim, Lun kupi fotografije na kojima su bili Zijarek, Gulšehri i Durzad-beg.

Odmah zatim požuriše ka mestu na kome su ostavili Almasa Jahjija s napomenom da tu ostavi automobil, a da vreme do ponoći provede kako zna, jer je za hitne slučajeve i Lun imao rezervne ključeve automobila. Sve vreme Lun je igrao ulogu pripitog čoveka, ali je motrio na sve strane. Uskoro ugleda veliki japanski automobil u koji su ulazili Zijarek i njegovi gosti. Sa strane su stajala dva uniformisana policajca s kratkim mašinskim puškama u rukama.

— Ona kola da pratiš, Almase, ali dobro pazi kako to činiš, jer nešto sumnjaju — reče Lun vozaču taksijsa.

— Taksi im neće biti sumnjiv, jer jedan policijski major teško da bi posumnjao u nekog od nas, koji smo zavisni od njegove volje. Svi znamo da policijske sluge uzimaju deo naših zarada, a ipak neki vozači taksija su i policijski doušnici — pričao je Jahji pošto su već krenuli.

Kako su govorili na turskom, Makferson upita:

— Šta kaže, svih mu taksija na svetu, ili makar ovih od Crnog do Mramornog mora i na obalama oba kontinenta? — upita Makferson.

Vozač se nasmeja i na slabom engleskom reče:

— Ja ne polis agent... Oni misle samo... Ja fer boj!

— Čuo si sada — nasmeja se i Lun. — Govorio je da njegov taksi neće biti sumnjiv, iako se nekih vozača treba paziti, ako čovek nešto krije od policije.

— Bravo! — uzviknu Makferson i potapša vozača po ramenu, zbog

čega automobil gotovo slete s kolo-voza.

U to doba noći vozila na ulicama je bilo mnogo manje, iako je grad i tada živeo čudnim životom. Na mnogim mestima trgovci bez trgovačkih dozvola iznosili su krijumčarenu i kradenu robu. Zverali su i osluškivali neće li se odnekuda pojaviti policijski automobil pa da munjevito skupe svoje vreće i podloge za izlaganje bezvredne robe i nestanu u mraku. Sve to omogućavalo je da se Jahijev taksi kreće brzo, ali i da ne padne u oči pri stalnom praćenju policijskih specijalnih kola.

Tako prodoše ispod ogromnog Kulaksiz groblja, koje je na tom delu odvajalo nova naselja iznikla iznad starih dvoraca, kula i kejova uz Zlatni Rog. Konačno se nadoše u Haskoju i uskoro se na kraju Harab Česmi prekidoše nizovi zgrada, pa skrenuše na gotovo pustom putu, koji je vodio do visoko postavljene Pijal-pašine džamije, čije visoko minare je bilo osvetljeno ven-
cem sijalica.

Sve vreme Lun je slušao razgovor tri čoveka u ogromnom policijskom automobilu, ali oni, valjda zbog prisustva vozača i pratilaca nisu govorili ni o čemu važnom. Zato mu je bilo lakše da na planu grada prati dokle su stigli. Sada ugleda praćena kola kako skrenuše na uži put, koji se prema planu grada nije dalje nastavljao.

– Ne skreći za njima – reče Lun.
– Produži još stotinak metara, pa pogasi svetla i nađi pogodno mesto na kom bismo mogli da se zadržimo neprimećeni.

– Ovde vlasti raskopavaju kanale oko puta da se ne može svraćati u šiblje i šumu – reče Jahji. –

No, ljubavni parovi uvek nađu način da kanal zatrpaju i prođu.

– Šta kaže? – upita Makferson.

– Ljubav... Ima i Istambul automobil-seks – pokuša da sam odgovori vozač taksija. – Tuda... tajna ljubav... Ima šuma...

– Bolje da ja ne pitam, a ti da ne govoriš engleski, milion mu zaljubljenih automobila, jer tako izgleda ono što mi ti pričaš – smejao se Makferson.

Vozač nađe mesto na kome je bilo moguće preći već zapušteni odvodni kanalčić, pa iskošenim prosekom zakloni taksi među drveće.

– Čekaćeš nas ovde – reče Lun vozaču taksija. – Mi ćemo malo da osmotrimo pravac u kome se Zijarek odvezao.

Kad preko blage strmine obrasle šibljem ukoso predoše do onog slepog puta, otkriše da on vodi do nekoliko velikih, lepo uređenih i parkovima okruženih kuća. Štitili su ih zidovi visoki toliko da čovek preko njih ništa ne vidi, a na njih su se nadovezivale metalne ograde tako kovane da ukrasni ornamenti služe i kao bodljikava prepreka. Vrhovi ograde, slični vrhovima kopalja, bili su gusti i izgledali nesavladivi. Lun i Makferson držali su se desne strane puta koristeći se zaklonima drvoreda visokih stabala, koji su smanjivali vidljivost i pored mesečine.

Kroz ornamente jedne bogate i vrlo visoke kapije oni ugledaše policijski oklopni automobil.

– Možda negde stoje i stražari – šapnu Makferson.

– Bimbaša ipak nema takvu vlast i moć da ga stalno čuvaju policajci – odgovori Lun. – No, ako su tačne neke moje pretpostavke, mnogi od njih čine to po svojoj volji i tajno... Ipak, o svemu ćemo ra-

spravljati drugom prilikom. Ja ću poći levo, oko ogradnog zida, a ti poći desno. Ako ne budemo mogli da se sastanemo tamo negde s druge strane Zijarekovog poseda, onda ćemo se vratiti ovde. I ti treba da pratiš emitovanje podmetnutih otpremnika. Pazi i na signal mog primopredajnika, a ja ću činiti isto.

– Ako važi stari način rada, ja treba da vidim ima li pogodnog mesta da preskočimo i uđemo – primeti Makferson.

– Baš to, Same. I da upoznamo okolinu, ako poželimo da se ovde vratimo – šapnu Lun i nečujno utonu među drveće.

Nije prestajao da prati svaku reč izgovorenu u obližnjoj kući gotovo dostojnoj da se nazove dvorcem.

Bujur! – reče domaćin kad se nađe. – Posle svega nije mi lako da otkrijem kako da vas ugostim u svom domu.

Tada se pojaviše dve devojke u prozirnim šalvarama i stadoše da dobiju naređenje.

– One su tu da ponude goste – reče Zijarek tiho da one ne čuju. – Ako vam se dopadaju, možete ostati da prenoćite s njima.

– Moje srce me opominje sve češće da ne preterujem u zadovoljstvima – osmehnu se Abaz Gulšehri.

– Obe su lepe, ali želim da stignem kući, jer neko me čeka... A i moje godine... – dodade Durzad-beg. – Dovoljno je to što ima oraha i lešnika u zdelama i neka donesu tonik i limunadu.

Devojke poslužiše i izadoše, a major Zijarek počeo:

– Tri ovakva prijatelja ne verujem da su se skoro sastala u Istambul...

– Nismo se sastali ovako kasno bez krupnog razloga. Da počnemo

otvoreno i neposredno. Domaćin si i govori prvi – reče Abaz Gulšehri.

– Pravo kažeš – osmehnu se Zijarek. – No, pre svega moramo jedan drugom dati reč da, bilo da se složimo, ili ne, sve što se noćas ovde izgovori ostaće tajna zauvek. Nema četvrtog kome bismo i reč poverili.

– Jesmo li sigurni da se naš razgovor ne snima na magnetofonsku traku? – upita Gulšehri.

– Eh, stari špijun! – nasmeja se Zijarek. – Mi jedan o drugome znamo dovoljno da niko ne bi želeo da igra prljavo, jer to bi bilo suviše opasno.

– Opasno je i što smo se sastali – primeti Durzad-beg.

– Znam, trebalo je da izvestimo nekoga... No, baš zbog toga što nas pritiska ta moć, što nismo gospodari svoga života, treba da razgovaramo.

– Treba! Ja sam za to da se združimo i pomažemo dok dišemo – odlučno reče Abaz Gulšehri.

– Prihvatam! – uzviknu i Durzad-beg.

– Onda će svako sam o sebi izneti istinu, a ja ću prvi. Pre toga otkriću vam ono što drugome nisam, jer sad vas ne bi bilo – nastavi major Zijarek. – Ja sam Turčin, a vas dvojica niste, ali jeste pravoverni. Alah ekber!

Oni ga ledeno pogledaše, jer nisu slutili da to policajac zna o njima.

– Kako misliš to da ja nisam Turčin? – oprezno upita Durzad-beg.

– Ispričaćeš to sam – odgovori Zijarek. – Ja ću o sebi. Izučio sam škole i pravo. Plemenitog sam porekla i mogao sam da napredujem u politici. No, ja sam želeo nešto drugo. Uzbudivali su me zločini svih vrsta i zato sam pošao u policiju. No, brzo sam shvatio da ja želim da ih činim, a ne da ih gonim.

Otkrio sam da se zločinom može vladati. Tako sam dospeo u vlast gospodara, koga i vi pokorno služite, a koga poneko naziva Tanatosom...

– Je li to neka šala na naš račun? – još uvek nesiguran u takvu otvorenost sagovornika reče Gulšehri.

– Bar vas dvojica dobro znate da govorim istinu. Već je bilo pokušaja da mi se dokaže saradnja s podzemljem Istambula, ali neko me je zaštitio. Istina, zato sam još uvek bim-baša, a odavno bio bih paša da nije bilo toga. No, dogodilo se da mi je u Upravi istambulske policije povereno tajno odeljenje, pa mogu da radim šta želim i kako hoću – ispriča Zijarek.

– Bila bi duga priča da govoriš o svim svojim podvizima i uspesima, koje budale nazivaju zločinima – nasmeja se Gulšehri. – Zato hoću odmah da kažem o sebi. Ja sam rezident jedne super-tajne službe Intelidžens servisa. Zakonom ona je ukinuta, ali ja sam uspeo da je pretvorim u nezavisnu, ali da uz to zadržim uticaj ne neke važne ljude. Pravo ime mi je Džon Kudvort. U nekim kontaktima sa potčinjenim ljudima služim se lažnim imenom i tada sam Gek Alp...

– Da, Vahid Gek Alp – s izvesnim olakšanjem reče Zijarek, pa pogleda ka Durzad-begu, što se moglo razumeti kao da je red na njega.

– Ne znam šta da kažem... Ja...

– vrpoljeći se na stolici reče Vahid.

– Hajde, Hengmene, na videlo s istinom, – upade Gulšehri, odnosno Kudvort i lažni Vahid Gek Alp. – Dosta dugo, valjda već pet godina, znam ko si, ali neko mi je naredio da te ne samo ne ugrozim, već da te i štitim, ako mogu. Zato

sam našao način da se s tobom prijateljim. Zar te nisam ja upoznao sa Zijarekom?...

– A, tako? ... Istina je, prijatelji. Poreklom sam Nemač, a moj otac je bio obaveštajac do kraja drugog svetskog rata sa sedištem ovde u Istambul, gde se prepliću sve mreže sveta. Rastao sam ovde, ali i ja sam se školovao u Londonu. Još tamo sam počeo da se »prehranjujem«
plaćenim ubistvima. Moja specijalnost bilo je ubijanje žena, kojih muševci hoće da se oslobode, ali ne i da rastave brak, jer najčešće je u pitanju bogatstvo... – pričao je Durzad-beg, odnosno Brad Dirks – Dželat.

– Ja znam o tebi gotovo sve, pa neka Osman kaže treba li sve da pričaš – upade Gulšehri.

– Ove ispovesti služe samo zato da s poverenjem razgovaramo dalje – odgovori Zijarek. – Ja znam i to da si prilikom boravka u tvojoj Nemačkoj imao sreće... Iako svestan da ova dva čoveka znaju njegove tajne, na njegovom licu se ukaza iznenađenje.

– Tamo sam bio s lažnim pasošem i uzeo taj novac. Ne shvatam kako si to otkrio – reče on smrknuto.

– Moja služba se meša u bankarske poslove, krijumčarenje stranog novca i zlata, poreske utaje i sve što je tajno – nasmeja se Zijarek. – Odavno znam da si vrlo bogat...

– To je istina. Dosta »poslova«
obavio sam tokom dve poslednje decenije. I uvek sam imao oslonac: Gospodara... Ali sada, kad sam hteo da se povučem, da uživam u bogatstvu, jer imam decu s neko-liko žena, a sada je slobodna i jedna koja je živela s izvesnim Amirom Hajalijem. Ona je Grkinja... pričao

je Fikret Durzad-beg, odnosno pravi Brad Dirks.

— Znam sve o Hajaliju. On je takođe primio muslimansku veru i uzeo tursko ime, ali pravo ime mu je Angas Ringvud. On je izdao i gospodar je naredio da umre. Ja sam ga svojom rukom pogubio jer tako smo tom čudnom londonskom vampiru Lunu, koji eto muti i ovde, presekli mogućnost da nas dalje ugrožava — izloži Zijarek.

— Onda da dovršim svoju priču — sada već odlučno dodade Durzad-beg. — Gospodar mi nije dozvolio da se povučem, nego mi je samo »olakšao« posao. Postao sam njegov lični dželat. Da nisam bio u Atini, ja bih morao da ubijem Ringvuda, odnosno Hajalija. U našem poslu žrtva se »razrađuje«. To znači da se o njoj sazna sve što je važno, a i ono što nije. Ja razrađujem preko pedeset ljudi u Istambulu tako da sam spreman da u svako doba uklonim nekoga od njih.

Dželat ućuta i neko vreme je ukočeno gledao u pod.

— Dakle, tako! — uzdahnu Gulšehri.

— Imam još nešto da kažem — trže se Durzad-beg. — Na mom spisku ste i vas dvojica. O vama znam sve...

— Hvala ti za iskrenost, Fikrete — reče Osman. — A ja sam po gospodarovom nalogu »razradio« tebe i vrlo oprezno te držim pod nadzorom, jer on ne želi da ti pobegneš s bogatstvom, pa da tako izgubi jednog od najuspešnijih ubica sveta.

Bilo je neobično videti kako sva trojica odjednom počese da vrte glavama kao da se nečemu čude.

— A jesmo li sigurni ko je on? — upita Gulšehri.

— Bez toga ne bismo smeli ništa da pokušamo — odgovori Zijarek.

— Moj poziv, a posebno ovlašćenja da mnoge poslove radim tajno, omogućili su mi da oprezno istražujem. Sada već i mi imamo najmodernije američke i japanske uređaje za prisluškivanje...

— A imate li one koje otkrivaju da li vas neko prisluškuje? — upita stari obaveštajac.

— Njih imamo, ali naši specijalisti dopunjuju svoja znanja u stranim policijskim školama i specijalnim centrima. Ovde je nemoguće prodreti, a i vrlo često proveravamo onim uređajima za otkrivanje svakog radio-emitovanja. Uskoro, imaću i skremblere, odnosno smetače emitovanja — izloži Zijarek tonom koji je trebalo da ubedi ova dva čoveka u to da su dok razgovaraju bezbedni od svakog prisluškivanja.

— Alah kerim! — podiže Gulšehri ruke, kao da će otpočeti sedjdu i uzdahnu. — Sve je počelo da se događa nekom većom brzinom, na kakvu nismo navikli ovde u Istambulu. No, sad smo tu... Moram da kažem da je tu, u Istambulu, i Donald Sikert, londonski kralj ponoći najveštiji čovek u prisluškivanju ne samo u Londonu, već možda i na celom svetu.

— Ne verujem da je taj čovek tako opasan. Uskoro biće i uhvaćen — reče Osman Zijarek glasno, a nemim pokretima pokaza da čekaju, pa uze komad papira i počeo da piše.

Njegovi sagovornici shvatiše šta on želi, pa nastavili da razgovaraju između sebe.

1. Kako bog da! (tur)

1. Sedjda — molitva i klanjanje posle čitanja 14. ajeta iz Kur'ana

– Ne shvatam šta hoće Lun u Istambulu – reče Durzad-beg.

– To što se zadesio na mestu napada za Zihu Kaun Mil pokazuje da ju je poznavao. To može da znači da je zbog nje i njenog brata došao u Istanbul – odgovori tobože bolje obavešteni Abaz Gulšehri.

U tom trenutku im Zijarek pokaza krupno napisane reči »Razgovarajmo dalje kao da više ne mislimo o mogućnosti da nas Lun prisluškuje. To znači da više ništa važno ne otkrivamo«.

Gulšehri uze drugi list papira ispred Zijareka, pa jedan stavi i pred Durzad-bega, pa napisa:

»Otkrili smo sami sebe. To nije manje opasno nego da smo samom Tanatosu otkrili da stvaramo zavetu protiv njega. Lun nas neće ostaviti na miru, sve dok je živ«.

Svi su bili pobledeli od same pomisli da bi ono čega se boje moglo biti istina. Zijarek dopisa na svom papiru:

»Vas dvojica razgovarajte, a ja ću da dovedem svog čoveka, koji je noćas bio s nama, a sada je, srećom, u stražarskoj sobi. On u kolima ima ispitivač«.

Oni dadoše znakove da se slažu, a Gulšehri uze prazan list papira i Durzad-begu reče:

– Pročitaj ovo, pa mi reci šta misliš. Malo je poduži članak, ali traje samo nekoliko minuta.

– Ja sam to čitao, pa ću za časak da izađem – reče Zijarek i ponese olovku i list papira.

Vratio se nakon dugih deset minuta, a za njim je išao policajac Zejnil Vejsi. Nosio je uređaj koji je dve godine ranije bio najbolji te vrste u Sjedinjenim Američkim Državama. Dok je policajac prilazio majorovim gostima, Zijarek pokaza list papira na kome je već bio napisao:

»Ja imam mikro-otpremnik podmetnut pod rever sakoa. To je uradio onaj tobože pijani Grk Kalvas u restoranu«.

Instrument sličan nekoj vrsti kamere pokazivao je na minijaturnom ekranu u svetlosne impulse pretvoreno radio-emitovanje. Zijarek je već znao kako se instrument ponaša, pa je preko policajčevog ramena motrio ekran. On svojim gostima dade znak da i oni imaju »stenice«, a policajca, do dirnu po ramenu i pokaza da može da ode ne govoreći ništa. Kad je Zejnil Vejsi izišao, on glasno reče:

– Dakle, gospodin Donald Sikert sluša. To je neugodno, ali nije nepopravljivo. Možemo se sporazumeti. Mi ćemo njemu reći kako da nađe i spase svoju Džejn Vittington, prelepu tamnoputu Zihu Kaun Mil i izvesnu... Oprosti što tek sada pominjem i nju, dragi prijatelju Abaze... I slavnu špijunku Retu Hadli.

– Ti se šališ – trže se Abaz Gulšehri. – Ja znam samo da je ona nestala... Zaboravio sam i ja da tebi, Osmane, govorim o njoj. To bi usledilo večeras, jer znam za njenu besmislenu igru s tobom, čime je otkrila i još neke moje ljude.

– Jedan drugome imamo ponešto da oprostimo, ako svi zajedno želimo da se udružimo s Lunom protiv onog moćnog mračnjaka, koji je uobrazio da je veći od sultana Sulejmana Veličanstvenog. Sada nam ostaje da čekamo da se Lun javi. Ponoviću jasno više puta broj ovog mog telefona – razgovetno je govorio Zijarek, ovog puta na engleskom kao da se plaši da Lun neće razumeti svaku reč.

On kaza broj telefona i ponovi ga još tri puta, a onda napisa na svom papiru:

»Moramo smisliti način kako da ga uklonimo zauvek«. Ostala dvojica su ćutanjem potvrdili da se slažu, ali još su osećali trenutak doživljene katastrofe. Došli su da stvore zaveru baš te noći kad su im se putevi ukrstili s Lunovim. Nehotično su se pitali nije li on sam Tanatos. To Gulšehri i napisa na svom listu papira.

»Ne! Tanatos vlada još pre nego što se čulo za Luna i mnogo je stariji. Znam o njemu dosta«, napisa Zijarek.

»Pa ko je Tanatos?«, dopisa Gulšehri. Durazd-beg je radoznalo bio nagnut nad sto.

»Halim Nafiz-paša«, krupnim slovima dopisa Zijarek, pa odmah zgužva sve ispisane papire i stavi ih u kamin.

Gledali su kako papiri gore i očekivali da se Lun javi, pa ipak poskočiše kao opareni kad se začu zvonjava telefona.

Kad su Lun i Makferson shvatili da su otkriveni podmetnuti mikro-otpremnicima, već su bili osmotrili prilaze Zijarekovo kući velikoj kao dvorac i izdvojenoj od parka cvećnjacima, bazenom i ukrasnim šibljem. Javiše se jedan drugom i odlučili da se nađu kod automobila. To Lun objasni:

– Ne treba ih pustiti da dugo čekaju, već neka odmah budu načisto šta želimo.

– A znamo li to mi, milijardu mu pacova u istambulskom podzemlju? – upita Makferson.

– Možda je baš dobro što su otkrili mikro-predajnike – odgovori Lun. – Sada mogu da ih nateram da urade i ono što inače ne bi hteli.

Almas Jahji se obradova kad je video da su se vratili ne zapadajući

u kakvu opasnost. Lun ga odmah upita kako se može stići do najbližeg telefona. Već su bili seli u kola i vozač ih pokrenu objašnjavajući da će sići do Taskazak dokova, gde se grade i opravljaju manji brodovi. Tamo je postojalo javno kupatilo, koje je zbog radnika noćnih smena radilo cele noći. Mali bakšiš dovoljan je da se dobije ključ vrata od inače zaključane telefonske govornice, kojom se služi osoblje velikog kupatila.

Stigli su bez smetnji pa Makferson i Jahji ostadoše u kolima dok Lun telefonira. Javio mu se već poznati glas majora Osmana Zijareka.

– Čuo sam deo vašeg razgovora, ali znam i šta ste pisali na papirima koji su pretvoreni u pepeo – reče Lun pokušavajući da pogodi istinu.

Po šumu koji je čuo zaključio da se Zijarek zagrcnuo od iznenađenja, što je moglo da znači da je pogodio.

– Vi govorite dobro turski, zar ne? – upita Zijarek.

– Zbog vas, iako dobro govorite engleski, nastavimo na turskom – odgovori Lun. – Čuo sam da želite da razgovaramo.

– Da... U neku ruku vi ste u prednosti pa treba da je priznamo i počnemo fer igru – reče Zijarek.

– U fer igru ne verujem, a ne verujete ni vi. No, nužda zakone menja a u vašem slučaju od poslušnosti zavisi koliko dugo ćete živeti...

– Nisam ni ja baš bespomoćan – pokuša Zijarek da se nasmeje Lunovoj pretnji, ali to je više ličilo na neartikulisano groktanje. – No, spreman sam da se nagodimo.

– Moji uslovi biće teški – reče Lun.

– Onda ćemo se boriti, iako mi nije milo da vas imam kao protiv-

nika – malo smirenije odgovori Zijarek.

– Ja neću da se nosim s vama. Udesiću da Tanatos čuje svaku reč koju ste izgovorili vas tri zavere-nika. Snimljeno je...

– Zar je to fer?! – uskliknu Zijarek.

– O, nevinašce! Čovek vaše vrste, Zijarek, ne bi smeo da spominje fer borbu, ni fer poslove, ni išta fer!

– Nisam glup da ne shvatim... Zato govorite šta želite da učinimo pa da nas ostavite na miru. Mi vas nećemo goniti – reče Zijarek trudeći se da ne ispolji ni poniznost ni gordost.

– Recite mi ko je Tanatos – zahtevao je Lun.

– Njega nema... Postoji jedan moćan čovek, koga zovu Tanatos samo oni koji o tome malo znaju, izuzev... kolebao se Zijarek.

– Hoću baš od od vas, Zijarek, da čujem to ime i da snimim vaš glas kad mi to saopštavate, pa da mogu da pošaljem Tanatosu magnetofonsku traku, zajedno s onim što sam snimio od početka večere u »Karavan saraju«. Ako vrdete, spustiću slušalicu.

– Shvatam – odgovori Zijarek.

– Tanatos je Halim Nafiz-paša. Ispričaću vam njegovu istoriju...

– Možda će mi je ispričati on sam – nasmeja se Lun baš zato što je tako i mislio. – A sada slušajte. Čim znate za mikro otpremnike, možete da ih uklonite. No, bolje je da ih ne uništite, jer mogu da vam posluže da me pozovete. Dovoljno je da ih stavite u metalne kutije i dalje od sebe...

– Razumeo sam! – upade Zijarek.

– Onda nastavite dogovor o zaveri protiv Tanatosa. Ja zahtevam

da tu zaveru ostvarite. Ko izneveri, umreće od moje ruke.

– Sad smo zagazili. Nema nazad! – odlučno reče Zijarek. – Ali kako ćemo s vama kad ne verujete u fer igru?

– To je moja briga – odgovori Lun. – Sad mi još kažite gde i kada je gozba kod Nafiz-paše?

– Pozvani smo u Jenigdi saraj. To je blizu hotela »Tarabija«, petnaestak kilometara od Istambula pa uz levu obalu Bosfora prema Crnom moru. Zavisi gde ste vi sada...

– Nisam daleko, majore – odgovori Lun. – A kada počinje i šta će sve biti? Kakav je protokol? Kakve su ulaznice?... Pa vi ste policajac i znate šta znači kad tražim da saznam sve što je važno ili može da bude važno.

– Dobro, slušajte... – prihvati bimbaša Zijarek.

VII

Kako je postajao sve moćniji i stariji Halim Nafiz-paša je otkrivao nove protivurečnosti onoga što je smatrao svojim duhovnim bićem, svojom psihičkom konstitucijom. Uživao je u iskazivanju moći nad onima koji su ga okruživali, ali morao je ujedno da učini da oni budu srećni, a da žive u strahu od njega. To se teško ostvarivalo. To ga je mučilo pa je sve teže postizao da ga se njegovi ljudi boje i da ga obožavaju. Na to se nadovezivala nužda tajnosti svega što on radi, pa svoju moć nikome nije mogao celu da pokaže. On je znao da se zbog toga sve tajne konačno saznaju. Voleo je da naredi mučenja i ubijanja, ali se gadio ličnog učestvovanja u tome. I to je bilo protivurečno u njegovoj prirodi.

No, najviše ga je mučilo to što će se njegova moć, njegovo podzmeno carstvo posle njega raspasti ili će ga se domaći ljudi koje on prezire. Zar da takvi kao bimbaša Zijarek, dvostruki špijun Gulšehri ili plaćeni ubica Durzad-beg naslede svu tu moć i sva bogatstva?

Blizeći se kraju pete decenije života, sve češće je razmišljao o velikanima istorije oko čijeg nasledstva su se uvek stvarali neverovatni, često krvavi zapleti. No, ljudi njegove vrste su u svojoj protivurečnosti toliko komplikovani da ne razumeju ni sami sebe. Eto, ubijen mu je sin Fred Kaun Mil, a on nije ni za trenutak osetio tugu. Žalio je samo što Tahira više nije živa da joj o svemu kaže istinu.

Zato je naredio da se dve nove robinje dovedu u moderno uređenu spavaću sobu, uz koju je bila njegova soba za rad s telefonskim i radio-uređajima, bibliotekom i zbirkom oružja. Kad se vratio iz onog dela dvorca u kome je večerao sa Džejn, on obuče laku sobnu odeću načinjenu od svile i najfinijih pamučnih tkanina. Ta odeća je bila skrojena po sačuvanim nacrtima haremske odeće poslednjeg turskog sultana. Bila je ugodna za nošenje pa se u njoj moglo i spavati, a uz to se lako svlačila.

Čekajući, Nafiz-paša uključi uređaj za reprodukovanje snimljenih najnovijih poruka. Bilo ih je sa svih strana sveta, ali njegovu pažnju privuče obaveštenje da su se u »Karavanseraju« sastali bimbaša Zijarek, Durzad-beg i Gulšehri. Nekoliko trenutaka je razmišljao, a zatim pribeleži ono što treba učiniti posle ovakvih vesti.

»Bar da spavam svake noći... Neću da uništim sebe opojnim sredstvima i štetnim lekovima, a

muke od nesanica sve teže podnosim«, po ko zna koji put pomisli Halim Nafiz-paša. »I ime mi je pogrešno, pa čak nije ni moje...«

Ljutio se na sebe što mu dolaze takve misli, ali bio je umoran od svakodnevnog rada vezanog za krijumčarenje, trgovinu robljem, prostituciju, ucene, podmićivanje, obična ubistva i atentate, proširivanje i obnavljanje trgovine drogama, tamo gde bi bila ugrožena... Ogromna moć je zahtevala ogromni rad koji je iscrpljivao. A onda su dolazile nesanice. Smatrao je srećom to što uživa s lepim ženama, pa su mu one bar u dobrom delu noći odvlačile misli od svega što ga je pritiskalo. Eto, sada i ta Džejn Vittington, umesto da ga zabavi kao sve druge, odjednom ga je uznemirila do te mere da je gotovo drhtao pred njom. Šta se to događa? Je li u pitanju nekakva hemija ljubavi, ili su to zračenja naročite bio-energije, kakvu ima samo poneka žena?

Da se otrgne od svega toga on povuče svileni gajtan i posle nekog vremena pojavi se njegov lični pratilac Feriz Ginej, čovek izuzetne fizičke snage, preke naravi i surov, ali iz zahvalnosti veran svom gospodaru. On je bio na radu u Nemačkoj pa je tamo u jednoj tuči golim rukama zadavio dva Nemca. Krijumčarska mreža Nafiz-paše mogla je da prokrijumčari i čoveka u bekstvu. Kada se Feriz Ginej našao u rukama Nafiz-pašinih ljudi, oni su pitali tajanstvenog gospodara šta da učine s njim. On je čitao vesti o čoveku koji je zadavio dva protivnika i sada se krije, pa je bio radoznao da ga vidi. Naredio je da ga dovedu u Istambul. Ponudio mu je

1. Halim znači blagi (tur.).

službu dao mu svoju najljepšu prostitutku Mahiru Emel da mu bude robinja ili žena. Zasuo ga je bogatstvom i tako stekao vernog roba, koji je bio srećan što je to postao.

Gledajući stasitog Gineja, sećao se svega što se odnosi na tog vernog pratioca. No, pitao se da li će to ovaj uvek biti? Znao je za mnoge izdaje u istoriji, kada su se obožavaoci pretvarali u neprijatelje. Lojalnost je nestajala kao zdravlje zaraženo virusom zavisti i sujete...

— Ferize, naredi da uvedu robnje, a ti možeš da ideš k svojoj Mahiri — reče Nafiz-paša umorno se osmehnuvši. — Ujutru spavaj dok ne budeš sasvim odmoran, jer sutra nas očekuju mnogi poslovi, sam već znaš.

— Binler jaša, gospodaru — poturski se pokloni Ginej, a Nafiz-paša pređe u svoju spavaću sobu.

Ispružio se na veoma prostranom i mekom ležaju nameštajući oko sebe svilene jastuke. Odmah zatim začu se melodični zvuk, koji je značio pitanje da li se može ući. Nafiz-paša pritisnu dugme kraj uzglavlja ležaja, što je značilo odobrenja da se uđe.

Prvo Udoše Reta Hadli i Zih Kaun Mil, a onda dva evnuha.

— Smestite se ovde pored mene vas dve — reče Nafiz-paša, a rukom dade znak evnusima da izađu i čekaju.

Reta iskoristi to što su stajale daleko od ležaja, pa šapnu Zih:

— Ne opiri se... Bolje s njim, nego s onim starcem o kome pričaju robinje.

— Prljavi gad...

Nafiz-paša im mahnu rukom da pridu i sednu uz njega na ležaj koji bi primio još desetak osoba, pa da im ne bude tesno. Reta laktom podstaje Zihu i one pridoše. On im po-

kaza da jedna zauzme mesto s jedne, a druga s druge strane ležaja, kako bi on ostao u sredini.

— Uzmite otuda još jastuka, pa se smestite da vam bude udobno, jer ćemo možda samo razgovarati — reče on opet na engleskom.

One poslušale i on zatraži da mu pričaju o sebi. Prva je govorila Reta Hadli svesna da ovaj čovek mnogo šta o njoj već zna s obzirom da ju je Zijarek predao njegovim ljudima.

— Ništa ne gubiš, jer sada ćeš živeti lepše nego dok si bila špijunka — zaključio Nafiz-paša i okrenu se prema Zih.

— Volela bih da znam kako vam je ime — reče ona umesto da priča o sebi.

— Još nijednoj nisam to rekao, ali tebi hoću, jer imam svoje razloge — reče on. — Zovem se Halim Nafiz-paša...

Devojka naglo pokri lice rukama i zajeca. Nafiz-paša nije pokazao iznenađenje, već samo radoznalost.

— To... to je strašno... Zar ja ne sanjam taj užas?!... Ja u krevetu svoga oca! — grcala je u suzama Zih Kaun Mil.

— Nisam ti ja otac... — počeo da priča Nafiz-paša ne skrivajući da uživa što može da priča o tome što je prethodilo stvaranju njegovog tajnog, podzemnog carstva.

Govorio je o svom ocu, avanturisti Oskaru Čejfiju i Halimovom ocu Šaćiru Nafiz-paši, pa o njihovom zajedničkom životu u Londonu. Nije skrivao da je zavideo Halimu na poreklu i bogatstvu, ali najviše na ljubavi Tahire Kaun Mil. Kao umetnik ponosan na svoje delo govorio je o tome kako je iskoristio sličnost sa pravim Halimom, prvo da na prevaru obljubi njegovu devojku, a zatim da mu otme ime, bogatstvo i život.

Ziha je slušala kao skamenjena. Samo bi joj se ponekad oteo tihi krik užasa, a licem bi prošli grčevi ogorčenja, neverice i mržnje.

– Fred je bio moj sin – reče u jednom momentu Nafiz-paša.

– Ti si poslao ljude da nas ubiju, zar ne? – uspela je da izgovori Ziha.

– Trebalo je samo da vas otmu. Posle bih ja znao šta ću s vama. No, oba puta dogodila se nesreća. I tako je Fred nestao. I inače mi je smetao od trenutka kad se začeo – odgovori mirno Nafiz-paša.

– Ti si... ubica svog sina... mog brata?! – jedva izgovori devojka. – I ti to znaš... A pozvao si nas u svoju postelju?!

– Nisam imao priliku da tvojoj majci sve ovo kažem, pa sam kazao tebi. Nema više tvog oca! Nema Halima Nafiz-paše! A ti? Bićeš bludnica u javnoj kući! – zlurado je vikao Nafiz-paša.

Ziha pobeže u ugao i sakri lice rukama. Tamo je jecala slomljena i na ivici ludila. Nafiz-paša pritisnu dugme za signal i kad evnusi udoše dade im znak da odvedu rasplakanu devojku.

Reta Hadli je slušala čudnu istoriju zločina ovog čoveka. Osmehnula se pri pomisli da joj je uspelo da prikrije svoj otrovom premazani minijturni handžar, kojim je lako mogla da usmrti ovog čoveka. No, bila je svesna da bi to značilo i njenu smrt, jer ovakav čovek ima bar tri kordona obezbeđenja. Zato ona upita:

– Zašto ste i mene osudili na smrt?

– Otkud takvo pitanje?! Ko je lud da uništi takvu lepotu?

– Sigurna sam da to što smo čuli od vas ove noći za nas dve znači sigurnu smrt – odgovori Reta Hadli.

– Onaj koji zna vaše tajne, mora da umre, pre ili kasnije.

– Još nijedna oteta devojka nije se oslobodila, pa da posle priča šta je doživela onima koji bi to nekako iskoristili protiv mene. Nećete ni vas dve. Živećete u obilju i neradu – reče Nafiz-paša polako svlačeći prozirne dimije s izazovnog tela Reta Hadli.

Ona pomisli da li da sada sa svog lančića izvuče minijturni bodež i njime prekrati život ovog čudovišta. No, on joj je ovog trenutka otkrio mogućnost da ostane živa. Zato je puštala da je novi gospodar njenog života polako razodeva.

– Činite to baš kao Osman Zijarek – reče ona bez jasnog razloga.

Možda je podsvesno tražila način da izbegne zagrljaj ovog mnogostrukog zločinca. Tek pošto je izgovorila te reči, shvatila je da one mogu da naljute Nafiz-pašu. Može je trebalo steći njegovu naklonost, pa to iskoristiti u pogodnom trenutku. Ovako, reči nisu mogle nazad.

– Zijarek... Eh, Zijarek... – s izrazom gađenja reče Nafiz-paša i svali se na leđa dalje od devojke.

Ruka mu pođe ka dugmetu za poziv evnuha. Odveli su je dok još nije znala da li je učinila kobnu grešku, ili je izbegla još jedno nasilje nad svojim telom, kakvih je bilo više u njenom životu obaveštajnog agenta visoke klase.

*

Zbog mučne noći Džejn Vittington je usnula tek u zoru i kasno se probudila. Sve do ručka izgledalo je da će to biti jedan od onih monotonih, praznih haremskih dana. Džejn je uzalud tražila neki put do slobode. Sve je bilo urađeno po sistemu stvaranom stolicima, koji je onemogu-

ćavao i robinjama i »slobodnim« hanumama da pobjegnu iz harema. Jedino moguće bekstvo bilo je bekstvo iz života. Džejn nikada nije pomišljala na mogućnost da je zahvati takva malodušnost da pomisli na samoubistvo. No, ovoga popodneva mučile su je strepnje za Luna, koji ovde na Orijentu nije više ono što je u Londonu, Njujorku, Parizu... Ovde je mnogo šta teško razumeti. Mnogo je nečeg tajanstvenog samo oslonjenog na stvarnost, nečeg davno preživelog, a još uvek tako teškog i čvrstog kao gromade azijskih klanaca.

Iz tih sumornih razmišljanja trgao ju je ulazak crnog evnuha, koji naredi:

– Spremi sve što ti može zatrebati tamo gde te odvodimo. To su podzemni prostori, gde postoje samo kovuši. Tamo je hladno i vlažno pa spremi prostirku i pokrivače.

– Jesam li kažnjena? – upita Džejn.

– Sve hanume i duvendije se preseljavaju – odgovori evnuh u žurbi i izade.

Džejn instinktivno pođe za njim i zastade kraj zatvorenih vrata. Bila su zaključana i trebalo bi mnogo muke da se obiju i najnovijim alatkama. Džejn je od Luna bila ponešto naučila o otvaranju brava, ali to znanje nije bilo primenljivo kod ovih starinskih i umetnički skovanih brava, koje su se otključavale vrlo komplikovanim i velikim ključem. Vratila se na ležaj raz-

mišljajući šta da uradi. Bilo je logično da evnuh ne govori ništa dvosmisleno ili po svojoj volji. On joj je rekao ono što mu je bilo naređeno da kaže. Trenutak je razmišljala o onome što je čitala o haremskoj hijerarhiji među evnusima pa joj mašta pođe dalje. Pitala se koliki je i kakav ovaj harem u koji je ona smeštene i ko sve obezbeđuje njegovu nepristupačnost za sve što dolazi spolja...

Natera sebe da sprema odeću i pokrivače za boravak u prostoru hladnom, vlažnom i bez najpotrebnijih stvari. Pokaza se da je to prilično veliki svežanj, za čije pakovanje je upotrebila velike svilene pokrivače.

Evnuh se vrati sa još jednim pratiocem koji ponese zavežljaj. Držeći ruku na handžaru zadnutom za široki šareni pojas, evnuh naredi Džejn da ide za onim što nosi zavežljaj, a on pođe za njom. Izvedoše je u prostrano, ali visokim zidovima ograđeno dvorište iz koga su se videli samo visovi Belgrata. Zidovi su smetali da se vidi išta od bliže okoline, pa se nije moglo zaključiti gde se nalaze. Na jednoj strani dvorišta bile su poredani kamioni uređeni kao hladnjače, njih osam, a na drugoj su se skupljale haremske lepote, posluga sastavljena od robinja, i evnusi, od kojih su neki imali sasvim moderne pištolje i mašinske puške.

Džejn ugleda i prepoznade Zihu Kaun Mil i htjede da se progura do nje, ali je njen pratilac zaustavi i reče joj da ostane uz svoj zavežljaj. Džejn je gotovo drhtala od uzbuđenja jer se bojala da ne izgubi priliku da sazna šta se događalo otkad su na onom kobnom mestu bile meta napada otmičara. Prema

1. Kovuš – zatvorska ćelija, samica, ali i velika vojnička spavaonica u kasarni (tur.)

2. Hanuma – gospoda, žena, supruga; duvendi – plesačica, robinja, milosnica (tur.)

onome što je čula od Nafiz – paše moglo se pretpostavljati da se harem seli zato što je gospodar istambulskog podzemlja ugrožen. Ko ga je ugrozio? To pitanje se odmah nametnulo. Njeno razmišljanje prekide neredenje gojaznog čoveka koji se oslanjao na tanak štap s drškom ukrašenom zlatnim ornamentima i sedefom:

– Svaka hanuma neka uzme svoj zavežljaj i neka uđe u kamion!

Džejn se obradova, jer joj se dala prilika da se nađe uz Zihu Kaun Mil i da se smesti pored nje na klupama u unutrašnjosti kamionskih sanduka, sličnim onima koje nose hladnjače. I bile su to hladnjače podešene za ovakav tajni prevoz roblja, jer ulazilo se kroz otvor između sanduka obeleženih kao da sadrže konzerve mesa. Taj otvor zatvarao se istim takvim sanducima, pa bi i eventualno zagledanje onoga što hladnjača nosi bilo uzaludno, odnosno ne bi se javila sumnja dok ne dođe do istovara.

U svakoj hladnjači moglo je da se smesti po četrdeset osoba, ali evnusi su puštali unutra po trideset žena, a oni su ostajali na praznom prostoru i odvojeni od njih po korak, ili dva. Po broju osoba u onoj hladnjači gde se ona našla, Džejn proceni da se prevozi možda oko dvesta pedeset žena, što onih koje su smatrane hanumama, što robinja za poslugu. Džejn beše sela uz Zihu i šapnu joj:

– Jesi li me prepoznala?

Ziha je iznenađeno osmotri uz slabu svetlost, koju je davala mala sijalica postavljena uz ventilator.

– Vi?! – uzviknu s čuđenjem.

To došaptavanje beše primetila i Reta Hadli i radoznalo se naže napred da bolje vidi Džejn. Šapatom upita Zihu ko je ta prelepa žena.

– To je ona... gospoda Šafil – odgovori zagrcnuvši se Ziha Kaun Mil.

Reta Hadli se opet nasloni uz li-meni zid hladnjače i strese se ne od hladnoće metala već od saznanja da je tu nadomak njoj Lunova devojka. U duši joj nastade bura i provrveše protivurečne misli. Pitala se kako da postupi. Da li da se drži dalje od slavne i najlepše naučnice sveta, ili da zaigra ulogu iskrene prijateljice i iskazuje saosećanje? No, nije bila svesna da li je samo ljubomorna na ovu divnu ženu, ili počinje da je mrzi. Pomisli da li da o tome obavesti Nafiz – pašu. No, u njoj pobedi duh obaveštajke, pa odloži svoje odluke i samo šapnu Zihi:

– Gledaj da me upoznaš s tom gospodom i da budemo zajedno, ako je moguće.

Ziha htjede da odmah to i učini, ali omete je snažni motor koji zabrekta i vozilo se pokrenu.

Još u jedanaest sati Lun i Makfer-son, s torbama o ramenima i radoznalo, kao svi turisti sveta, posmatrali su okolinu od hotela »Tarabia« do ograde Nafiz-pašinog saraja. Bio je to zaista veliki i ureden dvorac, izdvojen od priobalnih nizova kuća u ulicama i blokovima pored širokog obalnog puta. Opkoljavala ga je prvo šuma primorskog bora i drugog stalno zelenog drveća, a onda su kao džinovska koplja stršali čempresi, pa niže primorsko drveće. Konačno su počinjali prostori izdvojeni živim ogradama i zasadeni ružama, cvećem i egzotičnim biljkama. Dvorac je bio ni preblizu ni daleko od grada.

– O prokleti Bosfore, vražja unučad te zamutila! – ljutio se stari

mornar. — Tri puta sam plovio ovuda, milion mu milja, ali nisam slutio da ćemo jednom i ovde morati da se hvatamo s crvljivim pacovima. Ne mogu da podnesem ovo čekanje. Da ne pomišljamo na mogućnost da je Džejn u tom dvorcu, doplovio bih svojim brodom, naredio »Nišani!, Pali! Ruši!« svim vrazjim raketama, torpedima i lanserima!...

— Ima topova i na obali — našali se Lun.

— Hiljadu mu tvrđava, ja bih opet potonuo, kao kit, milion mu sisara! — odgovori Makferson.

Tada se iz pravca seraja začuše zvuci snažnih kamionskih motora. Zvuk se pojačavao kako je koja hladnjača izlazila kroz unutrašnju kapiju i svrstavala se u kolonu na bočnom prilazu kod sporedne kapije seraja. Kako je Almas Jahji u svom taksiju ostao blizu, Lun pozva Makfersona da se vrate do njega.

— Vozi — reče Lun. — Tamo iz seraja izlazi kolona kamiona i trebalo bi da vidimo kuda ide.

— A šta ćemo sa Ethemom Keprijem? I on je na svom novom motorciklu, koji ste mu kupili i zbog čega je neizrecivo zahvalan... — reče Jahji dok je pokretao motor.

— Neka kruži uokolo i osmatra. Neka najviše motri na policijska vozila, ali i na sve druge grupe koje bi se našle blizu seraja — odgovori Lun.

Mladić, koji se bio oporavio od manjih povreda koje je zadobio one noći kad je oteta Džejn Vittington i kad su sumnjičavi otmičari hteli da ga ubiju, sedeo je na svom motorciklu kao da proverava njegove mehanizme. Jahji zaustavi taksi pored njega i na turskom mu kaza šta treba da radi.

— Koga to voziš? — upita Ethem Keprili, koji je već vidao Luna i Makfersona, ali sada nije mogao da ih prepozna, jer su bili maskiranjem toliko izmenili izgled da ni mnogi iskusniji posmatrač ne bi otkrio ko su.

— Turisti — odgovori jednostavno Jahji. — Treba da ih dovezem do tvrđave Rumelinsari, pa se vraćam ka hotelu. Sa vremena na vreme sačekaćeš me ovde.

Vozač taksija beše shvatio da svako ne treba da zna sve, iako je imao poverenje u mladića oduševljenog darežljivošću stranaca i zadovoljnog plaćanjem preko Jahjija.

— Izgleda da si pogodio kuda ćemo — reče Lun malo kasnije, kada se nadoše iza kolone hladnjača, koja se uputi ka jugu, ka Emirsanu.

Malo dalje postojao je strmi put ka tvrđavi i oko nje. Hladnoće skrenuše na njega i, stenjući pod punim opterećenjem počеше da se penju.

— Znam jedan uži, ali bolji put, koji omogućava da vidimo kuda ide kolona. Tamo nećemo biti primećeni. Bili bismo upadljivi na ovom pravcu, na kojem se retko kreću kakva vozila — predloži Almas Jahji.

— Ti si Almase. pravi dragulj — reče Lun.

— Voleo bih da mogu da vam pomognem mnogo više. Znam da se borite protiv zla i opakih ljudi, a i ja mrzim zločin i nasilje — odgovori Jahji.

— Šta kaže? — upita Makferson, koji ne beše razumeo njihov razgovor na turskom.

Lun mu odgovori i dodade na engleskom:

1. Almas znači dragulj (tur.)

– Sada možemo, zahvaljujući njemu, da sa strane pratimo kretanje kolone. Onako bismo bili u dimu i prašini, a uz to bi neko mogao da otkrije naše interesovanje za kolonu.

– Da sam bar poneo moj brodski dvogled – reče mornar.

Vozač taksija, iako nije govorio engleski, ipak je razumeo šta Makfer-son kaže, pa sa policiće ispod spremišta na upravljačkoj tabli izvuče dvogled i na francuskom reče:

– Mnogi moji putnici zažale što nisu poneli dvogled, a ja im ga tada ponudim, pa me nagrade.

– Šta kaže? – opet upita Makfer-son.

– Tebi treba stalni prevodilac za turski jezik. Da ti nađemo neku Turkinju, koja zna engleski? – šalio se Lun podešavajući dvogled.

Na jednom mestu Jahji zaustavi i skrenu s puta. Odmah se pokaza da je to pravi vidikovac za osmatranje cele severne i istočne strane zamka, jer je bio naspram ugla glavne kule. Lun je motrio kretanje kolone. Ona stiže do blizu podnožja najuzvišenijeg i najvećeg dela tvrđave, pa umesto, k njoj levo, skrenu u nisku šumu desno. Tu u šumi hladnjače su jedna za drugom nastajale, kao da ulaze u neki tunel. Da su se teška vozila kretala nekim putem kroz šumu, Lun bi ih video s uzvišenog položaja, jer šuma nije bila gusta.

– Cela kolona nestaje, kao da su krtice, a ne kopneni sandučari ćoravih lupeža! – čudio se Makfer-son videći dobro i bez dvogleda.

– Kao da su ušli u samo brdo – reče Lun na turskom da čuje šta o tome misli Almas Jahji.

– Podzemne galerije, prolazi, pećine i tuneli ispod tvrđave protežu se na više kilometara dužine. Neki

su vojna tajna, jer jedan deo tvrđave služi još uvek vojnim jedinicama koje nadziru prolaz brodova Bosforom. No, ima i tajnih podzemnih delova tvrđave, bar tako se priča – odgovori vozač taksija.

Dok je Lun osmatrao ne samo mesto na kome je nestala kolona nego i celu okolinu, Jahji mu je pričao istoriju tvrđave i mnoge praznoverice u vezi s njom. Lunu je bilo jasno da je tvrđava skrivala i još skriva mnoge tajne. Pitao se šta su ovamo mogle preneti ogromne hladnjače iz Nafiz-pašinog seraja. Da li to on vraća kolonu koja je dovezla hranu i piće za njegov prijem, koji se spremao za to veče, ili je ovako sklonio ono što ne žele da vide u seraju njegovi gosti? Jedna od pretpostavki bila je sasvim blizu istini.

Lun izdvoji Makfersona i reče:

– Tokom noći moramo otkriti gde su nestale ove hladnjače i šta su dovezle.

– A šta ćemo s jatom hijena koje će se okupiti tamo u Nafiz-pašinom dvorcu? – upita mornar.

– Tamo će biti svašta, ali mi ćemo se umešati malo kasnije – odgovori Lun. – Ti sada idi na svoj brod. Voziće te Almas, kome ću ja sada reći da mi neće zatrebati ove noći. Neka povuče i mladića. Ne želim da upadnu u obračune koji mogu da ih staju glava. Keprili će ispričati Almasu šta je video, a on će meni to preneti telefonom. Za veče moram imati iznajmljeni automobil.

– Pričaš o sebi, momče, a šta ja da radim? – s nestrpljenjem upita Makfer-son pomislivši da to možda i njega Lun hoće da ukloni s opasnog mesta.

– Baš o tome sam sada hteo da govorim – reče Lun. – Preselićeš

brod i pristati njime tu uz najbliži lukobran. No, nećeš ga usidriti, već cele noći treba da bude spreman da otplovi. Radio-vezom sporazumećemo se gde da se nađemo. Od sumraka bićemo nas dvojica zajedno. Znam da bi ti bilo žao da bar ne vidiš ono što će se u ovom kraju dogoditi.

– Je li tako? Siguran si?

– Tako će biti!

– Tako, milion mu talasića na dobrom moru! Samo mi reci još ima li nade da uskoro saznamo nešto više o Džejn? – počeo oduševljeno, ali završi s tugom stari Samuel Makferson, koji je znao da bez Džejn Lun više ne bi bio onaj ponosni Donald Sikert.

– Nadam se da ćemo do sutra znati sudbinu naše Džejn – odgovori Lun i nastavi da osmatra kroz dvogled.

Malo kasnije on isprati Makfersona do kola i reče mu da Almasu da bogatu nagradu za dosadašnju pomoć. Nije zaboravio ni mladića s motorciklom. Kad su kretali, Lun pokaza dvogled obešen o vratu i reče:

– Zadržaću ga do prvog susreta.

Ali to je zvučalo kao da će ga zadržati za uspomenu.

Žene i osoblje harema nadoše se u podzemnim, vlažnim memljivim prostorijama sličnim pećinama pregrađenim debelim zidovima i poduprtim davno isklesanim kamenim stubovima. Rasporediše ih po grupama kakve su bile u hladnjačama i smestiše u prostorijama koje su imale po tri zida, a tavanice i po jedan zid bili su od grubo izdubljenog stenja. Podovi su bili od kamenih ploča na kojima su vekovi

ostavili tragove koraka. Svuda okolo bile su niske galerije od grubo obrađenih dasaka, trulih i na mnogim mestima provaljenih. No, obične table od presovanih otpadaka drveta omogućavale su da se na jednom delu žene smeste.

Evnusi su objašnjavali ženama kako da se raspodele a da to ne traje dugo. Robinje su morale da postave nekakve stare i iscepane cirade oko odvodnih kanala, da donesu posude s vodom i stvore makar one minimalne uslove za život slične onima u srednjovekovnim tamnicama.

Njih tri smestiše se jedna do druge i počeo razgovor na engleskom. Većina žena i devojaka nisu znale engleski, ali Džejn, Reta i Ziha su ipak šaputale. Kako su jedna za drugom pričale sve što su znale, a prva je bila Ziha, a za njom Reta, to Džejn nije videla svrhu da poriče ko je ona. Ona čak pokuša da ohrabri devojke rečima:

– Lun nikad neće prestati da nas traži. A on ume to da čini.

Reta ju je gledala kroz poluspuštene trepavice, sa zavišću, ali bez mržnje. I nju je nečim osvajala Džejn Vittington.

VIII

To posle podne sastali su se u bi-rou majora Zijareka dolazeći tamo zamršenim putevima, kojima se on ponekad koristio. Tako je sasvim isključena mogućnost da neko prati Durzad-bega i Gulšehrija. Ovde u Upravi policije nije mogao niko da ih prisluškuje, jer je prisluškivanje za čitav Istanbul bilo u Zijarekovim rukama. Svoj biro je bio ispitao mnogo puta, pa je imao i ugrađene uređaje koji ometaju

svako radio-emitovanje. Njegovi telefoni su imali ugrađene mikro-uređaje za kontrolu da li ga neko na taj način prisluškuje.

Čim su se skupili, proveriš da nisu odnekud dobili Lunove »sternice«¹ posle čega su se osećali mnogo bolje. Ipak ih je podilazila jeza od pomisli na veče. Bližila se noć u kojoj će se odigrati presudna bitka za presto podzemlja.

— Ništa ne može da nas omete — počeo da govori Zijarek. — Moji najverniji i najbolji ljudi imaju sva ovlašćenja i vode pet odreda od po dvanaest policijskih komandosa odavno odabranih za najteže napade.

— Moji agenti, Devon Torn i Sten Lengriš vode po osam komandosa unajmljenih od jedne Turskoj prijateljske sile. Oni svi smatraju da je u pitanju napad na tajni centar terorista, pa su motivisani i time, pored zamašne i unapred isplaćene nagrade. Pa oni bi sami sredili sve Nazif-pašine ljude — reče Abaz Gulšehri.

— Samo ja nemam ljudi za napad. Zato me pridružite nekoj grupi, ili mi dajte neki za usamljenog pojedinca najteži posao — reče Durzad-beg. — No, smem li da kažem nešto o svemu?

— Planovi napada su razrađeni. Svaki čovek zna šta i kad treba da uradi. Još u podne je Abaz dobio do detalja razrađen plan dejstva njegove dve grupe komandosa. Dobili su i propusnice za specijalna vozila. Dakle, možemo da se posvetimo tvojim pitanjima i tvojoj ulozi u predstojećoj noći — s pozom stratega predstojeće bitke reče Zijarek.

— Ne bih ni najmanje bio zabrinut da sve ovo preduzimamo po sopstvenoj odluci — reče Durzad-beg. — Ali sve je to Lunov plan i ulti-

matum. Nama je preostalo samo da izvršimo sve to. A gde će biti on? Šta on doprinosi?

— O tome sam mnogo razmišljao. Tražio sam i neka objašnjenja od Luna, kad me je pred podne pozvao — odgovori Zijarek. — Iz svega proizlazi da smo dužni da uništimo Tanatosa i oslobodimo njegov harem, a posebno Džejn Vittington. Lun je dao reč da će posle toga da napusti Istambul ne mešajući se u poslove bilo kojeg od nas tri. On svoju reč ne krši...

— Naša je sreća što ti možeš da daš legalitet celom našem poduhvatu — primeti Gulšehri. — Otkri-vaš centar zločina, tajni harem i bogatstvo navučeno u Nafiz-pašin seraj, koje potiče od prljavih poslova podzemlja. Po mom mišljenju važno je da ne ostane mnogo svedoka iz Nafiz-pašine okoline. Treba tajno izdvojiti one koji će nam pomoći da posle, kad se Lun udalji, obnovimo celu mrežu podzemne vladavine.

— Još ću biti unapređen i postaću heroj Istambula, kad oslobodim robinje i robove tajnog vladara — osmehnu se Zijarek.

— Zabrinjava me Lun — primeti Durzad-beg. On nam neće oprostiti ono što smo počinili...

— Uzalud je baviti se crnim mislima — primeti Gulšehri. — Da smo odbili Lunov plan i njegove strašne ultimatumе, već bismo bili mrtvi, ili u najboljem slučaju u okovima. Ovako, ima nade da jednom strada i taj čudak. Tada bismo bili spaseni. Zato i odlazemo propast, ako je se bojimo. No, ja mislim kao Zijarek da će se Lun držati reči.

— I ja se tome nadam — složi se s uzdahom Durzad-beg. — No, taj čovek je suviše opasan...

– Mnogo je opasniji Nafiz-paša – prekide ga Zijarek. – Zato imaš čast da ga ti dokrajčiš kad ga ispitamo. Pokušaćemo da ga zarobimo u trenutku napada naših grupa. Posle ćemo ga držati skrivenog sve dok nam ne preda sve svoje poslove. Tajićemo da je on bio vođa i da je živ. Tako će ostati samo Tanatos...

– Onda da se rastanemo i spremimo za tu krvavu noć – zaključi Abaz Gulšehri.

U isto vreme mislio je neće li Zijarek ukloniti njih dvojicu, pa ostati sam da vlada podzemljem kao što je to činio Nazif-paša.

Vode Bosfora bile su mirne i samo ih je s vremena na vreme talasao prolaz nekog broda. Moreuz su osmatrale oči s visokih osmatračnica kod tvrđavske artiljerije. Radari su pratili svaku plovnu jedinicu, a avioni bili spremni da zaštite plovidbu prema međunarodnim zakonima i ugovorima. No, sve to je bilo skriveno od pogleda nepućenih ljudi.

Zijarek se doveze blizu dvorca i svom vozaču naredi da zaustavi na mestu sa koga su u dubini šume i kroz rastinje nazirao velelepni seraj. Bio je osvetljen kao i uvek, a kapija na prilazu je bila zatvorena, kao da neće biti nikakvog prijema. Baš tada kapiji prideše skromna Durzad-begova kola, koja se zaustaviše pred zaključanom kapijom. On je sam vozio, pa je morao da izađe i pokaže pozivnicu. Kapija se otvori a Zijarek ne stiže da pride sa svojim, a kapija se već bešumno zatvori.

Na straži je bio čovek grubog izgleda i, po svemu sudeći, jedan od

onih divljih čuvara dovedenih iz ratničkih plemena od Avganistana do Maroka i Pakistana, ili čak sa Filipina. On se zbog nečega osvrtao ka dvorcu dajući znak gostu da će odmah pogledati njegovu pozivnicu. Zijareku su bila preduga ona dva minuta koliko je čekao da se pojavi mlad i visok Arapin, koji kroz otvor na kapiji uze pozivnicu i na turskom reče:

– Vaš vozač i pratilac moraju da se odvezu do zadnjeg ulaza kad vas ostave pred glavnim. Biće i oni ugošćeni. Alah ekber!

Nekakav neprijatan osećaj nemoci pred veličinom kojoj pristupa zahvati Zijareka. Znao je da se dvorcu izdaleka približavaju dobro maskirani odredi sa dva tenka koji će probiti kapiju ako to zatreba. Dok su kola polako klizila ka stepeništu glavnog ulaza, Zijarek je zamišljao kako će napredovati njegovi ljudi obučeni za specijalne poduhvate, dobro opremljeni za savladivanje svih prepreka. Sa severne strane proreće Gulšehrijevi ljudi s tačno određenim zadacima, pa nema nikakvih izgleda da desetak Nafiz-pašinih ljudi ometu potpuni uspeh zamišljenog prevrata.

Toga trenutka automobil stade i niz stepenište strča da otvori gostu vrata automobila, pre nego što to učini vozač, visoki i snažni čovek, u kome Zijarek prepoznađe Feriza Gineja, o kome je imao podatke, ali koga je štitio po zahtevu Nafiz-paše. Tako je međunarodna poternica uklonjena i zaboravljena.

»I ti ćeš noćas umreti«, pomisli Zijarek, a glasno reče:

– Jesmo li dobro došli?

– Gospodar je srećan i već ima nekoliko gostiju. Bujur!

Zijarek se osvrnu i vide farove pred glavnim i još uvek zatvore-

nom kapijom. Ulično svetlo je sa strane osvetljavalo Gulšehrijevo malo zastareli ali odlični voksal. No, nije mogao da ga sačeka, jer Ginej ponovi:

– Bujur, efendi!

Bilo je čudno što su velika vrata zatvorena i u ovakvom trenutku, ali baš kad im Zijarek pride, ona se otvoriše. On ugleda nekoliko ljudi kako stoje na kraju hola. Od njih se odvoji Halim Nazif-paša u dobro skrojenom večernjem odelu, pa mu pođe u susret. Zijareku laknu jer mu se učini da ovo sasvim priliči modernom prijemu. Zato nije ni obratio pažnju na to što se za njim vrata odmah zatvoriše. On pogledom potraži Durzad-bega, ali ga nije video.

– Stigao je policijski helak! – uzviknu Nafiz-paša.

Zijarek se ukoči i u istom trenutku shvati da je sve propalo. Nad glavom mu prasnu nešto kao probušeni balon i k njemu poleteše trake, koje podsećaju na one koje se bacaju prilikom vrhunca kakvog slavlja u mnogim zemljama sveta. No, ove su bile nešto drugo. Zijarek pođe rukom ka pazuhu da izvuče pištolj, ali trake ga sputaše svojom lepljivošću i neraskidivošću. Što se više trzao, trake su ga sve više sputavale. Sa strane mu pride čovek u tamnoplavom odelu i vešto mu na glavu nabaci mrežu sličnu onima koje služe za hvatanje leptira. Jedan konopac se steže oko Zijarekovog vrata, pa nije mogao ni da viče, već je da bi došao do daha morao da pođe za čovekom koji ga je vukao ka vratima levo od ulaza.

Pridoše mu dva snažna momka, vezaše mu već ulepljene ruke i preu-

zeše ga pošto mu onaj prvi napadač skide mrežu i konop s glave. Sve je delovalo tako ponižavajuće i nepodnošljivo.

– Zar gosta tako? – ote za Zijareku.

– Izdajnika, efendi, izdajnika – odgovori jedan od napadača i povuče ga niz široke mramorne stepenice ka podrumskom prolazu koji je bio osvetljen zidnim lampama luksuzne izrade.

– Jalah! – ote se Zijareku.

Uvedoše ga, odnosno uvukoše, jer teško je hodao sitnim koracima zbog lepljivih traka, koje su ga činile smešnim, u prostoriju opremljenu niskim minderlucima. Na jednoj je sedeo takođe trakama ulepšeni Durzad-beg. Dva zarobljenika se pogledaše prekornim pogledima, kao da optužuju jedan drugog za grešku.

Nije prošlo ni pet minuta, a na isti način i isto tako trakama ulepšeni pridruži im se treći zaverenik Abaz Gulšehri. I njega postaviše na minderluk pored Zijareka i Durzad-bega.

– Šta je ovo? – upita Gulšehri.

– Nesreća – odgovori Durzad-beg.

Zijarek je ćutao posmatrajući stražara, kome je za pojasom stajao starinski handžar. Drugo oružje se nije videlo. Odmah zatim uđe Nafiz-paša i dade stražaru znak da izađe. Pride uskom udubljenju na jednom zidu, koje je bilo zatvoreno tamnocrvenim lakiranom oblogom od drveta. Pokaza da se obloga otvara i iza nje se ukazaše police s oružjem. Bilo je tu uspravno postavljениh mašinskih pušaka, dva laka automata kratkih cevi i nekoliko sablji. Nafiz-paša uze sablju. Izvuče

1. Helak – propalica, upropašćen čovek, ali i propast, nesreća (tur.).

2. Jalah! – O, bože! Pomozi, bože! (tur.).

je iz korica, koje ostavi na dugom stolu, pa sa sabljom u rukama pride vezanim zarobljenicima.

Sablja je bila starinske izrade, poreklom iz Damaska i bogato ukrašena srebrnim okovima i dragim kamenjem. On svakome od njih vrhom sablje dotače vrat, kao da čini kakav obred. Oni su po izrazima različito reagovali, ali svima se ukaza strah u očima. Nafiz-paša se i sam spusti na minderluk, ali naspram njih, da ih gleda u lice, a onda udari dlanom o dlan. Odmah uđe čovek žute kože i isturenih jagodica. Imao je široka usta, ali tanke usne. Tanki brkovi i slabašna brada, koje nije brijao, jedva su se primećivali. No, ono što je bilo čudno bila je njegova oprema. Oramenu mu je bila mašinska puška engleske izrade, a na glavi je imao vojnički šlem. Odelo mu je bilo od maskirne tkanine i utegnuto kaišima, o kojima su visile ručne granate. Na opasaču visio je kao pištolj postavljen automat uzi.

— Ovo je moj verni Filipinac Nilo Akot, komandant moje garde — predstavi ga Nafiz-paša zarobljenicima, a onda se okrenu svom naoružanom čoveku: — Kaži šta si spremio, Nilo.

Zasede su postavljene. Poubijaćemo ih sve čim napadnu hazret — odgovori Nilo Akot.

Nafiz-paša se nasmeja zbog pogrešno izgovorene titule, pa se okrenu zarobljenicima i reče:

— Čuli ste ga... Ima li načina da se zaustavi napad vaših grupa?

— Ima, ako nas oslobodite. Zaklećemo se... — zausti Zijarek.

— Više vam se ne veruje. Umrećete čim počne napad. Zato, ako

ima načina da odavde, porukom, zaustavite napad, onda to učinite — prekide ga Nafiz-paša.

Zijarek iskrenu vezane ruke i pogleda na sat, pa slomljenim glasom izgovori:

— Već je kasno... Nemamo vremena ni za šta...

— Znači li to da će napad početi odmah sada?

— Da, hazret — ponizno odgovori Zijarek, iako je znao da milosti neće i ne može da bude.

Odjednom su ljudi počeli da padaju, iako se samo slabo oglasio rafal iz automata i mašinskih pušaka s prigušivačima. No, tada zagrmeše plotuni policijskih pušaka. Pridruživši im se paljba i sa severne strane seraja. Zatim grunuše ručne bombe.

— Zaseda! Prokleti psi, gde su? — uzviknu Zejnil Vejsi. — Naši ginu, a ne vidim nikoga.

— Očekivali su nas — odgovori Adil Nedim koji je vodio drugu grupu. — Jurišajmo!

— Napred, ka seraju! — naredi Vejsi.

Adil Nedim ustade, ali pade licem u travu. Čuše se samo pozivi Abdula Zatiya, Ekrema Vildrima i Beh-tijara Urudža koji pokrenuše svoje proredene grupe.

Vejsi je toki-voki uređajima obavestio policijska oklopna kola i tenkove da su upali u zasedu i da im treba pomoć.

— Probijte kapiju i pucajte po seraju! — naredi on.

Obaveštenje i naređenje čuli su Torn i Lengriš, pa komandosima narediše da se probiju u dvorac sa severne strane. No, odmah ih za tle prikovaše rafali kuršuma, koje su jedva čujno zujali kao rojevi izne-

1. Hazret — uzvišeni, veličanstveni (tur.)
— Akot pogrešno izgovara reč

nada uznemirenih i razljućenih pčela.

– Ruke dići! Predati se! – vikao je Filipinac.

Neko mu odvrati psovkom i paljba se pojača. Negde u daljini začuše se policijske sirene, a sve zaglušiše eksplozije granata iz ručnih reaktivnih bacača, koje su pogadale ona dva tenka i oklopna kola.

– Ne možemo se probiti u dvorac, a ovde ginemo – reče Torn Lengrišu.

– Povlačimo se, proklet da je ko nas ovamo dovede! – odgovori Sten Lengriš.

– Krenimo!... – uzviknu Torn onda se zatetura i pade.

Lengrišu je uspelo da od osam komandosa povede nazad samo dva. Iz Tornove grupe povukoše se četiri, ali svi naleteše na rafal iz skrivenog bunkera i popadaše. Lengriš pogibe na ogradnom zidu, a njegova dvojica komandosa, koji behu pošli oko velikog bora, uspeše da umaknu.

Napad Zijarekovih grupa oslabi, pa njihovi predvodnici načiniše istu grešku i narediše povlačenje. Rafali su proređivali redove policajaca. Padoše vodi grupa Zati i Vil-dim, a uspeše da pobegnu samo Zejnil Vejsi i Bahtijar Urudž.

– Katastrofa! – vikao je neko. – Zovite pojačanje. Vojsku zovite?

– Na nekoliko trenutaka paljba se prekide, a onda se začu siktanje nekakvih projektila i snažne eksplozije počеше da ruše dvorac.

Lun i Makferson su s broda preko mikro-otpremnik skrivenih oko dvorca slušali uzvike i paljbu. U trenutku kad je postalo jasno da Nafiz-pašini ljudi pobeđuju, Lun reče Makfersonu:

– Bombarduj dvorac i okolinu iz svih oružja i koristi zabunu da umaknemo.

Makferson naredi da se otkriju dobro zamaskirana oružja i da se gađa brzom paljbom. Rakete, neobične mine i samoleteće bombe poleteše s rampi, lansera i iz slagališta. Prvo bombardovanje bilo je usmereno na dvorac, a onda kiša eksplozivnih tela malih razmera, ali ogromne snage počе da ruši šumu i u vazduh diže čitave zasade ruža i ukrasnog šiblja.

Na pola milje severnije upališe se reflektori dva vojna broda usidrena na azijskoj obali Bosfora. Odmah zatim i duž evropske obale čuše se sirene, brodske i automobilske, upališe se reflektori i nastade uzbuna.

– Naredi da brod isplovi, zaroni i izbegne sukobe s turskom mornaricom, a nas dvojica idemo na obalu – reče Lun svom drugu. – I ne zaboravi opremu.

– Već se gušim od svega što sam obukao – požali se Makferson, ali brzo izdade naredjenja i istrča na obalu.

Lun pođe za njim. Dotrčaše do Lunovog iznajmljenog automobila i povezoše se prema usponu na Belgrat. Lun je želeo da sa nekog pogodnog mesta osmotri okolinu i da se zakloni u šumi.

Kako vam je samo pala na pamet ta ludačka ideja da me napadnete čitavom vojskom?! Onda čemu vaša zavera? Uništavate i ugrožavate ono čega ste hteli da se domognete – govorio je Nafiz-paša opipavajući oštricu sablje.

Napolju se čula borba. Odjekivale su eksplozije ručnih bombi i frktali rafali mašinskih pušaka i automata.

– Kako ste nas otkrili? – upita Zijarek.

– Uvek sve svoje ljude držim na oku, ali i slušam šta govore. Tako sam saznao sve što ste pripremali – odgovori Nafiz-paša.

– Ali to je nemoguće. Mi smo često proveravali ima li emitovanja iz naše blizine. Tako smo otkrili da nas sluša Lun – reče Zijarek.

– Nauka je uznapredovala. Prisluškivanje je postalo suviše često, pa čak i masovno. No, nauka je išla lakšim putem, pa se razvijao sistem radio-uređaja. Ne treba mnogo tehničkih znanja pa da se razume da radio-uređaji emituju na sve strane svoje talase i njih mogu da »nađu« drugi uređaji. Mogu i da ih ometaju. No, postoje i obični električni impulsi, kakvi su telefonski. Njima se koristimo kad je reč o onima koji su nam važni – objasni Nafiz-paša.

– Ali to znači da ste prisluškivali moj telefon i u stanu i u birou – primeti Zijarek.

– Tačno – potvrdi Nafiz paša. – Tvoji telefoni su prenosili i razgovore dalje od njih. Postoje takvi savršeni mikrofoni. Provodnik tanak kao vlas kose vodio je na primer, od tvoje lože u »Karavanse-
raju«...

– To shvatam, ali ja sam bio šef svih službi za prisluškivanje telefonskih razgovora – upade Zijarek.

– A paša je imao u svojoj službi tvoje ljude – oglasi se Gulšehri.

– Bilo je baš tako. Služili su mi i tvoji potčinjeni, ali i tvoje starešine. Gulšehrijevi primer najbolje objašnjava ceo sistem. Ja sam Džona Kudvorta, odnosno Abaza Gulšehrija prosto »kupio« od njegovih šefova, jer za njih je njegova služba postala nekorisna, a meni važna. No sada više nemamo vremena da

se sećamo prošlosti i da sve objasnimo. Zato mi objasnite kako je došlo do toga da preduzmete ovako besmislen napad? – reče Nafiz-paša.

– Lun... Taj pakleni čovek nas je naterao – oglasi se Durzad-beg. – Zapretio je da će otkriti našu zaveru, a to bi značilo smrt. Trebalo je da te zarobimo i nateramo da go-
voriš, a zatim da pustimo Džejn Vittington i raspustimo tvoj harem.

– Taj je dorastao meni, ali naći ću ja način da se i s njim obračunam... – govorio je Nafiz-paša.

No, baš tada ude zemljom umrljani i prašnjavi Nilo Akot, pa nespretno zauze stav mirno i izvesti:

– Hazret paša, napadaće smo rasterali... No, sada nas bombarduju iz daljine. Gubici su veliki, jer su gotovo svi naši ljudi bili u plitkim rovovima zamaskiranim granjem...

Hvatao je dah i trudio se da deluje smireno. Tri zarobljenika se zgledaše zbunjeno. Nisu shvatali ko se to pridružio napadu na Nafiz-pašin dvorac.

– Povuci ljude ka podzemnom prolazu! – naredi Nafiz-paša i otpusti ga znakom ruke, ali lupi dlanom o dlan pre nego što su se vrata zatvorila.

Odmah ude Feriz Ginej, Nafiz-pašin snažni pratilac i izvuknu:

– Bujur, hazret!

– Bio je obučen u tamnocrvenu košulju od vunene tkanine, koja je isticala njegove mišiće dostojne kakvog slavnog bodi-bildera. Njegove crne, uske pantalone bile su opasane širokim pojasom, za koji je bio zadenut starinski pozlaćeni hanžar, a na boku, kaišima podvučenim pod široki pojas, visio je pištolj u kuburi od fine kože.

– Ovom sabljom – reče Nafiz-paša pružajući Gineju oružje. – Ona je već posekla stotine izdajničkih glava. Poseci ih tako da ne ponavljaš udarac.

Trenutak je izgledalo kao da Feriz Ginej ne razume naredenje dok je posmatrao panične izraze na licima zaverenika.

– Seci! – naredi Nafiz-paša i izmače se tako da ga ne popraska krv.

– Milost, hazret!... Ne!... – vrisnu bimbaša Zijarek, ali snažna ruka zamahnu sabljom.

Njegova glava se otkotrlja gotovo do pred noge Nazif-paši. Gulšehri i Durzad-beg pokušase da onako vezani umaknu oštrici sablje. Tim bezumnim pokušajem olakšase posao dželatima. Njihove glave padoše na minderluke, a tela se srušise na pod zastrt skupim ćilimom.

– Aferim! – uzviknu Nafiz-paša. – Sledi me, jer odlazimo. Srećom, tokom dana je odneto sve što je bilo dragoceno i što se moglo odneti. Žao mi je seraja, jer bio je lep i na najlepšem mestu...

Govorio je u hodu i Ginej nije razumeo šta je posle toga rekao. Izgledalo mu je da to Nafiz-paša govori sam sa sobom. No u jednom tunelu, koji se nastavljao na podrumski prostor, Nafiz-paša zastade i okrenu se ka Gineju, a onda reče:

– Imamo drugi seraj, a na neko vreme otplovićemo dalje od Istambula. Važno je da smo uništili leglo izdaje. Zijarek se odavno osilio, pa sam to i očekivao od njega. Tražio je saveznike i činio greške.

– Vaša mudrost, hazret! Alah kerim! – odgovori telohranitelj Ginej još uvek noseći u ruci okrvavljenu sablju.

Samo sada je pored handžara imao i korice sablje. On je stajao dok je Nafiz-paša o nečemu razmišljao.

– Nema više Nafiz-paše, Ferize – reče s čudnim osmehom kao da to što kaže i nije tako važno. – Promenićemo imena i prekinuti sve tragove do nas. A Lun... Njega ću odrati... Znam čoveka koji to ume da uradi, a da odrani još dugo živi.

Tada se Nafiz-paša naglo okrenu. U mislima je prekorevao sebe što je osetio potrebu da razgovara o događajima, pa se raspričao pred telohraniteljom Ferizom Ginejem. S ogorčenjem pomisli da je snagator sposoban da bude dželat, a veran je kao najbolji pas. No, nije sposoban da vodi druge ljude, a još manje da bude naslednik moćnog sultana podzemlja, boga zločina Tanatosa.

Malo dalje nadoše Filipinca i dva njegova »vojnika«, koji popraviše šlemove. Svi zauzeše stav mirno i sačekashe da im se gospodar obrati.

– Šta se događa? – upita Nafiz-paša.

– Bombardovanje je prestalo, ali prilaze policijski odredi – odgovori Nilo Akot.

– Pa šta čekate?

– Još tri čoveka su u prostorijama dvorca. Tamo gde ste vi bili ostalo je nešto oružja, a poneće i neke potrebne stvari – odgovori Filipinac.

– Čim dođu, povlačenje. Posle upalite lagume i radite kako je naredeno – reče Nafiz-paša i prođe.

Malo dalje nalazilo se proširenje slično pećini. U njemu je svetlelo nekoliko džepnih lampi, jer eksplozije u dvorcu bile su oštetile dovod

1. Aferim! – bravo! (tur.)

1. Lagum – lagum, podzemni hodnik, potkop, mina, ali i pivnica (tur.)

struje ne samo u nadzemnim već i u podzemnim prostorijama.

Držeći još uvek sablju u rukama, Feriz Ginej pođe ispred Nafiz-paše i upita:

– Ko je tamo napred?

Odgovoriše mu da je gospodareva pratnja sa jedne strane hodnika, a sa druge je pratnja efendi Šaćira.

– Nema Šaćira!... Oskar! Oskar! Ahmak! – rekao je starac.

– Krećite! Naredenja znate! – uzviknu Nafiz-paša.

IX

Osmatrajući iz daljine Lun i Makferson mogli su da vide samo kako policijski reflektori pretražuju okolinu oštećenog seraja Nafiz-paše. Ostavljeni mikro-odašiljači prenosili su samo rutinske naredbe policijskih oficira i podoficira. Najčešće su to bili uzvici da je nađeno još nekoliko leševa, ili da treba pregledati neki preostali deo šume i vrta oko seraja. Šta se događalo u seraju nije se moglo saznati, jer tamo nije bilo ubačenih mikro-odašiljača. Za to nije bilo ni mogućnosti ni vremena u toku dva poslednja dana.

– Mislim da ovde nema šta da se vidi i čuje – reče Lun ustajući.

– Već sam nestrpljiv što ne krenemo, tri mu tuceta paša i bimbaša! – odgovori Makferson. – A sada je i malo hladnije, pa me ne dave kevlarske potkošulje i gaće, sto mu slepih kuršuma!

– Dobro je što smo zaštićeni. Treba da znaš da turski vojnik prvo puca na sumnjivu senku, a onda više »stoj!«. I smatra se pitanjem časti da prvim metkom pogode, a

onda ispucaju ostale kad te već obore – primeti Lun.

– Pa valjda nismo zaratili s Turskom?! – kao da je preplašen – uzviknu Makferson.

– Nismo ni s turskom armijom, ali tvrđavu čuvaju vojnici, pa ne znam hoćemo li izbeći njihove stražare i osmatrače dok tražimo tovar konvoja kamiona hladnjača tamo do nje – odgovori Lun.

– Mene muči nešto drugo – sad bez psovki i šala reče Makferson.

– Po svoj prilici, Nafiz-paša nam je umakao.

– To grize i mene – odgovori Lun s osmehom. – No, nije lako ni Nafiz-paši, Sada će ga tražiti možda i oni koje nije uspeo da korrumpira. Oslabljen je, a to pruža velike šanse onima koji bi da ga se oslobode. Kad počne raspad carstva, onda ga je teško zaustaviti. Neke činjenice smo otkrili samo mi pa ćemo možda moći da mu uđemo u trag...

– A ja turski znam samo poneku reč, pa se osećam kao kit nasukan u plicaku – žalio se Makferson. – Nas dvojica hoćemo da osvojimo Istambul, a to je jedva uspelo lukavom Mehmedu Drugom i njegovim hordama...

– Pa ti znaš i istoriju?! – nasmeja se Lun.

– Za kapetanski ispit mora se ponešto znati, momče – nasmeja se Makferson. – Ove ručerde su ponekad držale knjigu, dok se plovilo morima i okeanima... Znam i o Istambulu, najčudnijoj luci sveta. Ceo Bosfor je luka, jer tu nikada nema velikih talasa i bura. Znam i to da su zidovi Konstantinopolja, kako se Istambul zvao za vreme Vizantije, bili najdeblji i najčvršći zidovi jedne prestonice u celom svetu...

2. Ahmak – glupak, budala (tur.).

– Pa kako ih je Mehmed Drugi savladao? – provocirao je Lun mornara stvarno iznenađen njegovim znanjem.

– Prvo je u Jedrenu skovao ogromne topove kakvih još nigde nije bilo. A kovao ih je neki Orbas, mađarski majstor. No, ni oni nisu pomogli, pa je sultan sakupio sedamdeset i sedam svojih lakših brodova, pa ih sa sedam hiljada vojnika na valjcima prevukao po suvom u toku noći čitavih deset kilometara, spustio u zaliv Zlatni Rog, kome se s Bosfora nije moglo prići zbog lanaca razapetih na ulazu i tvrđava, koje su taj ulaz branile. Jedna tvrđava, na obali sadašnje Galate, bila je mletačka... – pričao je Makferson.

– Moraćemo tu zanimljivu priču da ostavimo za drugi put, jer noćas moramo i mi da osvojimo jednu tvrđavu – prekide ga Lun.

– Dobro... Pričaću ti kako su teško naoružane galije postale lak plen turskih ladica... – A i o jednim slučajno zaboravljenim vratima... Samo pazi se ako me navlačiš da pričam, a ti to već znaš – pripreti Makferson govoreći isprekidano jer su mikro-odašiljači iz okoline dvorca prenosili poneki glas.

– Sada me interesuju ona vrata – reče Lun, iako se dobro sećao da i Štefan Cvajg pominje kobnu zaboravnost onih koji su čuvali tvrđavu.

»Kerka porta« bila su mala vrata, koja su vodila u unutrašnjost još uvek dobro branjene tvrđave. Neko je zaboravio da ih zaključa i zamađala metalnim gredama, pa su Turci jurnuli otuda, neočekivani i pomognuti slučajem, ili izdajom.

– Što baš vrata?! – začuđeno upita Makferson.

– Mislim postoje li kakva nezaključana vrata, koja ćemo uspeti da

nađemo, jer je za nas prodiranje u Rumelisan tvrđavu srazmerno sto puta teže nego što je Mehmedu Drugom bilo da zauzme prestonicu Vizantije – odgovori Lun.

– Ja se baš nimalo ne osećam kao Mehmed Drugi – prezrivo reče Makferson. – Noć je, a ono oblaci iz Azije polako prilaze. Još sat vremena bićemo zaštićeni mrazom pa ćemo ih srediti da ne znaju šta im bi...

– A koga to? – upita Lun.

– Ne znam koga... Ti znaš turski i treba da znaš koga da mlatnem po fasadi tako da mu poispadaju svi zubi. milion mu evnuha, pacova i drugih ukubeta. A sretnem li Nafiza, neću mu reći ni »dajana!« – odgovori Makferson.

Lun pomisli kako nezgrapni mornar, širom sveta poznat kao Tobdžija Grizli, Teška Šaka i Gromada Sam, a ponegde i kao Smešna Smrt i Tridesetšestica Sam, po topu od trideset i šest inča, uvek uspeva da mu popravi raspoloženje i rastera brige. No, mnogo puta se pokazalo da se iza »fasade« tog snagatora, grubog i na rečima spremnog da protivniku slomi kičmu, ili udarcem šake razbije lobanju, krije divan drug i prijatelj. U srcu tog čoveka bilo je mnogo topline i blagosti, ali i tvrdog osećanja pravde. Na nepravdu je jurišao ne razmišljajući o svom životu. »Kad bi takvi bili mnogi ljudi, lepše bi bilo na ovom svetu«, pomisli Lun.

Njih dvojica se Lunovim iznajmljenim kolima dovezoše do blizu Istinja, gde ih zaustaviše policijske patrole s objašnjenjem da se ne

1. Ukubet – nesreća! (tur.); Makferson tu reč pogrešno upotrebljava

2. Dajana! – Drži se! Ne daj se! (tur.)

može ni ka obali, ni bilo kojim putem ka severu, zbog »incidenta«.

– Mi želimo ka Istambul, ali moramo kroz Emirsan, jer mi je hanuma tamo – reče Lun.

– Tamo možete. Vratite se na put koji vodi oko Leventa, pa se spustite ka Emirsanu – odgovori mu policijski podoficir.

Lun se zahvali na obaveštenju i vrati se do jedne raskrsnice. Nade mesto i zaustavi automobil, pa je nekoliko minuta proučavao detaljni plan ovog dela bosforske obale. Otkri prilaze tvrđavi i proceni po izohipsama strminu nekih delova terena obeleženih kao nepriступačan prostor.

– Dobro bi nam došla i planinarska oprema – reče Lun. – No, nemamo ni vremena ni volje da idemo zaobilaznim putem.

– Samo mi nedostaje planinarenje u ovoj odeći i sa svim ovim što nosim, hiljadu mu ekspedicija na Himalaje! Tamo je bar, hladno, a ovde će biti da šće skuvamo kao rakovi u vreloj vodi – gundao je mornar.

– Ima i nekih uskih puteva, ako nas posluži sreća da nas tamo ne ometaju kakvi stražari – zaključa Lun završavajući proučavanje plana i pamteći ono što bi moglo da bude važno.

– Vreme trči, a mi idemo kao kornjače – reče Makferson. – Već se bliži ponoć.

– Ponoć je naše doba – primeti Lun. – Istina, sada rano sviće. Treba da krenemo i radimo brzo. Poćemo od mesta gde je pod zemljom nestala kolona kamiona hladnjača.

Makferson je ćuteći pošao za njim osvrnuvši se samo ka ostavljenom automobilu da zapamti to mesto, koje je Lun zapamtio već i po

karti i detaljnim planovima srećom donetim u zbirci na brodu. Spustili su se između drveća pazeći da budu blizu šumske staze, što su je utabali izletnici iz Istambula, kojih uvek kad je lepo vreme ima od Rumeli kule svetilje na Crnom moru, pa do Galete i novih naselja.

U jednom trenutku primetiše kako se jedna laka terenska kola zaustaviše i iz njih izadoše tri naoružana čoveka, koji su se osvrtni ka tvrđavi pazeći da se ne izlažu pogledima s te strane. Oni se popeše do drveća blizu skrivenih Luna i Makfersona, pa zauzeše zaklone. U isto vreme čulo se više automobilskih motora, koji su prilazili istim pravcem kojim i ona popodneva kolona kamiona hladnjača.

Postavljeni stražari smetali su Lunu da vidi noćnu kolonu automobila, ali po zvuku izbroja da ih je devet. Razlikovao je zvuke lakih i teretnih vozila. Još dva vozila bila su laka, a onda su jedan po jedan na uzbrdici brundali teški motori, koji su odjednom utihnuli.

– Ulaze pod zemlju – šapnu Makferson.

– Trebalo bi da i mi udemo s njima – reče Lun. – Zato moramo ukloniti stražare. Ti uzmi onog desno, a ja ću onog levo. Mora sve biti u tišini, a onda se susrećemo kod onog u sredini, pa ko ga prvi zahvati. Ponavljam: mora biti u tišini, pa ne prilazi da ga odalamiš pesnicom, već upotrebi cevčicu.

– Uh!... Hoću – prihvati Makferson.

Nije voleo to oružje nužde, načinjeno po osnovnoj zamisli drevnog oružja primitivnih naroda, koje je sačinjavala cev iz koje se duvanjem izbacivala otrovna strelica. Lunovo oružje bilo je metalna cevčica veli-

čine olovke. Ona je imala komprimirani vazduh i delovala kao vazdušni samostrel, koji izbacuje otrovnu strelicu trenutnog dejstva. Cev se stavljala na mali baterijski lanser, sličan dršci pištolja, koja ima dodatak za noćno gađanje uz pomoć svetlosnog snopa vidljivog samo kroz naročite naočare.

Dva stražara su umrla i ne stigavši da osete bol lakog uboda strelice. Trećeg su želeli živog i Lun požuri da mu se prikrade jer je stajao bliže njemu. Strepeći da u šumi ne načini pogrešan korak i izazove neki šum, Lun siđe iza šiblja i stupi na stazu, koja je vodila ka stražaru iz pravca otkud su sada mogli da dođu samo ljudi iz njegove grupe.

– Je li smena ili silazimo? – upita stražar tiho i tek kad mu Lun pride.

– Silazimo – reče Lun i iznenada ga udari po vilici tako da stražar pade na leđa i ne ispustivši glas.

Lun mu brzo ubrizga injekcije koktela s tricijanoaminopropenom. Ovoga puta bila je to doza koja je mogla da izazove oštećenje mozga, ali zato je delovala za dva do tri minuta. Makferson je već stajao nagnut nad onesvešćenim, pa upita:

– Šta će nam on, kog vraga?

– Videćeš odmah, čim se osvesti – odgovori Lun i pocepa omotač maramice natopljene sredstvom za osvežavanje.

Stražar otvori oči i osvrnu se oko sebe, pa ne shvatajući šta se događa samo se osloni na stablo drveta iza sebe.

– Odakle si došao? – upita Lun.

– Iz seraja – odgovori stražar.

– Ti si ubijao policajce tamo u seraju kod »Tarabija« hotela, zar ne?

– Jesam.

– Zašto si ovde?

– Na straži sam, dok se svi ne skriju.

– Ko ti je starešina?

– Nilo Akot.

– A njemu ko je starešina?

– Njemu i svima hazret Nafiz-paša.

– Je li i on ovde?

– Nije... Otišao je na brod.

– Znaš li taj brod?

– Jednom sam ga video.

– Kako se zove?

– »Mufteki«... Sada ima novo ime, koje ne znam šta je.

– Kako se izgovara i piše? – upitao je Lun već uplašen da će promenjeno ime, koje zarobljenik ne razume, značiti prekid traga ka Nafiz-paši.

– Nekako... Gala... Galat... Ali ne Galata, nego nekako grčki – mučio se zarobljenik spreman da govori istinu.

– Galateja? – upita Lun.

– Da, baš tako: Ga-la-te-ja! – tonom olakšanja odgovori zarobljenik.

Lun je sretao jahte s tim imenom, jer ono se upotrebljava širom sveta. Galateja je u starogrčkoj mitologiji morska nimfa, simbol lepote i života. Dakle, Galateja i Tanatos. Je li sada uzeo i grčko ime

Beži li u Grčku, gde sigurno ima neko skrovište? No, nije bilo vremena za razmišljanja, a još manje za maštovita nagađanja, jer odozdo se začu glas:

– Zaim, gde si?

– Odgovori mu glasno da si ovde – šapnu Lun.

Zaim posluša, a Lun je mislio da li je Zaim samo ime, ili ono što na turskom znači – vođa.

1. Mufteki – bogobožan (tur.).

– Povuci stražu dole, jer je gotovo – dodade glas sa niskog proplanka

Nije prošlo ni tri minuta, a njih trojica počese da silaze. Lun šapatom upita je li Zaim ime, pa mu zarobljenik odgovori:

– Lažno ime... Svaki čovek ima i lažno ime. Ja sam Zaim.

– Onda me dobro slušaj, Zaime – reče Lun. – Ti treba da živiš. Treba da voliš da živiš. Moraš se strašno plašiti smrti!

– Plašim se – prihvati lažni Zaim.

– Ako ne slušaš umrećeš! A treba da nas uvedeš među svoje. Posle se negde dobro sakrij. Budi sam i ne javljaj se nikome. Ako budeš mogao, spavaj.

– Uvešću vas... Sakriću se... Spavaću – sažeto iznese drogom svesti umireni i poslušni čovek, koji je sada umeo da sluša samo tuđe želje i zapovesti.

U tome je i bila opasnost, pa ga je zato Lun usmerio na to da se sakrije i spava, kako ne bi slučajno izazvao neku sumnju.

– Da se i ja »sakrijem« malo s njim, pa će spavati dosta dugo – predloži Makferson pokazavši svoju dve funte tešku pesnicu.

– Nemamo mnogo vremena, jer i sami ćemo se skrivati – odgovori Lun.

Odmah zatim strčase niz strmiji, obrušeni deo prilaza do jednog useka među drvećem, koje ga je šttilo od pogleda svojim granjem pored masivnih metalnih vrata, koja su sada bila otvorena. Kako su se oblaci bili navukli i zaklonili svaku svetlost, Lun uključi džepnu lampu koju beše našao kod mrtvog stražara.

– Gasi svetlo! – naredi neko u tunelu oborivši svetlo svoje lampe,

kako bi pridošlicama omogućio da uđu, a da se to spolja ne vidi.

Njih trojica udoše tako što se napred kretao lažni Zaim.

– Zatvorite vrata i spustite zasuene, pa onda dodite. Naći ćete nas desno stotinak koraka dalje. Sad možete da se koristite džepnim lampama – dodade nepoznati.

Kad stigoše do prvog desnog skretanja, Lun osvetli hodnik pravo i ugleda sedam kamiona hladnjača.

– Hajde da ih pogledamo – predloži Lun.

Išli su pored udesno pomeranih hladnjača, pored kojih su mogli da prođu laki automobili. Kamioni su morali da iz podzemlja izidu ili unazad, ili da se negde napred okrenu, ako postoji tako prostrana podzemna prostorija. Ni u jednom kamionu, niti u dva laka automobila nije bilo ni vozača, ni pratilaca.

– Ne razumem... No, prilika je sjajna – reče Lun zamišljeno. – Poskidaćemo i sakriti sve razvodne kablove, pa ćemo za sebe imati neko od dva laka vozila, a ostalima ćemo omesti plan, pa kakav god bio.

Skrenuše u desni hodnik i uskoro začuše jecaje i bolne uzvike ranjenika. Što su bliže prilazili sve jasnije je postajalo da su se ovamo povukli i ranjeni i zdravi Nafiz-pašini razbojnici.

– Napadamo odmah – šapnu Lun. – Mi nećemo da budemo dželati. Ovde u Turskoj nije ukinuta kazna smrti, pa će se oni naći gde treba. Bacićemo gasne bombe »ceta 1«, a onda isto s ranjenicima. Mislim da ćemo imati i drugog posla u ovim lavirintima.

– Časak... – reče Makferson. – Spreman sam, milion mu ugojenih pacova!...

– Bacaj čim ja počnem – pre-
kide ga Lun.

Čim Lun baci svoju prvu bombu,
to učini i Makferson, pa se njihovo
bubnjanje slilo u jedan zvuk. No,
odmah se čuše i ostala rasprskava-
nja gasnih bombi. Napadnuti se
trgoše i neki uspeše da pitaju šta se
dogada, ali ne dobiše nikakav
odgovor.

X

Već do noći od jedne do druge
žene Nafiz-pašinog harema stigle
su mnoge životne priče, koje su po-
nekad ličile na one iz davno minu-
lih vekova.

Od svih žena slobodno se od
grupe do grupe kretala samo Ma-
hira Emel, čija veština je bila do-
stojna njene lepote. Bila je ukra-
šena skupim nakitom, koji, iako ga
je bilo na svim delovima tela, nije
zasenjavao njenu lepotu. Imala je
sočne usne, rumenu kožu, živu i
sjajnu kaniranu kosu, dug vrat i vi-
sok stas. Išla je isturenih grudi i tru-
dila se da ima ponosno držanje. To
je isticalo njene duge noge i snažna
bedra. No, sve to nije moglo da bude
razlog poniznosti evnuha i njene
moći u haremu. Zato se Džejn obra-
dova kad otkri da je u njenu grupu
Mahira došla baš zbog nje same.

– Govorim turski i nemački –
reče Mahira na turskom odmerava-
jući Džejn.

– Ja bih vas bolje razumela na
nemačkom – odgovori Džejn.

– Onda hajdemo malo dalje od
ostalih, jer želim da porazgova-
ramo – predloži Mahira Emel na
nemačkom.

1. Mahira – žensko ime, a znači vešta
(tur.)

– Primetila sam da ste povlaš-
ćeni među nama ovde i da se slo-
bodno krećete kud zaželite – reče
Džejn čim se izdvojiše.

– Ja sam slobodna i uživam go-
spodarevo poverenje.

Moj muž je gospodarev telohrani-
telj. Ja sam dužna da posećujem
harem i pazim da li je sve u redu,
jer stara Tahira Vasif to sve teže
obavlja – objasni Mahira.

– A gde se mi sada nalazimo? –
upita Džejn.

– To ni ja ne znam – odgovori
Mahira.

Nije znala ni gde se nalazio
udobni i luksuzni harem, a morala
je uvek da skriva svaku radozna-
lost. Njoj je Feriz Ginej mnogo puta
ponovio da će je sam ubiti i zave-
zanu u džek s teretom od kamena
baciti u Bosfor, ako pokuša da
učini ono što se ne sme. No ponešto
joj je poveravao u časovima nežno-
sti i ljubavnog zanosa.

– I ja se držim onoga što se od
mene traži. Zato ne pitajte ništa o
tajnama harema i gospodara –
zaključí Mahira.

– Pa zašto želite da razgova-
ramo? – upita Džejn.

– Hoću da vam kažem da ste vi
srećna žena. Moj Feriz mi je po-
verio da ste izabranica gospodare-
vog srca. Moja dužnost je da pazim
na vas – odgovori Mahira Emel. –
Kad uspete, setićete se i mene, pa
ćemo pomoći jedna drugoj. Mislím
da ćete vi biti druga Hurem, od-
nosno Ruslana.

Džejn se seti Nafiz-pašine priče o
Ruslani, pa se odluči na šalu skri-
venu ozbiljnošću i upita:

– Kako da steknem gospodarevu
naklonost?

– Znam siguran način da se za-
pali golema vatra ljubavi u njego-

1. Feriz – ime, a znači srećni (tur.).

vom srcu – poče da objašnjava Mahira. – Da te on zavoli uzmi tri jezgra: oraha, lešnika i badema. Tri dana ih nosi pod pazuhom i tri dana među nogama. Posle ih stavi u kolač i svojom rukom daj mu da ga pojede...

Džejn je prekide smehom jer se seti toga »recepta« iz jedne od Servantesovih »Uzornih priča«. Kad je uspela da savlada smeh, Džejn upita:

– A kad ću moći opet da vidim gospodara?

– Svakog časa očekujem Feriza... – odgovori Mahira i zanese se opisima snage i lepote svog čoveka, pa čak i detalja njegove odeće koju nosi kad se kod gospodara sprema gozba.

– A gde je gozba? – upade Džejn u nadi da će Mahira odgovoriti ne razmišljajući.

– Ne znam – bez razmišljanja odgovori Mahira. – To za nas nije ni važno. Noćas ćete vi biti uz gospodara, a ja uz svog Feriza i sama ferizli...

Slušajući je Džjen je razmišljala o tome da bi ova žena mogla da postane smetnja već stvorenoj zaveri, koja je počela od nje, Zihe Kaun Mil i Rete Hadli. Naime, tražila se prilika da se u gluho doba noći privuče neki evnuh da otključa vrata i uđe k njima, pa da ga napadnu i izađu. Oslobodile bi ostale žene i robinje i pozvale ih da se probiju do slobode. Evnusi ne razgovaraju sa ženama, sem da im nešto narede, a Mahira bi mogla da otkrije zaveru. Džejn još nije smislila neki određen plan, pa zato upita:

– Zašto me odmah ne odvedete iz ove grozne pećine? Zar da mi se u telo uvuče smrad vekovne memle?

– Dok ne dode Feriz, ništa ne mogu da učinim. I sama sam smeštena u vlažnoj, maloj samici – odgovori Turkinja.

– Onda dodite posle večere k meni, jer ja ne mogu napolje – reče Džejn. – Imamo o mnogo čemu da razgovaramo. Od toga zavisi naš savez, a možda i život.

– Doći ću, jer i onako ne znam šta bih sama u onoj odvratnoj samici – prihvati Mahira. – Do tada ću obići sve žene i robinje.

– Koliko nas ima ovde? – upita Džjen.

– Videla si i sama otprilike, a ja znam da nas je bilo tačno dvesta petnaest i dvadeset evnuha. No, tri kamiona hladnjače, kojima smo prevožene, odvezli su preko sto žena. Još pri ukrcavanju su stvorene takve grupe. Zar nisi primetila da su oko tebe sve same lepotice. To znači da su one ružnije i s nekom manom već odvojene i poslate da se prodaju – odgovori Mahira.

– Onda je to neka seoba na duže vreme – reče Džejn. – A ja sam mislila da smo odvedene iz dvorca samo privremeno.

– Znam samo da je Feriz zbog nečega bio zamišljen dok smo doručkovali, a posle je odmah otišao govoreći da ima mnogo obaveza. »Doći ću tamo gde ćeš ti biti, iako verujem vrlo kasno noću«, rekao mi je tada – odgovori Mahira.

– Vidim da ste iskreni i nadam se da će nam naš savez doneti sreću – zaključi Džejn i u znak pozdrava lako se nakloni.

– Doći ću, čim budem mogla – odgovori Mahira, pa i ona otpozdravi na isti način, jer verovatno je boravkom u Nemačkoj naučila ne samo jezik, već i evropske manire.

Džejn se priseti i okrenu se, pa reče:

– Kad dodete, naredite da evnuh ostane pred vratima, ako vama treba da izađete, jer ako smo mi ostale pod ključem, ne treba da ste i vi. I neka znaju gde ste, ako dođe gospodin Feriz.

– Hvala... O tome bih i sama vodila računa – odgovori Mahira.

Toga trenutka u glavi Džejn Vittington nikao je osnov plana za pokušaj bekstva iz ove neobične tamnice, za koju i ne zna gde se nalazi.

Čim je Džejn ispričala ko je lepota s kojom je razgovarala dok su stajale izdvojene od ostalih haremskih nesrećnica i kako je tekao razgovor, Reta Hadli reče:

– To može da bude prilika da nešto pokušamo.

Bilo je blizu jedanaest uveče kad su se zardala metalna vrata otvorila. Džjen, Ziha i Reta već su od svojih čaršava i pokrivača bile stvorile poseban odeljak, kao da se stide pogleda ostalih žena, od kojih su mnoge već spavale. Na škripu vrata Džejn izađe iza zastora i pođe u susret Mahiri Emel Ginej.

– Uredile smo kutak za nas tri, pa će i vama biti lepše kod nas – pokaza Džejn zastore dok je evnuh zatvarao vrata.

Turkinja je morala da se sagne ulazeći u zastorima ograđeni prostor i odmah je pala na kolena pogođena uvežbanim udarcem špijunke Rete Hadli. Džjen je scenu zaklanjala telom, pa se saže i pomaže da se onesvešćena Mahira uvuče dublje u ugao. Džjen i Reta radile su brzo i vešto, a Ziha je stajala spremna da posluša svaki njihov zahtev. Zarobljenici brzo povezaše usta, pa još onesvešćenoj počеше da svlače odeću i da skidaju nakit.

Obukoše joj noćnu košulju iz jednog od zavežljaja, pa je ~~dole~~ uvezaše i smestiše da leži još dok je bila u nesvesti. Kad se osvestila, Reta joj pripreti davljenjem ako se čuje ijedan njen glasak.

Džejn je pred ogledalom doterivala svoj izgled dajući znak Reti da okrene lice zarobljenice k njoj. Veština maskiranja, naučena od Donalda Sikerta, uz dovoljno haremske šminke načinila je čudo. Zarobljenica je zapanjeno gledala kako joj Džejn »krade«
izgled i prisvaja basnoslovno skupi nakit. Duge, šestoredne naušnice od dijamanta odbijale su odsjaj slabog svetla. Trostruka biserna ogrlica ni sada nije bila na manje lepom vratu. Pod češljem i mlazevima laka za kosu Džjen je dobila frizuru kakvu je do maločas imala Turkinja. Tu naočigled dve zaverenice i jedne zarobljenice Džejn se pretvorila u Mahiru.

– Sada ću pozvati evnuha, ali trebalo bi da znam koji je znak ugovoren – reče Džejn.

– Neka nam ona kaže... – reče Reta Hadli i ispriča Turkinji kako je ukras na njenom vratu u obliku malog handžara natopljen strašnim otrovom i da će jedan ubod značiti smrt.

Onda joj odveza usta i zatraži da kaže kako treba pozvati evnuha dok joj je pod grlom držala malenu oštricu. Strah u očima zarobljenice govorio je da se neće opirati. Turkinja kaza da je znak po tri brza udarca u vratu u razmacima dok evnuh ne otvori. Reta joj odmah zatim poveza usta pa se okrenu ka Džejn i reče:

– Srećno! Znam da je bolje da ti kreneš jer u svemu si veštija.

Džejn Vittington nehotično duboko udahnu, kao da će da zaroni u vodu, pa pokuca na vrata. Već kod

drugog kucanja začu se zveckanje oko brave i malo kasnije vrata se otvorise gurnuta nogom dok je evnuh stajao korak dalje s kratkom mašinskom puškom na gotovs.

– Bujur! – reče on i ukloni se u stranu da načini prolaz njemu dobro poznatoj hanumi.

Videći da mu ne pretila opasnost evnuh skide ruku s kundaka i okidača ostavljajući mašinsku pušku da mu visi o vratu dok ju je pridržavao levom rukom. Desnom pođe k vratima da ih zatvori, a tada ga pogodi udarac s obe strane vrata, koji mu Džejn zadade bridovima dlanova, munjevitom brzinom i snagom koja se ne očekuje ni od jedne žene. Ona s grozom pomisli da ovaj udarac može biti i smrtonosan, ali već u sledećem trenutku odbaci svako kolebanje.

Osvrnula se i videla da malo dalje kroz jedna otvorena vrata izlazi duvanski dim koji se u pramenovima diže ka slaboj električnoj svetiljci okićenoj paučinom. U trenutku kad je uzela automat i torbicu s okvirima metaka, Reta i Ziha se nadoše uz nju i povukoše evnuha unutra.

Držeći mašinsku pušku na gotovs Džejn baci pogled na dijamantima uokvireni časovnik uzet od Mahire Emel Ginej i začudi se kako je vreme tako brzo prošlo. Bilo je već jedan sat posle pola noći.

Toga trenutka kriknula je neka od žena u kavušu i malo kasnije kroz vrata iz kojih je izbijao duvanski dim istrčase tri evnuha s pištoljima u rukama. Džjen nije smela da razmišlja. Dugim rafalom ih obori i nišan prenese na ona otvorena vrata.

Iza Džejn se stvori Reta i gotovo u uho joj viknu:

– Stiti me vatrom da donesem oružje poginulih!

– Stoj! Odložite oružje! – začu se njoj dobro poznati glas i ona prosto sede na prašnjavu kamenu ploču.

Evnusi su kad i ona ugledali svetla i opališe u tom pravcu, pa ih pokosiše rafali dve mašinske puške. Čuše se jauci i psovke. Preživeli pobegoše u svoje duvanom zadimljeno sklonište. Tada snop svetla otkri Džjen. Ona ustade i mahnu rukama kao da pokazuje pravac avionu koji aterira.

– Donalde!... To sam ja, tvoja Džejn! .. Donalde!... – vikala je grcajući.

– Ostani tamo! – doviknu joj Lun.

On dotrča do nje, a Makferson pođe napred. Lun skide na trenutak kevlarску kapuljaču i poljubi Džejn, a onda joj dade svoj raketni lanser veličine pištolja i platnom obloženu kutiju raketa sličnih omanjim cigarama.

– Je li to s tobom naš Sam? – upita Džejn da bude sigurna, iako beše prepoznala snažnu siluetu Samjuela Makfersona pokrivenog čudnom kapuljačom.

Baš u tom trenutku jedan evnuh iskoči i pade na tlo, pa otvori vatru na mornara.

– Ubiće ga! – vrisnu Džejn.

– Neće – smireno odgovori Lun, ali uze na nišan ona vrata.

Držeći lampu u levoj ruci osvetli tlo i brzo izbroja devet leševa crnih i tamnoputih evnuha i telo jedne žene, a onda prenese snop svetla na ona vrata. Time omogućí Makfersonu da za pojas zadene svoju svetiljku, pa da slobodnom rukom ubaci gasnu bombu kroz vrata kojima se beše približio.

Odjednom sve utihnu pa posle nekoliko trenutaka zažagoriše žen-

ski glasovi. Bilo je suza radosnica ali iz straha. Džejn brzo objasni Lunu šta se dogodilo i zaključi:

– Ipak bismo izginule da nisi stigao.

– Nikad se ne zna – osmehnu se Lun. – No, reci mi ko je ubijena žena što leži kod vrata.

– To je Reta Hadli, tajni agent...

– Znam o njoj dosta. Je li mrtva?

– Da, nesrećnica – odgovori Džejn.

Makferson je stajao kod vrata osmatrajući uspavane evnuhe. Uzdahnu zbog pomisli da ih sada sve treba vezati, ali ga odgurnuše žene, koje je predvodila Ziha. Htele su da premlate, izgrebu i kazne na sto načina svoje tamničare, ali kad ih videše nepomične, one ustuknuše.

– Jesu li mrtvi? – upita Ziha Kaun Mil.

Makferson skide kapuljaču i Ziha ga poznađe, pa mu se baci u naručje.

– Oh, kapetane Kekstone!... – uspela je da izgovori, pa se rasplaka.

Džejn je umela da izdvoji činjenice koje mogu biti značajne za dalje postupke pa je brzo i jasno obavestila Luna šta sve zna.

– To što je Turkinja rekla o Ferizu Gineju može da nam bude od ogromne koristi – zaključi. – Primetio sam ga i znam gde je sada. Opis izgleda i odeće se slaže.

– Požurimo! – javi se Makferson. – Svi Nafizovci su vezani i uspavani, hiljadu mu ludih gusara!

– Otkud gusari na kopnu, kapetane? – smejala se Ziha.

Lun snažno zviznu i zatraži da ga svi slušaju. Prvo na turskom, a onda i na engleskom i francuskom reče da treba brzo i organizovano da krenu. Trebalo je izabrati vode grupa i poneti sve što je dragoceno.

Lun objasni da će dobiti i dosta novca i zlatnih poluga kao naknadu za svoje patnje, ali moraju biti poslušne i poštovati red.

Čuli su se uzvici odobravanja i obećanja poslušnosti. Svaka od četiri grupe dobila je po jednu predvodnicu. Našle su se i one koje će održavati red pod zakletvom da prihvataju smrt kao pravednu kaznu, ako ne budu ispravne i poslušne.

– Krećemo! – pozva Lun na turskom i sa Makfersonom povede kolonu.

Bak je pokušao da smiri oca, ali starac je sve glasnije vikao, a to su mogli da čuju i sluge, pa mu dlanom pokri usta.

– Čuti, oče!... Čuti!... Šta ću s tobom, Iblisu prokleti?! – govorio je kao da i sam ima napad besa, Bak Čejfi.

Starac odjednom oteža i klonu. Bak Čejfi ga spusti na ležaj. Unezvereno se osvrtao ne verujući da ga je i to snašlo. To je on ugušio svog oca, kome je dugovao ogromni deo svoje moći i za koga je bio spreman mnogo šta da učini. Udarao se pesnicama u glavu sve dok nije shvatio da će tako i sam izgubiti razum.

„Neću da poludim“, pomisli i ustade. Utvrdi da mu je otac mrtav, pa ga bolje namesti i pokri svile-nim čaršavom. Za sobom zaključa starčevu sobicu i nade sluge, pa im reče da ne uznemiravaju starca. Potom pode u kupatilo i spusti se u bazenčić pun tople i namirisane vode. Ležeći u njoj razmišljao je o porazu, koji se gotovo pretvorio u katastrofu. No, sve će biti bolje kad

dode Ginej da ga izvesti da su žene prevezene u nova skrovišta na azijskoj strani i da je njegova izabranica Džejn Vittington na »Galateji«. Jahtom će otploviti na Kipar, gde već ima čvrste veze i novi dvorac... Umoran i raznežen toplom vodom zaspao je čim se našao u postelji još uvek ogrnut frotirnim ogrtačem iz kupatila. No, san nije bio dug. Nekakva jeziva snoviđenja i nerazumljivi strah su ga probudili, pa je zoru dočekaao zureći u gipsane ukrase na tavanici.

Već prve radio-vesti koje je čuo ležeći u postelji, naterale su ga da uzdrhti od ogorčenja, mržnje i osećanja poraza.

– To je on, prokleti Lun! – uzviknu sam za sebe Bak Čejfi, odnosno lažni Nafiz-paša.

Odmah zatim obrijao je brkove, stavio naočari s običnim staklom i obukao mornarsku uniformu. Pozvao je sluge i bogato ih nagradio, pa im onda rekao da je njegov stari »rodak« umro i da ga treba sahraniti tajno.

– Živite ovde i nikome ni reći o meni i mrtvom starcu, ako nećete da vam neko odseče glave. Za vernost bićete nagrađeni. Za izdaju – smrt! – zaključio je odlazeći.

Vozio je obilaznim putevima do Karaagača, gde je izišao na Kružni put. Novim mostom prešao je u Istambul, pa skrenuo ka jugu. Tek kroz Belgrat kapiju prošao je kroz drevni tvrđavski zid i kod Imrahor džamije dovezao se do keja. Zaustavio je kola i osmotrio dobro osvetljenu obalu i sve brodove. Mramorno more u daljini bili su zakrilili oblaci, pa se ono prema jugu i

istoku crnilo i gubilo u tami. Na trenutak Čejfi pomisli da ta neprijatna slika izaziva zle slutnje. »Alah kerim«, reče on na turskom, po navici, a onda to ponovi i na engleskom:

– Kako bog da.

Sa tog mesta dobro je video svoju jahtu i sada je bio zadovoljan svojom dalekovidošću što joj je promenio ime i uzeo posadu koja ga zna kao Ibrahima Fasihija, bogatog bankara i uticajnog čoveka u istambulskim poslovnim krugovima. »Galateja« se jedva vidljivo ljuljuškala na talasićima koji su dopirali od brodova i motornih čamaca u prolazu. Sve je izgledalo mirno, ali njegova opreznost nije slabila. Proverio je svoj pištolj, a zatim iz automobilskog sandučića uzeo snažan i najmoderniji toki-voki radio-primo-predajnik. Obično je trebalo po nekoliko minuta dok dežurni stražar primeti signal poziva pa obavesti kapetana jahte, koji onda odgovara na poziv. Tako se dogodilo i ovoga puta.

– Bujur, efendi! – odazva se kapetan Halid, koji je znao da se na toj talasnoj dužini i tim znakom javlja samo vlasnik jahte.

– Šta ima novo na jahti, Halide?

– upita tobožnji bankar trudeći se da mu glas deluje smiren.

– Ništa, efendi. Sve je, kao i uvek, spremno i ispravno – odgovori kapetan.

– Možemo li da isplovimo? – upita Čejfi.

– Zar treba i da pitate, efendi Fasihi?! – odgovori čuđenjem, da bi ostavio što bolji utisak na svog gospodara, kapetan Halid. – Treba nam četvrt sata da se motori zagreju kako valja i pola sata za posetu carinika. Sa njima održavam dobre odnose, pa verujem da će uči-

niti sve što treba i bez pregleda broda.

— Onda ću za to vreme i ja stići. Je li moj pasoš u redu?

— O tome ja brinem, efendi! Imamo i vize za...

— Znam to — prekide ga Bak Čejfi. — Nećemo ići tamo gde su potrebne posebne vize.

Pošto je obavio taj posao, Bak Čejfi ostade da sedi u svojim kolima koja će uskoro napustiti. Nije mogao da razume, a sve teže je podnosio to što mu se svakog časa u mislima javljao lik Džejn Vitington. Sada je žalio što je zamislio dužu ljubavnu igru s njom. Možda je mogao brzo da je osvoji i privoli da stalno bude uz njega. Bio bi srećan i pored toga što mora da za neko vreme napusti Istambul, gde ga već mnogi traže.

Gušila ga je mržnja pri pomisli na Luna. U sebi se zaklinjao da će ga od tog trenutka goniti svim svojim snagama, koje nisu male i koje daleko dosežu. Zapao je u maštanje o osveti. Daće koliko treba od svih prihoda podzemlja da se Lun nađe i preda njemu. Seti se svoje zakletve da će Luna živog odrati. Zamišljena slika o mučenju smrtnog neprijatelja kao da mu povratila dah, ali pomisao da je sada Džejn možda u Lunovom zagrljaju počela da ga muči i davi kao napad astme.

On tada pokrenu kola i odveze se do kioska, koji je do kasno u noć prodavao novine i časopise. Uze prvo »Milijet« od tog dana, a onda i sve druge novine i tek izašle časopise. Tako snabdeven, prvi put bez pratioca i pešice pođe ka obali.

Pošto se jahta našla tridesetak milja od Istambula, jedan od najčudnijih gospodara podzemlja i možda

jedini koji je zaslužen nosio ime boga Tanatosa, Bak Čejfi je završio čitanje onoga što su pisale novine i časopisi. Postalo mu je jasno da su štete velike i da je izgubio harem, legalno sklonište u svom dvoru na Bosforu i ukradeno ime Nafiz-paše. No »rane« na njegovom carstvu nisu bile duboke. Znao je da niko sem njega ne zna tajne lozinke, kojima se usmeravaju hiljade krijumčara, plaćenih ubica, običnih razbojnika, savremenih gusara, trgovaca belim i crnim robom, zločinaca svih vrsta i čitava armija korumpiranih ljudi u svim profesijama i institucijama, koji sebe čak ne smatraju ni običnim grešnicima.

Trebalo je novim uspesima izlečiti i rane na svojoj duši zadobijene u iznenadnom okršaju s jednim sasvim drugačijim čovekom, ali koji je i sam stigao iz tajanstvenih izmaglica nekog drugog podzemlja. Istina, bio je to čovek koji se sudario sa životnim realnostima i koji se u borbi za pravdu i protiv zločina i sam našao izvan zakona, pa i prinuden da posegne za zabranjenim sredstvima i oružjima.

»Videćemo ko je jači! Unišću te, Sikerte! I tvoja Džejn biće mrtva, ili moja! Znam da ću nju lakše naći, a ja znam i pamtim London!«, pretio je u mislima.

Tada na vratima njegove kabine neko pokuca. On ustade i po navici držeći skriven pištolj u ruci otvorio iznutra zaključana vrata kabine. Pojavi se kapetan Halid i izvesti:

— Naš kontrolni brod Ratne mornarice iz baze na Kinali Adi daje signale da se zaustavimo radi identifikovanja. Stupili smo i u radio-vezu...

— Zar nisi dao lozinku koju

imamo za svaki takav slučaj?! – prekide ga Čejfi.

– Odgovorili su da su nastupile izvanredne prilike i da tragaju za nekim grčkim brodićem, a i naš brod nosi grčko ime – objasni kapetan.

– Onda prihvatite kontrolu. Pokažite im ovlašćenja Komandanta turske Ratne mornarice, ili Ministarstva unutrašnjih poslova, već koje bude trebalo. Posle me obavestite – zaključi Bak Čejfi.

Pošto je očekivao kapetanov povratak, on ostavi otključana vrata kabine, ali pod novine na učvršćenom stočiću gurnu svoj pištolj. Bilo je to po navici, a ne zbog predosećanja neke opasnosti. On je na jahti imao tajnim vezama i falsifikatima dobijene dokumente, koji su ga štitali ne samo od turske državne kontrole bilo koje vrste, već i od grčkih, saudijskih, iranskih i mnogih drugih vlasti.

Prepustio se razmišljanju o tome koja pisma treba da napiše, koje telegrame da pošalje radio vezom još dok je na jahti i šta sve da preduzme kako bi pokazao da poraz Nafiz-paše i otkrivanje njegovih tajni nema nikakve veze sa Tanatosom i njegovim carstvom...

Evo kako nam je dobro došlo to što smo celu jahtu prebojili tvojim čudnim bojama, pa je »Maura Pjaneca« odjednom dobila boju turskih ratnih brodova, milion mu kameleona i mimikrija – govorio je Makferson stojeći pored Luna i Džejn i nadgledajući zaustavljanje »Galateje« i prilaz uz nju.

– Ti postaješ sve učeniji, kapetane Formidini – našali se Džejn.

– Za kaznu što se podsmevaš, dalje od palube. Prisustvo jedne žene na turskom ratnom patrolnom

brodu je nemoguće. Još nemaš ništa slično uniformi mornarice, kao mi ostali – gundao je Makferson.

Džejn se nasmeja, ali je shvatila da se Makferson ne šali, pa otrča u svoju kabinu. Otuda je mogla kroz prozorčić da posmatra reflektorima osvetljenu jahtu, sve dok joj »Maura Pjaneca«, čije ime je bilo pokriveno nalepljenim folijama s nekim brojevima i oznakama kakvih ima na nekim turskim ratnim plovnim jedinicama, nije sasvim prišla.

Gore su Makferson i Lun komandovali grupom mornara koji su na prvi pogled ličili na turske mornare iz ratne flote, a koje je od pogleda štitilo i bleštanje nekoliko reflektora.

– Sreća je što je mirno more, pa možemo da ih vežemo uz nas – reče Makferson.

Prvi su preskočili ugrade oba broda Lun i Makferson, koji za svaki slučaj uz kapetana i u sve ulaze na jahti ubaciše gasne bombe. Grupa od pet Makfersonovih posebno obučених i poverljivih mornara čuteći su napredovali i sami zaštićeni malim maskama protiv uspavljujućeg gasa. Baš kad izvestiše da je posada od četrnaest ljudi na jahti savladana, iznad Kartala počеше da sevaju munje i da dopire grmljavina.

– Ja idem da dovedem Gineja da nam kaže koji od uspavanih na brodu je Nafiz-paša – reče Makferson.

– Dovedi ga, ali mislim da je to suviše, jer čovek u najluksuznijoj kabini, koji je i sam uspavan, mora da je gazda ovde – reče Lun.

Još prethodnog dana dobro pripremljeni Feriz Ginej bio je poslušan i nesposoban ne samo da pruži

otpor, nego čak i da pokaže znak zabrinutosti, ili nelagodnosti.

– To je hazret Nafiz-paša, ali je obrijao brkove – smireno reče Ginej, koji bi pre umro nego da izda svog gospodara da nije bilo snažne droge svesti.

Sve je ličilo na gusarski napad. Brodski dokumenti su bili uzeti, sefovi ispražnjeni i odneto sve što može zatrebati. Konačno je gorostas Feriz Ginej uzeo u naručje svog gospodara i preneo ga na lažni patrolni brod. Za to vreme Lun je oštetio radio-uređaje na brodu i odneo čak i toki-voki primopredajnik novog zarobljenika.

– Naredi da se otkačimo i punom brzinom ka Egejskom moru! – veselo reče Lun. – Istina, jahta više nema radio-vezu, a i oštećena je, pa će proći dosta vremena dok turske vlasti saznaju nešto o tome šta se dogodilo ovde.

– Milion mu ćoravih gusara, baš smo se pokazali kao rođeni pirati – smejao se Makferson.

Njegovi mornari skidoše pokrivače s imena broda i upotrebiše prskalice pod čijim mlazevima »Maura Pjaneca« dobi opet svoju staru boju.

– Sve teže je izbegavati razne kontrole u lukama i priobalnim vodama, ali i mi smo sve veštiji – reče Makferson ulazeći u najveću kabinu na brodu, koja je služila kao salon za prijateljske razgovore u časovima dugih putovanja.

Toga trenutka Lun je zarobljeniku davao injekciju za neutralisanje dejstva uspavljujućeg gasa, koje traje više sati. Bak Čejfi otvori oči i pogled mu pade na Džejn Vittington. Za trenutak je bio zbunjen, ali kad ugleda nepomičnog Feriza Gineja, lice mu se razvuče u radostan osmeh.

– Zar si uspeo, Ferize?! – uzviknu i htede da se bolje namesti u fotelji, u kojoj je gotovo ležao.

Ali tada oseti da je vezan, pa pogleda oko sebe. Video je Luna i Makfersona, pa je možda i shvatao šta se događaja, ali ipak upita:

– Gde sam?... Ko ste vi?

– Ja ću da mu odgovorim – reče Makferson. – Prokleti lupežu, ako te odalamim, pramac će ti srasti s krmom! Prljava amebo, izrasla u ispljuvku celoga sveta, ti više nisi ni Bak Čejfi, ni Nafiz-paša, ni Ibrahim Fasihi, kako ispada iz tvog lažnog pasoša...

– A ti! – uzviknu na dobrom engleskom jeziku. – Ti si Samjuel Makferson, Alah te kaznio!

– Vas dvojica ste lepo porazgovarali. Sad smo mi na redu – reče Lun.

– Jesam li zarobljenik Donalda Sikerta? – upita Čejfi.

– Pogodio si, Čejfi – odgovori Lun.

Zarobljenik počuta, pa se nasmeja i reče:

– Onda mi ništa ne možeš. Ti ne ubijaš vezanog, a ja neću da se borim, pa bilo koju šansu da mi daš.

– Bilo bi te šteta ubiti – osmehnu se Lun. – Ti si nam sada dragocen. Pomagaćeš da se otkrije i uništi jedna po jedna tvoja banda. Komandovaćeš kao i pre, ali u suprotnom smeru. Jednu zločinačku grupu poslaćeš na drugu, jednog svog ubicu na drugog...

– Nikada!... Radije ću se boriti!... Umreću, ali neću ti učiniti takvo zadovoljstvo! – Ljutito i s iskrivljenim izrazom lica uzviknu zarobljenik.

Gledao je čas u Luna, čas u Makfersona kao one od kojih mu prethodno najveća opasnost. Zatim njegov pogled prostreli Džejn.

– Nije trebalo da izigravam džentlmena – reče tiše, ali s puno jeda. – Trebalo je onako kako su činili sultani... U zagrljaj ili u Bosfor!... A ja pričao priče o Ruslani...

– I nisi joj rekao da je Ruslana bila ipak vrlo nesrećna i da je njen pristanak na sultanovu ljubav označio početak propadanja carevine – reče Lun.

– A ova dama je već samom svojom pojavom označila početak moje propasti – odgovorio Čejfi.

– Jesi li zaista primio muhamedanstvo, Čejfi? – upita Lun.

– Jesam i verujem u Alaha i Pejgambera. Alahu ekber! – prkosno odgovori Čejfi.

– Nećeš stići u dženet. – reče Lun. – »Njegova strast ga navede da ubije svoga brata, pa ga ubi. Time postade jedan od onih koji su izgubili«.

– I Kur'an znaš, šejtane! – uzviknu Čejfi i pogled mu se zadrža na Ferizu Gineju. – A kako ste njega naterali da me izda?

– Postoje sredstva – odgovori Lun. – Uskoro ćeš biti poslušan, iskren i miran kao i on.

– Bolje me ubijte!... Preklinjem vas, ubijte! – vikao je Čejfi kao da je dobio nervni slom.

Lun mu pride i dade mu injekciju za uspavljivanje, a onda naredi da ga Feriz Ginej odnese. Makferson

2. Dženet – raj (tur.)

pode za njim da po dogovoru na bezbedno mesto skloni i da ga stavi pod kontrolu uređaja, jer dok se ne primeni droga svesti, zarobljenik bi mogao da digne ruku na sebe.

Lun povede Džejn na palubu, ali baš tada promakoše prve kapi kiše. Oni se povukoše pod nastrešnicu kapetanskog mosta, ali se ubrzo kiša pretvori u pljusak.

– Je li vredelo doživeti sve ovo?

– upita Džejn.

– Bilo je teško, ali i uspeh je ogroman. Sada ćemo mesecima imati posla oko toga da uništimo Tanatsove bande – odgovori Lun.

– A ja? Šta ostaje meni? – sećno upita Džejn.

– Ovo – šapnu Lun i njihove usne se spojiše.

Sidoše u svoju kabinu i predadoše se zagrljajima i zasluženom odmoru.

Napolju kratki letnji pljusak prestage i oblaci se iskidaše, pa se pojavi mesec i naslika čudne šare na ostacima oblaka.

– Najlepše je ploviti morem, milijarde mu zvezda! – uzviknu Makferson, a zatim izdade uputstva prvom oficiru, pa se i sam povuče u kabinu na odmor.

Znao je da elektronski uređaji prate i radare i rad posade i rad motora. A kad kapetan broda mirno spava, onda svi na brodu mogu da budu bezbrižni.

KRAJ

U SLEDEĆEM BROJU

FREDERIK EŠTON

LUN LETI U PAKAO

– Pucajte brzo i precizno! – naredi Lun, uze jednu mašinsku pušku i potrči. Kratkim rafalima je oborio petoricu napadača, koji su mu bili najbliži. Napadači ga primetiše s nekoliko trenutaka zakašnjenja i osuše paljbu tek kad on umače preko popločanog trema i baci se ka garaži. Zatim uđe u oklopni automobil i upali motor. Pokrenuo je teško vozilo tako da se prvi deo pojavio van garaže a onda ostavi upravljač i prihvati mitraljez. Pucao je kratkim rafalima, štedeći municiju.

Iz kuće je slabio otpor i dva napadača pokušase da provale. Jednog je pogodio Makferson a drugog Lun.

Bitka se rasplamsala...